

Društvo za inženjering, usluge i promet

"ESTA" d.o.o. Busovača

Certifikat br. 44 100 101451

Direkcija

Matice hrvatske b.b., 72260, Busovača

+387 (0)30 732163

www.esta.ba

contact@esta.ba

PJ Zavidovići

Maršala Tita br. 15, 72220, Zavidovići

+387 (0)32 87 78 49

Broj dokumenta: EB-ZO-501-12/21

Busovača, 16.06.2021. godine

ZAHTJEV

ZA IZDAVANJE (OBNAVLJANJE) OKOLINSKE DOZVOLE

Naručilac:

Mesnica "Pašalić" MO vl. Pašalić Amir
Maršala Tita 61, Zenica

Objekat:

Poslovno, proizvodno, skladišni objekat Klaonica za preživare sa
depoom za stoku i preradu mesa
Dolipolje, Lašva

Društvo za inženjering, usluge i promet
"ESTA" d.o.o. Busovača

Certifikat br. 44 100 101441

Direkcija

Matice hrvatske b.b., 72260, Busovača

+387 (0)30 73 21 63

www.esta.ba

contact@esta.ba

PJ Zavidovići

Maršala Tita br. 15, 72220, Zavidovići

+387 (0)32 87 78 49

Opći podaci:

Zahtjev za izdavanje (obnavljanje) okolinske dozvole

Naručilac:

Mesnica "Pašalić" MO vl. Pašalić Amir

Maršala Tita 61, Zenica

Izrada:

"ESTA" d.o.o. Busovača

Predmet:

Poslovno, proizvodno, skladišni objekat Klaonica za preživare sa depoom za
stoku i prerada mesa
Dolipolje, Lašva

Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole sačinili:

Talić Tarik, dipl.el.ing.

Ekmešćić Amina, dipl.ing.maš.

Makić-Dervišić Esvela, dipl.ing.tehn.

Direktor

Talić Tarik, dipl.el.ing.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
FEDERAL MINISTRY OF
ENVIRONMENT AND TOURISM

Broj: 05-02-23-320/17
Sarajevo, 21.11.2018. godine

Temeljem odredbe članka 70. stavak 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 35/05) i članka 6. Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nositelji izrade Studija o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš („Službene novine Federacije BiH“ broj: 33/02), Federalna ministrica okoliša i turizma donosi:

RJEŠENJE

1. Dopunjuje se Lista nositelja za izradu Studija o utjecaju na okoliš (u daljem tekstu Lista), kako slijedi:
 1. GRAĐEVINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U MOSTARU,
 2. ENOVA d.o.o. Sarajevo,
 3. CETEOR d.o.o. Sarajevo,
 4. DVOKUT-PRO d.o.o. Sarajevo,
 5. ECOPLAN d.o.o. Mostar,
 6. ENEGOINVEST d.d. Sarajevo,
 7. PRIVREDNO DRUŠTVO INSTITUT ZA HIDROTEHNIKU D.D. Sarajevo,
 8. INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO „IG“ d.o.o. Banja Luka,
 9. INPROZ-INSTITUT d.o.o. Tuzla,
 10. INSTITUT ZA ZAŠTITU, EKOLOGIJU I OBRAZOVANJE- INZIO d.o.o., Tuzla,
 11. IPSA INSTITUT d.o.o. Sarajevo,
 12. MAŠINSKI FAKULTET – UNIVERZITET U ZENICI,,
 13. UNIVERZITET U ZENICI O.J. METALURŠKI INSTITUT „KEMAL KAPETANOVIĆ“
 14. MULTITEH-INŽINJERING d.o.o. Zenica,
 15. AD „PROJEKT „ Banja Luka,
 16. JNU-INSTITUT ZA ZAŠTITU I EKOLOGIJU RS – Banja Luka,
 17. RUDARSKI INSTITUT d.d. Tuzla,
 18. RUDARSKO-GEOLOŠKO-GRAĐEVINSKI FAKULTET UNIVERZITETA U TUZLI,
 19. ZAGREBINSPEKT d.o.o. Mostar,
 20. GRAĐEVINSKI FAKULTET U SARAJEVU,
 21. TQM d.o.o. – Institut za kvalitet, standardizaciju i ekologiju-Lukavac,
 22. SENDO d.o.o. Sarajevo,
 23. JP „BOSANSKOHERCEGOVAČKE ŠUME“ Sarajevo,
 24. TEHNOZAŠTITA d.o.o. Mostar,
 25. ESTA d.o.o., Busovača.
2. Nositelji izrade Studija o utjecaju na okoliš iz točke 1. ovoga rješenja dužni su u roku 15 dana obavijestiti Federalno ministarstvo okoliša i turizma o svim promjenama nastalim u pogledu ispunjenja uvjeta propisanih zakonskim odredbama.
3. Lista iz navedenog razloga nije konačna i dopunjava se institucijama koje ispunjavaju utvrđene zakonske kriterije ili ih se briše sa Liste ako prestanu ispunjavati zakonske kriterije.

Marka Marulića 2, 71 000 Sarajevo; tel. + 387 33 726 700, fax + 387 33 726 747
www.fmoit.gov.ba

4. Predmetno Rješenje stupa na snagu danom donošenja.
5. Lista nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš objavljuje se na web stranici Federalnog ministarstva okoliša i turizma www.fmoit.gov.ba.

Obrazloženje

Sukladno članku 9. navedenog Pravilnika Federalna ministrica okoliša i turizma je 24.04.2017. godine donijela Rješenje o imenovanju Stručnog povjerenstva za ocjenu uvjeta pravnog subjekta za stavljanje na listu nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš. Nakon toga Federalno ministarstvo okoliša i turizma je 17.05.2017. godine na web stranici www.fmoit.gov.ba objavilo Javni poziv za certificiranje nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je 24.10.2017. godine donijelo rješenje kojim se utvrđuje Lista ovlaštenih nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš na kojoj su 24 pravna subjekta.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je 02.03.2018. zaprimilo zahtjev za stavljanje na Listu ovlaštenih nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš od strane pravnog subjekta ESTA d.o.o., Busovača.

Temeljem rada Stručnog povjerenstva, pregleda zaprimljenog zahtjeva, održanog sastanka, jednoglasno je donesen zaključak da se Lista nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš dopuni navedenim pravnim subjektom ESTA d.o.o., Busovača, čime finalna Lista nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš će imati 25 pravnih subjekata.

Stručno povjerenstvo je u vidu prijedloga dostavilo svoj konačni izvještaj federalnoj ministrici, na temelju kojega je i doneseno predmetno rješenje, kao što je navedeno u dispozitivu.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu
- a/a

Marka Marulića 2, 71 000 Sarajevo; tel. + 387 33 726 700, fax + 387 33 726 747
www.fmoit.gov.ba

strana 1 od 3

Sadržaj:

Ime i adresa operatora/investitora pogona i postrojenja	6
1. Lokacija pogona i postrojenja	7
2. Opis djelatnosti pogona i postrojenja	8
2.1. Opis objekta	10
2.2. Opis procesa proizvodnje	12
3. Osnovne i pomoćne sirovine, ostale supstance i energija koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje	20
3.1. Opis komponenti ili sirovina koje se koriste u pogonu	21
4. Količina i priroda predviđenih emisija iz pogona i postrojenja u okoliš (zrak, voda, tlo) i identifikacija značajnih utjecaja na okoliš	22
4.1. Emisija u zrak	22
4.2. Uticaj na vode	24
4.3. Uticaj buke	30
4.4. Čvrsti otpad	31
5. Mjere, tehnologija i druge tehnike za sprječavanje ili ako to nije moguće, smanjenje emisije iz postrojenja	36
5.1. Mjere za sprječavanje ili minimiziranje emisije u zrak	36
5.2. Mjere za sprječavanje ili minimiziranje otpadnih voda	37
5.3. Mjere za sprječavanje buke	38
5.4. Mjere za sprječavanje ili minimiziranje čvrstog otpada	39
6. Mjere za sprječavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada koji produkuje postrojenje ..	41
7. Mjere planirane za monitoring emisija	41
8. Mjere nakon zatvaranja objekta	42
9. Alternativna rješenja	44
10. Netehnički rezime	45
11. Prilozi-izvod iz prostorno planske dokumentacije i prepis dozvola	51

Zahtjev za izdavanje (obnavljanje) okolinske dozvole

Ime i adresa operatora/investitora pogona i postrojenja

Naziv kompanije:	Mesnica "Pašalić" MO vl. Pašalić Amir, Zenica
Pravni oblik:	Obrt, vl. Pašalić Amir
Vrsta zahtjeva:	Postojeći pogon i postrojenje; Poslovno, proizvodno, skladišni objekat Klaonica za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa
Adresa:	Dolipolje, Lašva
Telefon/Fax :	061/143 - 845
Web page/e-mail adresa:	-
Službena kontakt osoba, pozicija:	Pašalić Amir, vlasnik
Identifikacioni broj:	4318655650002
Poreski broj:	318655650002
Šifra djelatnosti:	47.22-Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima i specijaliziranim proizvodima Klanje stoke i proizvodnja sirovog mesa i suhomesnatih proizvoda

1. Lokacija pogona i postrojenja

Klaonica za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa, vl. Pašalić Amir, nalazi se u naselju Dolipolje, općina Zenica. Objekat je izgrađen na zemljištu označenom kao k.p. br. 524 i 526, K.O. Dolipolje. Ukupna površina parcele iznosi 1220 m². Predmetni pogon je trenutno u fazi pripreme za rad, a početak proizvodnje je planiran početkom naredne 2022. godine.

Lokalni mjesni put prolazi istočno od dvorišta i ide u pravcu sjever-jug. Sjeverno se priključuje na magistralni put M17, a južno od dvorišta ide uz korito rijeke Bosne koja na ovoj lokaciji protiče u pravcu istok-zapad. Sjeverno i zapadno od dvorišta su susjedne parcele sa izgrađenim stambenim objektima.

Prilaz objektu je moguć sa tri strane. Ulazi u dvorište su predviđeni sa lokalnog puta i to sa istočne i sa južne strane. Pošto je poslovni krug (dvorište) podijeljen uslovno na čisti i prljavi dio, predviđena su dva koridora: prljavi (koji ide do kotlovnice i ima zaseban ulaz i izlaz) i čisti koridor, koji ide od glavnog ulaza za preradu, obilazi proizvodnu halu i izlazi na glavni ulaz – kapiju pored portirnice. Ispred ulaza u objekat i pored objekta organizovan je parking prostor. Pristup put i parking, kao i krug pogona su asfaltirani.

Opća dokumentacija i važeće dozvole dati su u prilogu ovog Zahtjeva.

Predmetni pogon posjeduje okolinsku dozvolu izdatu od Ministarstva za prostorno uređenje promet i komunikacije i zaštitu okoline, dana 22.04.2016. godine, broj Rješenja o izdavanju okolinske dozvole 12-23-2679/16.

Navedena okolinska dozvola data je u prilogu ovog Zahtjeva.

ILUSTRACIJA 1: POLOŽAJ PREDMETNOG POGONA ZA KLANJE I PRERADU MESA U ODNOSU NA SUSJEDNE OBJEKTE

Lokalitet na kojem se nalazi predmetni pogon je opremljen odgovarajućom komunalnom infrastrukturom, priključen je na gradsku elektrodistributivnu mrežu, te na mjesnu vodovodnu i kanalizacionu mrežu (tri zasebna odvoda kanalizacije- atmosferska, kanalizacija otpadnih voda i fekalna kanalizacija). Pogon također posjeduje i vlastiti rezervoar vode kapaciteta 75 m³, čija je lokacija označena na crtežu u prilogu.

2. Opis djelatnosti pogona i postrojenja

Osnovna djelatnost predmetnog pogona je klanje stoke i proizvodnja sirovog mesa i mesnih proizvoda (trajni i fermentirani proizvodi, trajno suho meso, smrznuti oblikovani proizvodi). Prema Obavještenju o razvrstavanju dijelova pravnog lica prema klasifikaciji djelatnosti, šifra djelatnosti predmetnog pogona, prema KD BiH 2010 je:

47.22 - Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima i specijaliziranim proizvodima.

U objektu za klanje vršiti će se klanje i obrada papkara, uključujući krupnu stoku, telad, jagnjad. Predviđeno je klanje krupne i sitne stoke do 23 dana mjesečno, odnosno 276 radnih dana godišnje. Maksimalni projektovani kapacitet klanja je do 2000 kg/dan (meso sa kostima), tj. instalirani kapacitet opreme je proizvodnja do 2 tone mesa na dan.

Planirana realna proizvodnja je nešto manja od maksimalno projektovane. Predviđeno je klanje max. 4 komada krupne stoke i 6 komada sitne stoke (3 teleta i 3 jagnjeta) na dan. Dakle predviđa se ostvarenje prosječnog dnevnog kapaciteta za sirovo meso od 1455 kg/dan (1,455 t/dan). Na osnovu dnevnog kapaciteta može se predvidjeti godišnji kapacitet od oko 401 580 kg, odnosno 401,58 t (mesa sa kostima) godišnje.

Dio proizvedenog sirovog mesa će se direktno plasirati na tržište, dio će služiti kao sirovina za proizvodnju prerađevina od mesa kao što su: ćevapi, pljeskavice, doneri, faširano meso, suđukice, te suhomesnati proizvodi (sudžuka, kulen, čajna i pečenica itd.).

Na osnovu člana 3. Pravilnika o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu („Službene novine ZDK“, broj: 14/13), tačke koja se odnosi na klaonice sa proizvodnim kapacitetom trupala od 2 do 10 t/dan, nadležnost za izdavanje okolinske dozvole za klaonicu koja je premet ovog zahtjeva ima Zeničko-Dobojski kanton, obzirom da maksimalni dnevni kapacitet ne prelazi 2 t.

Predmetni pogon će obavljati djelatnost u jednoj smjeni. Predviđeni broj stalno zaposlenih je 5.

Ekonomska i socijalna sigurnost uposlenika iskazana je kroz visinu ličnih dohodaka, socijalno i zdravstveno osiguranje, toplim obrokom i zaštitom na radu.

ILUSTRACIJA 2: POGLED NA PREDMETNI POGON SA LOKALNOG PUTA

ILUSTRACIJA 3: RAZMJESTAJ OBJEKATA U PREDMETNOM POGONU ZA KLANJE I PRERADU MESA

LEGENDA:

- 1.** PROIZVODNO-POSLOVNI OBJEKAT
(PRERADA, KANCELARIJE, GARDEROBA,
SUŠARE I HLADNJAČE)
- 2.** KLAONICA
- 3.** ŠTALA (DEPOI)
- 4.** REZERVOAR ZA VODU
- 5.** SEPARATOR
- 6.** MIKROBIOLOŠKI UREĐAJ ZA
TRETMAN OTPADNIH VODA
- 7.** KOLEKTOR ZA ČISTE
OBORINSKE VODE

2.1. Opis objekta

Postavljanje objekta na terenu je u skladu sa datim urbanističko-tehničkim uvjetima. Svi objekti koji su poslovno, proizvodno, skladišnog tipa unutar poslovnog kruga su raspoređeni na način da su spojeni u jedinstveni kompleks. Prostori su podjeljeni na „čiste“ i „prljave“ dijelove.

Predmetni kompleks se sastoji od sljedećih objekata, koji su i predmet ovog Zahtjeva:

- štala sa odvojenim dijelom za "sumnjivu stoku" i skladištem stočne hrane
- objekat proizvodnje koji obuhvaća:
 - klaonicu sa magacinom gotovih proizvoda (hladnjače),
 - dio proizvodnje koji podrazumijeva preradu mesa sa pušnicama i hladnjačama,
 - administrativni dio (kancelarije) i prostorije za osoblje.

Pregled površina prethodno nabrojanih objekata dat je u sljedećoj tabeli. Kompleks je spratnosti Po+P+1.

TABELA 1: POPIS PROSTORIJA SA POVRŠINAMA

Red. broj	Poslovno, proizvodno, skladišni objekat sa klaonicom	Prostorija	Površina (m²)
1.	Podrum / ložište	Pušnica	5,10
		Pušnica	5,10
		Pušnica	5,10
Ukupna površina podruma / ložišta:			15,30
2.	Podrum	Kotlovnica	44,42
		Agregat	9,32
		Hodnik	5,04
		Prostor za ambalažu	5,10
		Stepenište	4,12
		Prostor za konsfikat	52,19
		Garaža	24,16
		Stepenište	11,41
		Ulaz robe	37,58
		Kancelarija	3,74
		Komora -5 °C	21,25
		Komora -18 °C	16,99
		Komora -18 °C	22,01
		Prerada	106,47
		Stepenište	12,45
		Hol	12,54
		Komora gotovih proizvoda +8 °C	8,12
		Začini	2,74
		Odvajanje pare	9,71
		Hol	8,71
		Pušnica	5,10
		Pušnica	5,10
		Pušnica	5,10
		Ulazni trijem	3,89
		Predulaz	6,03

Ukupna površina podruma:			442,19
3.	Prizemlje	Klaonica	92,14
		Komora -5 °C	9,30
		Komora za četvrti -5 °C	8,99
		Stepenice	11,62
		Pred prostor	2,04
		WC	2,33
Ukupna površina prizemlja:			126,42
4.	Sprat	Izdavanje odjeće	8,74
		Prljava odjeća i pranje	11,33
		Garderoba i prostor za odmor	11,97
		Predprostor	4,30
		WC	1,91
		Ostava higijena	4,26
		Hol	17,38
		Ostava	25,84
		Kancelarija	15,46
		Veterinar	7,92
		Predprostor	2,04
		WC	2,33
		Stepenice	11,62
		Vjetrobran	2,28
		Hol	24,06
		Predprostor	2,92
		WC	2,97
		Garderoba	14,77
		Veterinar	5,72
		Hol	7,82
		Čajna kuhinja	13,71
		Trpezarija	41,38
		Kancelarija	25,03
		Kancelarija	25,63
		Hol	20,01
		Kancelarija	22,82
		Salon	47,06
		Recepcija hol	16,17
		Predprostor	1,56
		WC	1,88
		Stepenište	12,00
		Predulaz	1,95
		Terasa	13,41
Ukupna površina podruma / ložišta:			428,25
Ukupna površina objekta:			1 012,16

Objekti su izgrađeni dijelom na klasičan način koristeći klasične materijale, a dijelom je montažnog tipa sa korištenjem tvorničkih panela i drugih sličnih građevinskih elemenata.

Temelji objekta su armirano betonski, trakasti, ojačani, sa armirano betonskim temeljnim gredama.

Zidovi podruma su armirano betonski zidovi debljine 25 cm i 20 cm. Vanjski i unutrašnji zidovi se rade od opečnog bloka d=25 cm, d=20 cm i d=10 cm sa armirano betonskim serklažima. Stropna ploča iznad podruma je armirano betonska, monolitna, d=20 cm sa MB 30, dok su ostale d=15 cm, sa MB 30.

Krovna konstrukcija je drvena jednovodna.

Krovni pokrivač je čelični, pocinčani, plastificirani, bojeni, samouklapajući.

Objekat proizvodnje je obložen fasadnim termopanelima debljine d=12 cm, kao i unutrašnje pregrade koje su radjene termopanelima, debljine d=12cm.

Otvori vrata i prozora su Al eloksirana bravarija sa termostaklom. Podovi su keramičke pločice, laminat i ferbeton.

Konstrukcija objekta (zidovi i krovni pokrivač) je riješena na način da sprečava širenje eventualnih zagađenja iz radnih prostora u okolinu (buka, prašina, mirisi i sl.)

2.1.1. Kotlovnica

Toplotna energija za zagrijavanje predmetnog pogona dobija se iz dva kotla na čvrsto gorivo (ugalj, drvo, pelet), snage po 50 kW, koji se nalaze u vlastitoj kotlovnici u podrumu proizvodnog objekta. Površina kotlovnice je 44,42 m².

2.2. Opis procesa proizvodnje

Osnovni uređaji koji će se koristiti u predmetnom pogonu su sredstva rada i oprema za klanje i preradu mesa, konstruisani namjenski za ovaj tehnološki proces. Oprema je u fazi instalacije i prije stavljanja u pogon za istu je potrebno opbezbijediti neophodne upotrebne dozvole od strane ovlaštene organizacije, a zatim naredne preglede obavljati u određenim zakonskim rokovima.

Proces proizvodnje koji će se primjenjivati opisan je u narednom tekstu.

2.2.1. Prijem stoke u depo

Nakon dospijeca životinja (transportnim sredstvom) u krug klaonice, odgovorna osoba veterinarskom inspektoru predaje stočni pasoš, svjedodžbu i dokument o prijavi kretanja. Ako je udovoljeno propisanim veterinarsko zdravstvenim uvjetima, životinje se istovaruju u prostorije za privremeni smještaj životinja za klanje - staje i obore (depo). Depoom klaonice nazivaju se prostori, prostorije i uređaji u krugu klaonice za prijem, pregled, vaganje i smještaj životinja za klanje. Istovar se obavlja što je moguće brže, a životinje se ne smiju izvoditi iz kruga depoa bez odobrenja veterinaru.

Pregledom se utvrđuje identitet i zdravstveno stanje životinje (izdvajaju se bolesne i sumnjive životinje u izdvojen prostor za detaljniji pregled do konačne odluke o klanju) i eventualne posljedice transporta. Nakon primanja, životinje se smještaju u obilježene staje ili obore depoa koje prethodno moraju biti temeljito očišćene i dezinficirane. Poslije pregleda životinja, neposredno prije početka klanja, veterinarski inspektor sastavlja izvještaj o redoslijedu slanja životinja na klanje.

Veterinarski inspektor vodi evidenciju o pregledu životinja po primitku u depo i evidenciju o pregledu životinja neposredno prije klanja.

Potrebu i trajanje odmora, te postupak sa životinjama prispjelim u depo klaonice određuje veterinarski inspektor. Odmor životinja prije klanja treba da između ostalog omogući restituciju depoa glikogena u mišićima, fizioloških funkcija koje su oslabljene stresnim faktorima u transport, što će omogućiti intenzivniju i potpuniju iskrvarenost zaklane životinje.

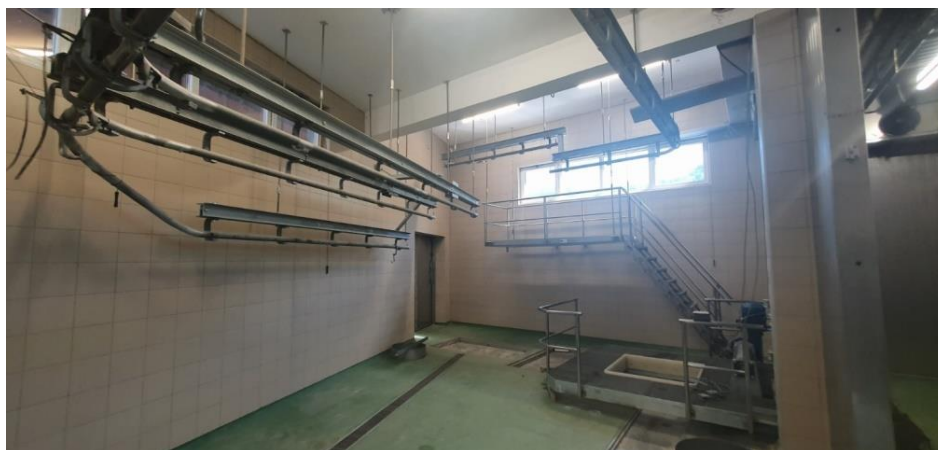
Stoka se hrani i poji umjereno, po recepturi koja je određena za hranjenje prije klanja (davanje minimalnih količina hrane i vode). Hranjenje se obustavlja 12 sati prije klanja, a pojenje 2-3 sata prije klanja. Smještaj hrane za stoku je na spratu objekta depoa, a doprema se vrši kroz izgrađeni otvor. Za penjanje na sprat štale predviđena su stepeništa.

2.2.2. Klaonica

Jako zaprljane životinje treba prije klanja očistiti i oprati na za to predviđenom mjestu.

Životinje se iz depoa odvoje na omamljivanje i klanje bez uzbuđivanja, nanošenja boli i ozljeda. Za gonjenje životinja dopušta se samo upotreba električnih goniča bez oštih vrhova odnosno upotreba platnenih bičeva.

Proces proizvodnje mesa u klaonici počinje u nečistom dijelu objekta vaganjem, omamljivanjem (oduzimanjem svijesti) i klanjem životinja prerezivanjem velikih krvnih žila vrata. Prije klanja životinje se omamljuju na human i stručan način bez dodatnog maltretiranja i to goveda uređajem (pištoljem) s penetrirajućim klinom po Schermeru, koji pritiskom komprimiranog zraka, izaziva potres mozga udarcem u čeonu kost čime ozljeđuje veliki mozak, ili primjenom električne energije u boksu za omamljivanje koji mora biti odvojen od linije klanja i iskrvarivanja, a ovce - elektronarkozom ili izlaganjem ugljen dioksidu, čime se trenutačno postiže anemija mozga i gubitak svijesti. Omamljivanje predstavlja oduzimanje svijesti životinji, a da su pri tom funkcije organizma očuvane u fiziološkim granicama, naročito disanje i cirkulacija. Svrha je da se ovakav surovi akt klanja izvrši bezbolno i da se osoblje zaštiti od povreda koje bi mogle nanijeti uplašene životinje.

ILUSTRACIJA 4: OBJEKAT KLAONICE U PREDMETNOM POGONU

Kod životinja koje podliježu posebnom postupku klanja određenim vjerskim obredom ("košer klanje"), ne primjenjuje se omamljivanje. Neomamljenim govedima, fiksiranim, prereže se jednim potezom koža, miškulatura, jednjak, dušnik i velike krvne žile vrata.

Omamljene životinje se zatim dizalicom podižu na kolosijek. Goveda se moraju iskrvariti običnim ili šupljim nožem u visećem položaju iznad linije iskrvarivanja. Količina krvi koja se može dobiti od goveda iznosi oko 4-5 % težine životinje ili prosječno 10-20 litara. Sve zavisi od težine, spola, dobi. Krv se preko posebnih slivnika za krv sakuplja u spremnik kapaciteta 5 m³, koji je smješten u prostoriji ispod klaonice.

Kod već omamljenih životinja iskrvarivanje treba početi što je moguće brže nakon omamljivanja i potrebno ga je izvesti tako da bude brzo, obilno i potpuno, dok fiziološke funkcije srca i pluća nisu oslabile. Iskrvarivanje se izvodi prerezivanjem velike krvne žile (arterija karotis i vena jugularis) u donjoj trećini vrata. Tek nakon potpunog iskrvarivanja koje traje oko 5 minuta, može se pristupiti daljoj obradi zaklanih životinja.

Iznad prostora koji je produžetak bazena za iskrvarivanje, odsijecaju se rogovi, odvaja koža s glave, podvezuju jednjaci i odsijecaju prednje noge. Rogovi se odstranjuju prije skidanja kože sa glave. Za odsijecanje rogova upotrebljavaju se pneumohidraulične škare, električna pila ili sječka (satara).

Prije skidanja kože sa trupova zaklanih životinja odvaja se koža sa glave i podvezuje jednjak. Sa trupa se odstranjuju prednje noge u karpalnom i stražnje noge u tarzalnom zglobu pneumohidrauličnim škarama, električnom pilom ili nožem.

Čvrsti dijelovi životinje koji predstavljaju otpad se odlažu u posebne vodonepropusne spremnike.

Zaklane životinje moraju se nakon klanja pripremiti za pregled odnosno obraditi na sljedeći način: zaklanim životinjama, treba odmah nakon iskrvarivanja skinuti kožu. Koža se mora odvajati tako da ne kontaminira meso i skinutu kožu sa trupova treba obilježiti ili ostaviti tako da se po završetku pregleda može utvrditi sa kojeg trupa koža potiče. Kružnim rezom se prereže koža oko papaka i rez produži uzduž ekstremiteta do linije sljedećeg reza, kojim se razdvaja koža ventralno po sredini trupa, duž vrata, grudi i trbuha. Koža se zatim skine s nogu pa se odvoje distalni dijelovi prednjih nogu u karpalnom (koljenom) i zadnjih u tarzalnom (skočnom) zglobu ručnim rezom ili pneumatskim kliještima. Koža se zatim odvoji od ventralnog dijela trbuha i grudi, trup se fiksira za Ahilove tetive na kuke raspinjače i postepeno podiže dizalicom na kolosijek. Pri tom se odvaja koža sa ostalih dijelova trupa.

Skidanje kože je najkritičnija faza obrade trupa u higijenskom i tehnološkom pogledu. Kože se obilježavaju i odlažu u vodonepropusni spremnik za prihvatanje nejestivih dijelova u klaonici, a zatim u prostoriju za nasoljavanje do konačnog zbrinjavanja.

Goveđe glave mogu se odsijecati i nakon potpunog odvajanja kože od trupa. Odvajanje glave od trupa obavlja se u atlantookcipitalnom zglobu. Odvojene glave peru se tako što se prvo ispiru nosne šupljine i usna šupljina, a zatim se pere vanjska površina glave.

Trbušni i grudni organi moraju se odstraniti najkasnije 45 minuta nakon omamljivanja, u slučaju vjerskog klanja 30 minuta nakon klanja.

Najprije se otvara trbušna šupljina rezom po bijeloj liniji od spoja zdjeličnih kostiju (symphysis pelvis) do kaudalnog ruba grudne kosti (processus xiphoideus) pa se izvade organi zdjelične i trbušne šupljine (mokraćni mjehur, maternica, želudac i crijeva s mezenterijem i omentumom, slezena i gušterača). Bubrezi ostaju u prirodnoj vezi s trupom.

Zatim se obreže tetivasti dio dijafragme (ošita) i izvadi jetra sa žučnim mjehurom. Jetra i slezena se izdvajaju za veterinarski pregled u posebne posude.

Maternica se pregledava odmah nakon vadenja i odstranjuje u posudu za konfiskate.

Želudac sa crijevima i mezenterijalnim limfnim čvorovima se pregleda odmah nakon vadenja iz trbušne šupljine jer se oni iz higijenskih i tehnoloških razloga otpremaju odmah u prostoriju za obradu crijeva. Predželuci se koriste u ishrani, a crijeva kao ovice za kobasice.

U ovoj fazi rada postoji mogućnost kontaminacije mesa bakterijama iz mokraćnog i žučnog mjehura, želudačnog crijevnog sadržaja zbog nepažljivog rada, oštećenja organa zbog prepunjenosti i sl. Prije odvajanja crijeva od želudaca treba podvezati duodenum na dva mjesta u rasponu od 10 cm i na tom dijelu prerezati crijevo da se spriječi izlazak sadržaja. Ova operacija se smatra rizičnom, jer se radi sa specifičnim materijalima koji mogu da zagade i meso a i okolinu. Obrada crijeva i želudaca se obavlja u zasebnoj prostoriji ispod klaonice.

Nakon otvaranja trbušne, otvara se i grudna šupljina rasjecanjem grudne kosti po dužini pilom. Iz grudne šupljine vade se u prirodnoj vezi jednjak, dušnik, pluća i srce sa medijastinumom i osrcjem i izdvajaju za veterinarski pregled u posebne posude.

Za prihvatanje unutarnjih govedih organa pri evisceraciji upotrebljavaju se specijalna samo u tu svrhu određena kolica. Kolica moraju imati jednu posudu odgovarajuće veličine i oblika pogodnu za smještaj i pregled trbušnih organa i jednu posudu za smještaj i pregled prsnih organa.

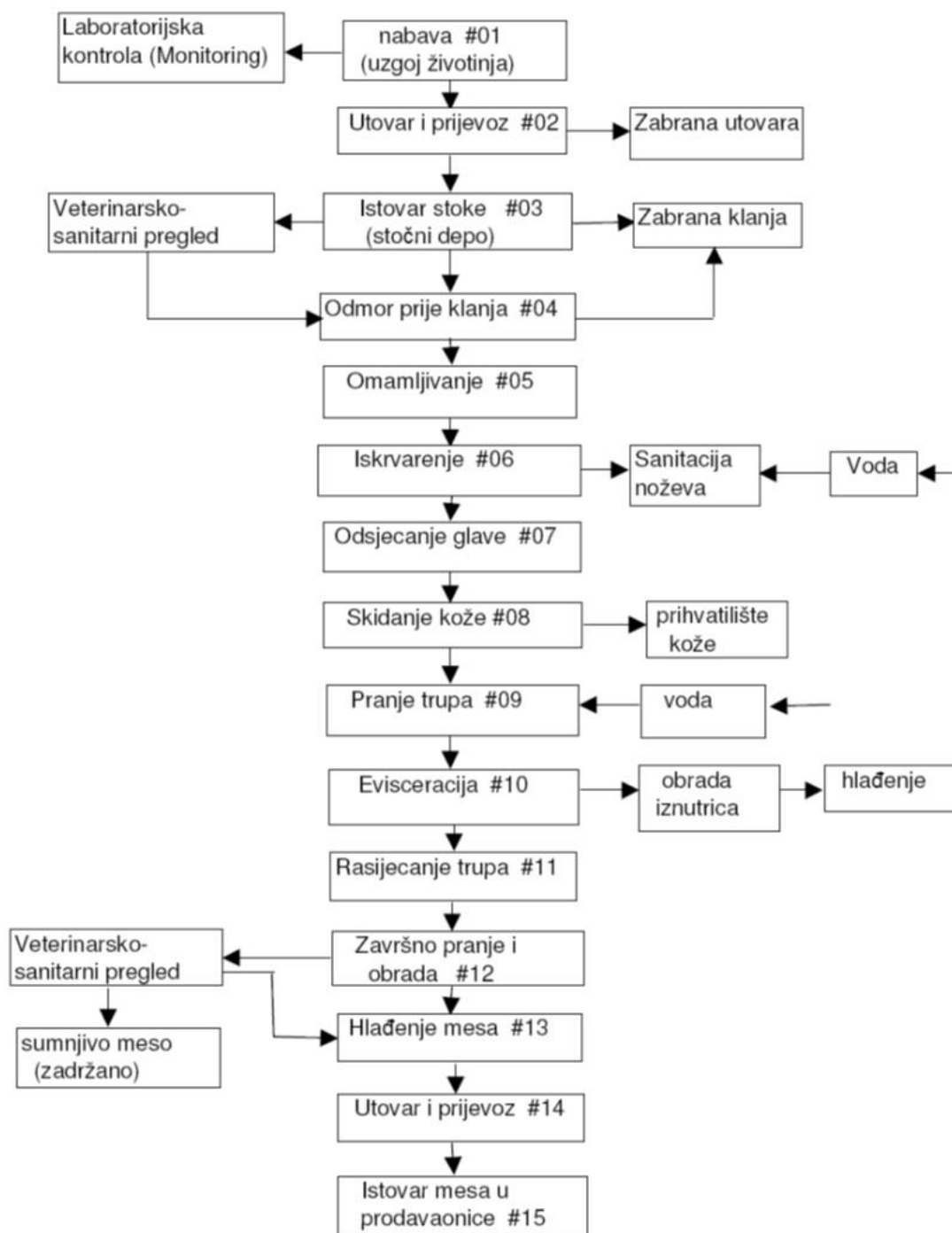
Po izvršenoj egzenteraciji trup se rasijeca u polutke po sredini kralježnice i po spoju zdjelice. Za rasijecanje se koristi satar ili pila. Fragmenti kostiju koji nastaju kod rasijecanja sjekirom odstranjuju se u fazi pranja. Rezna ploha mora biti ravna i pravilna a kičmena moždina odstranjena.

Po završenoj evisceraciji trup se, ukoliko je potrebno (veća stoka), rasjeca u polutke i ide na veterinarski pregled. Nakon završenog veterinarskog pregleda polutke se dotjeruju, odstranjuju komadići tkiva koji strše i sapire vodom pod pritiskom. Pranjem se odstranjuje zaostala krv, dlake i eventualno druga nečistoća. Ujedno se reducira i površinska kontaminacija mesa bakterijama, ovisno o pritisku i toploti vode. Goveđe polovice peru se ručnim tušem. Pranje ručnim tušem izvodi se s pokretnoga ili dvovisinskoga fiksiranog postolja, iznad posebno dreniranog područja. Da bi se spriječilo prskanje vode, mora biti ostavljen štitnik.

Polutke (dio sirovog mesa) i organi dalje idu na vaganje, pakovanje i otpremaju se u komore za hlađenje, jer se meso mora prije stavljanja u promet ohladiti u dubini na $-0,5 - +4^{\circ}\text{C}$. Hladiti se moraju i jestivi organi. Hlađenje se odvija u posebnim prostorijama (hladnjačama) za hlađenje koje su u neposrednoj blizini prostorije za klanje s kojima su funkcionalno povezane zatvorenim hodnikom. Dio sirovog mesa se šalje na dalji proces prerade za dobijanje trajnih i polutrajnih mesnih prerađevina.

Prilikom obrade stoke treba onemogućiti da trupovi i polovice dodiruju podnu površinu, kao i da se međusobno dodiruju obrađeni i neobrađeni trupovi. U toku klanja i obrade trupova zaklanih životinja treba spriječiti svaku kontaminaciju mesa i organa. Ako dođe do ograničene-lokalne kontaminacije mesa i organa, kontaminirani dijelovi moraju se odstraniti isijecanjem ili obrezivanjem. Za odstranjivanje kontaminiranih dijelova govedih polovica (trimovanje) mora postojati postolje, oprema za pranje ruku sa sterilizatorom i jasno označena posuda za prihvatanje kontaminiranih dijelova.

Shematski prikaz procesa proizvodnje sirovog mesa dat je na narednoj ilustraciji.

ILUSTRACIJA 5: DIJAGRAM TOKA PROIZVODNJE GOVEĐEG, TELEĆEG I JAGNJEĆEG MESA

Trupovi se ne smiju brisati krpom ili spužvom. Unutrašnji organi ne smiju se prati prije pregleda. Ako se oprema što se upotrebljava pri klanju, obradi i pregledu mesa i organa zaklane životinje uprlja sadržajem digestivnog trakta, patološki promijenjenim tkivom ili nečistoćom, mora se prije slijedeće upotrebe oprati hladnom vodom, a zatim vodom čija temperatura iznosi najmanje +82 °C.

2.2.3. Sušnice/Pušnice

Konzerviranje dijela sirovog mesa soljenjem, salamurenjem, dimljenjem i sušenjem na zraku odvija se u sušnicama. U predmetnom objektu izgrađene su 3 sušnice.

Suhomesnati proizvodi se dobivaju od goveđeg ili ovčjeg mesa. Proces podrazumijeva iskoštavanje mesa, krojenje (rasijecanje na tanke kaiševe), soljenje i salamurenje. Nasoljeni komadi se ostavljaju na odležavanju 2-3 sedmice. Komadi namijenjeni za pravljenje sudžuka se usitnjavaju i nadijevaju u ovitke. Nakon toga

komadi idu na zrenje, sušenje ili termičku obradu sa dimljenjem. U promet se stavljaju kao trajni ili polutrajni proizvodi.

ILUSTRACIJA 6: IZGLED SUŠNICE/PUŠNICE U PREDMETNOM POGONU

2.2.4. Hladnjače

Nakon dotjerivanja i pranja trupovi, polutke ili organi se izvažu i otpremaju u komore za hlađenje.

Meso se mora prije stavljanja u promet ohladiti u dubini na $-0,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $+4\text{ }^{\circ}\text{C}$. Hladiti se moraju i jestivi organi. Ovisno o načinu rada, objekt posjeduje posebne prostorije ili prostore za hlađenje trupova i polovica, hlađenje unutarnjih organa, pakiranje unutarnjih organa i odvojenih dijelova trupa, hlađenje zadržanih trupova, polovica i organa, zamrzavanje mesa i mesnih proizvoda te skladištenje zamrznutog mesa i mesnih proizvoda. Generalno, skladištenje u predmetnom kompleksu je predviđeno u skladištima gotovih proizvoda - hladnjačama, komorama i tunelima za meso sa temperaturnim režimom $-0,5\text{ }^{\circ}\text{C}$; $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$; $0\text{ }^{\circ}\text{C}$; $+4\pm 8\text{ }^{\circ}\text{C}$.

ILUSTRACIJA 7: HLADNJAČE U SKLOPU KLAONICE

ILUSTRACIJA 8: HLADNJAČA ZA DUBOKO SMRŽAVANJE

ILUSTRACIJA 9: HLADNJAČE U SKLOPU PRERADE

2.2.5. Proces prerade mesa

Sirovina koja se koristi za preradu mesa isključivo potiče iz vlastitog procesa klanja. Oblikovani proizvodi od usitnjenog-mljevenog mesa se dobivaju usitnjavanjem i mljevenjem goveđeg, odnosno junećeg mesa I, II i III tehnološke kategorije, dodavanjem soli, bibera, ostalih začina, masnog tkiva (po potrebi) i vode (po potrebi). Gotova smjesa za ćevapčice, pljeskavice i hamburgere se oblikuje u gotovi proizvod punjenjem u posebne zdjele i sabijanje u smislu pražnjenja preostalog zraka. U tu svrhu se koriste moduli različitog promjera. Gotova smjesa za sudžukice i sudžuke puni se u ovitke, i to sudžukice u tanka ovčija crijeva a sudžuke u tanka goveđa crijeva. Pripremljeni proizvodi se podvrgavaju hlađenju na temperaturi do 4 ° C i u promet stavljaju u sirovom-ohlađenom stanju kao kratkotrajni proizvodi.

2.2.6. Higijena proizvodnje mesa

Higijena je bitna komponenta proizvodnje i tehnologije u objektu, jer su proizvodi koji se dobivaju organske materije podložne kvarenju. Posebno treba istaći proizvodnju mesa koje je po sastavu veoma pogodna hrana mikrobima, insektima i glodarima i osjetljiva na štetne uticaje okoline.

Higijena u proizvodnji mesa podrazumjeva sve veterinarsko-zdravstvene mjere koje se poduzimaju u toku i poslije klanja životinja sa svrhom da se proizvede (higijenski i biološki) ispravan proizvod, u konkretnom slučaju meso.

U proizvodnji mesa higijena se treba ostvariti u svim fazama počevši od životinje za klanje. Higijena životinja za klanje uključuje držanje, ishranu i zdravstvenu zaštitu u uzgoju i tovu, transport do klaonice i u klaoničkom depou. Zanemarivanje higijene u toj fazi može se štetno odraziti na zdravstvenu ispravnost i kvalitet mesa zaklanih životinja i na ekonomiku proizvodnje, te na dalje zagađenje okoliša.

Kada je u pitanju zbrinjavanje krupnog i tečnog otpada koji nastaje u depou za stoku/štala - čišćenje objekta će se vršiti ručno i uz pomoć kolica, a osoka će se slijevati kanalom koji je predviđen uz štalu i završava bazenom. Kruto đubre odlagat će se svakodnevno na betonskom platou za kruto đubre - recipijentu za đubre, a skupljena osoka u nepropusnoj betonskoj jami za osoku.

Đubrivo će se iz đubarnika sedmično izvoziti na odgovarajuću lokaciju i nakon sazrijevanja na toj lokaciji od cca 6 mjeseci koristit će se za organsku gnojidbu poljoprivrednih površina. Korištenje ovog đubriva mora biti usklađeno sa propisima.

Zanemarivanje načela higijene u procesu klanja i obrade zaklanih životinja neposredno se štetno odražava na zdravstvenu ispravnost i održivost mesa. Stoga se higijena proizvodnih prostorija, opreme, uređaja i pribora kao i lična higijena radnika u proizvodnji mora kontinuirano održavati i nadzirati.

Pored preventivnih mjera usmjerenih na sprječavanje zagađivanja kruga i proizvodnih prostorija klaonice i ostvarivanja uslova koji ne pogoduju opstanku i razvoju potencijalnih štetočina, u klaonicama i u objektima za preradu, skladištenje i promet mesa treba planski primjenjivati i mjere sanitacije za uništavanje mikroba (dezinfekcija), insekata (dezinsekcija) i glodara (deratizacija).

Za dezinfekciju objekata i prostora koriste se fizičke metode (toplota, pritisak) i hemijska sredstva (dezinficijensi različitog hemijskog sastava), koji se zajedno sa vodom slijevaju u septičku jamu.

Od hemijskih dezinficijenata u klaonicama se najšire koriste preparati na bazi klornih i kvarternih amonijevih spojeva i amfolitni sapuni, jer imaju dobru dezinfekcionu moć, a ne djeluje korozivno i ne ostavljaju strani miris u djelotvornim koncentracijama. Ova sredstva takođe nisu opasna sa aspekta zaštite okoline.

3. Osnovne i pomoćne sirovine, ostale supstance i energija koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje

Osnovnu sirovinsku bazu u procesu klanja čine krupna i sitna stoka, te so za očuvanje koža prije njihovog transporta izvan kruga objekta. Kod prerade mesa, osnovnu sirovinsku bazu čine sirovo meso, so, biber, aleva paprika i ostali začini. U pomoćne materijale se ubrajaju PVC folije, karton, crijeva i etikete koje služe za pakovanja gotovih proizvoda.

U objektu za klanje vršiti će se klanje i obrada papkara, uključujući krupnu stoku, telad, jagnjad. Predviđeno je klanje krupne i sitne stoke do 23 dana mjesečno, odnosno 276 radnih dana godišnje. Maksimalni projektovani kapacitet klanja je do 2000 kg/dan (meso sa kostima), tj. instalirani kapacitet opreme je proizvodnja do 2 tone mesa na dan.

Planirana realna proizvodnja je nešto manja od maksimalno projektovane. Predviđeno je klanje max. 4 komada krupne stoke i 6 komada sitne stoke (3 teleta i 3 jagnjeta) na dan. Dakle predviđa se ostvarenje prosječnog dnevnog kapaciteta za sirovo meso od 1455 kg/dan (1,455 t/dan). Na osnovu dnevnog kapaciteta može se predvidjeti godišnji kapacitet od oko 401 580 kg, odnosno 401,58 t (mesa sa kostima) godišnje.

Dio proizvedenog sirovog mesa će se direktno plasirati na tržište, dio će služiti kao sirovina za proizvodnju prerađevina od mesa kao što su: ćevapi, pljeskavice, doneri, faširano meso, suđukice, te suhomesnati proizvodi (sudžuka, kulen, čajna i pečenica itd.).

Upotreba hemijskih supstanci je izražena u procesu čišćenja i održavanja pogona, gdje se koriste standardni deterdženti za pranje i sredstva za dezinfekciju radnih površina, opreme i podova.

Od hemijskih dezinficijenata u klaonici se najšire koriste preparati na bazi klornih i kvarternih amonijevih spojeva i amfolitni sapuni, jer imaju dobru dezinfekcionu moć, a ne djeluje korozivno i ne ostavljaju strani miris u djelotvornim koncentracijama. Ova sredstva nisu opasna sa aspekta zaštite okoline.

Precizne podatke o predviđenim utrošcima pomoćnih sirovina i supstanci, deterdženata i dezinficijenasa nije moguće dati, obzirom da Pogon još nije počeo sa radom.

U proizvodnom pogonu od izvora energije koristiti će se električna, toplotna energija i energija sunca (solarni kolektori za zagrijavanje vode).

Procjenjuje se da će se u klaonici trošiti cca 10 kWh električne energije/po zaklanoj životinji, jer se rade oba procesa, i klanje i prerada mesa sa sušenjem pojedinih proizvoda. Snabdjevanje el. energijom je sa NN mjesne mreže.

Toplotna energija koristi se za zagrijavanje prostorija, a dobija se iz dva kotla na čvrsto gorivo (drvo, ugalj, pelet), snage po 50 kW, koji se nalaze u vlastitoj kotlovnici.

Dnevne potrebe klaonice za vodom (zavisno od uzrasta, tjelesne mase, godišnjeg doba, i sl.) se kreću između 700 i 900 l po zaklanoj životinji. Vodovodna instalacija je priključena na mjesni vodovod, a glavni magistralni vod prolazi neposredno pored poslovnog kruga klaonice. Od ukupne potrošene količine cca 90 % vode završi kao otpadna voda.

3.1. Opis komponenti ili sirovina koje se koriste u pogonu

Sirovo meso

Meso je životinjsko mišićno tkivo koje se koristi za ishranu ljudi i životinja. Meso se sastoji od mišićnih vlakana sa određenim sadržajem masnoće i veznog tkiva (mada se nekada u meso ubrajaju i ostali nemišićni organi kao pluća, jetra, bubrezi, mozak i dr.)

Prema vrsti koje dolazi u promet u predmetnom objektu razlikujemo govedinu (teletina, junetina), ovčetinu (janjetina).

Pod teletinom se podrazumijeva meso teladi do 8 mjeseci starosti i starije teladi od 8-12 mjeseci, mase od 25-125 kg. Meso je svijetloružičaste boje do sivkastoružičaste boje, mekano i bez masti.

Pod junetinom podrazumijeva se meso goveda starosti od 12-24mjeseca, težine od 380-450 kg. Meso je svijetlocrvene do crvene boje, a masno tkivo krem bijele boje.

Pod govedinom podrazumijeva se meso goveda goveda starijeg od 24mjeseca i teškog 450-500 kg. Meso je crvene do tamnocrvene boje.

So

Obična so ili kuhinjska so je binarna anorganska so natrijum alkalijskog metala i halogeni klor. Najveća je komponenta jestive soli, a njen mineralni oblik poznat je kao halit. Molekularna formula je NaCl i opisuje stehiometrijski odnos njegovih jona ($\text{Na}^+ \text{Cl}^-$).

So se od davnina koristi za poboljšanje okusa hrane i za njeno očuvanje. Soljenje mesa je način da ga sačuvamo od bakterijskog djelovanja, jer odgađa razgradnju proteina. S druge strane, so povećava osmolarnost oko mesa, što uzrokuje apsorpciju osmozom vode bakterija, uzrokujući njihovo uklanjanje.

U prehrambenoj industriji so se koristi kao pojačivač okusa, dodatak za kontrolu fermentacije, sredstvo za kontrolu teksture i razvijatelj boje. Na primjer, so se dodaje kako bi se pokazala boja mesnih proizvoda. So služi kao vezivo u proizvodnji kobasica. Doprinosi stvaranju vezivnog gela koji se sastoji od mesa, masti i vlage.

Sol se koristi za inhibiranje bakterijskog djelovanja unutar kože, kao i za pomoć u njenoj rehidraciji, do odvoza kože iz predmetnog pogona.

Sa aspekta zaštite okoline bitna karakteristika ovog spoja je visoko nagrizački efekat. Problem je što se taloži u tlu, oštećuje strukturu tla, oštećuje biljke, onečišćava podzemnu vodu, povećava prisutnost metala u tlu, povećava eroziju tla. Zbog toga je potrebno preduzeti sve mjere zbrinjavanja tehnoloških otpadnih voda, kako bi se spriječilo zasoljavanje vodotoka ali i mjere protiv zasoljavanja tla.

4. Količina i priroda predviđenih emisija iz pogona i postrojenja u okoliš (zrak, voda, tlo) i identifikacija značajnih utjecaja na okoliš

Rad razmatranog pogona za klanje i preradu mesa prouzrokovat će sljedeće uticaje na okoliš:

- emisiju u zrak,
- uticaj na vodu,
- emisiju buke,
- produkciju čvrstog otpada.

4.1. Emisija u zrak

U predmetnom pogonu predviđa se nastajanje sljedećih emisija u zrak:

- Emisija iz kotlovskog postrojenja gdje se kao gorivo koristi čvrsto gorivo (ugalj, drvo, pelet).
- Povremne kratkotrajne epizode neugodnih mirisa iz klaonice, posebno nečistog kruga klaonice gdje se odlaže čvrsti otpad, neugodni mirisi iz štale i spremnika za kruto đubre i jame za osoku,
- Sušnice - stacionarni izvori koji emituje onečišćujuće tvari u zrak kao i neugodne mirise,
- Gasovi, produkti potpunog i nepotpunog sagorijevanja naftnih derivata u motorima vozila koja vrše isporuku stoke.

Za pokretanje svih mašina koristi se električna energija. Za zagrijavanje vode koristi se energija sunca i energija iz kotlovskih postrojenja (u nedostatku sunčeve energije).

TABELA 2: MJESTA NASTANKA I KARAKTERISTIKE EMISIJA U ZRAK

Red. br.	Mjesto nastanka	Vrsta	Sastojci koji zagađuju
1.	Štala, spremnik za kruto đubre i jama za osoku	Neugodni mirisi	NH ₃ , H ₂ S, CO ₂
2.	Klaonica, spremnici za krupni životinjski otpad		
3.	Prostorija za nasoljavanje kože		
4.	Sušnica	Emisija plinova iz procesa sušenja	CO, CO ₂ , NO _x , SO ₂
5.	Kotlovnica	Emisija dimnih plinova	CO, NO _x , SO ₂
6.	Manipulativni krug, dostava sirovina i otprema gotovih proizvoda	Emisija čestica i dimnih plinova	Prašina (ULČ) i izduvni gasovi iz vozila (VOC)

U kotlovnici su instalirana dva kotla na čvrsto gorivo (ugalj, drvo, pelet), snage po 50 kW.

U praksi miris se ne može izmjeriti mjerno-tehničkim uređajima, nego se samo određuju koncentracije pojedinih materija u određenoj mješavini mirisa.

Mjerenje emisije u zrak iz ložišta, mjerenje koncentracije ukupnih lebdećih čestica (ULČ), kao ni ostala mjerenja navedenih emisija u zrak nisu izvršena obzirom da predmetni pogon još uvijek nije počeo sa radom.

Predviđa se da navedene emisije u zrak ne mogu imati znatan utjecaj na kakvoću okolnog zraka jer se radi o manjim kapacitetima i malom broju stoke koja se kolje.

ILUSTRACIJA 10: PRIKAZ MJESTA NASTANKA EMISIJE U ZRAK U PREDMETNOM POGONU

LEGENDA:

1. PROIZVODNO-POSLOVNI OBJEKAT
(PRERADA, KANCELARIJE, GARDEROBA,
SUŠARE I HLADNJAČE)
2. KLAONICA
3. ŠTALA (DEPOI)
4. REZERVOAR ZA VODU
5. SEPARATOR
6. MIKROBIOLOŠKI UREĐAJ ZA
TRETMAN OTPADNIH VODA
7. KOLEKTOR ZA ČISTE
OBORINSKE VODE

4.2. Uticaj na vode

Otpadne vode koje nastaju u klaonici mogu se podijeliti na:

- Oborinske otpadne vode (kišnica)
- sanitarno - fekalne otpadne vode,
- tehnološke otpadne vode.

Tehnološke otpadne vode nastaju u procesima:

- pranja kamiona u kojima se dopremaju životinje,
- pranje životinja prije klanja,
- pranje trupala životinje,
- pranje crijeva i iznutrica,
- pranje i sterilizacija noževa i opreme,
- pranje podova i radnih mašina,
- otpadna voda nastala cijedenjem koža,
- pranje štala

Kod pranja i čišćenja mesa, opreme i prostorija dolazi do sapiranja mesnih komada od obrade u slivnik što povećava sadržaj HPK, masnoće i suspendovanih materija u otpadnoj vodi.

Sastojci koji se dodaju mesu u vidu začina također dopijevaju u otpadnu vodu kao posljedica pranja mašina ili prosipanja nadjeva prilikom prenošenja do punilice i samog punjenja u ovitke. Na taj način se također povećava sadržaj organskih materija, ukupnih suspendovanih materija, te ulja i masti u otpadnoj vodi.

U procesu nasoljavanja postoji mogućnost da određene količine NaCl odnosno Na_2NO_3 dospiju u otpadnu vodu pranjem radnih površina i uređaja u kojima se vrši nasoljavanje odnosno ispuštanjem vode u kojoj se ispiru prosalamureni komadi mesa, čime se povećava njen salinitet.

U sušnicama dolazi i do lijepljenja sastojaka dima na zidove komora, a što je moguće ukloniti jedino pranjem toplom vodom i jakim alkalnim rastvorom. Ova otpadana voda ima visoke koncentracije zagađujućih materija kao što su BPK, pH i policiklički aromatski ugljikovodici (PAH).

Čišćenjem i dezinfekcijom nastaje otpadna voda u kojoj se nalaze rastvorene organske materije, masti, ulja, suspendovane materije, nitrati, nitriti, amonijak i fosfati, soli, te rezidue sredstava za čišćenje i dezinfekciju kao što su alkalne i kisele supstance.

U slučaju kvarova na opremi može doći do curenja ulja iz opreme, freona iz rashladnih uređaja i u vodu.

Sistem za odvodnju otpadnih voda je projektiran tako da odvodi otpadne vode različitog porijekla odvojeno, da posebno prikupi što je više moguće krupnih čestica, da bi se pročistile i tretirale, kako ne bi dospjele u sistem za odvodnju.

Oborinske vode (kišnica) nisu zagađene i preko oluka i posebnih slivnika ispuštati će se, bez prethodnog tretmana, u recipijent-rijeku Bosna.

ILUSTRACIJA 11: POZICIJA ŠAHTA OBORINSKIH VODA

ILUSTRACIJA 12: ŠAHT OBORINSKIH VODA

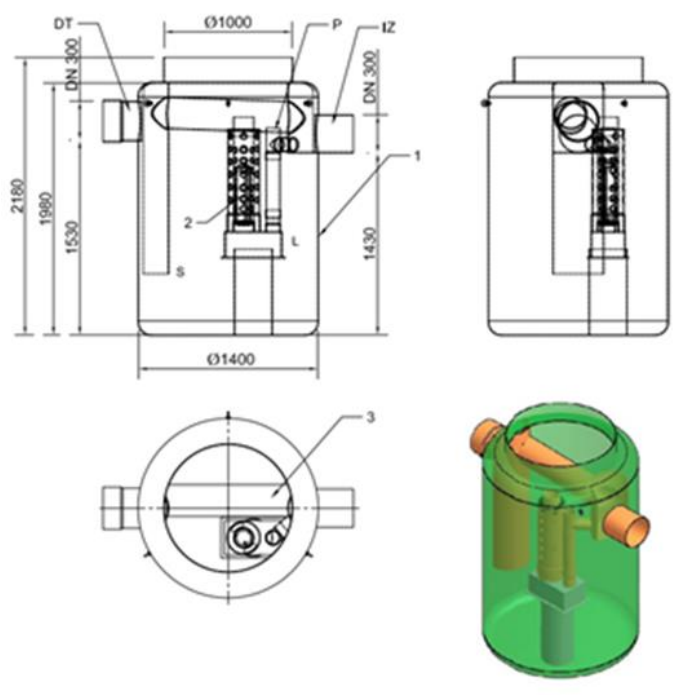
Voda kojom se pere krug pogona i vozila (tehnološka otpadna voda), će se odvoditi posebnim sistemom u separator ulja i masti, a zatim u recipijent-rijeku Bosnu. Čišćenje separatora vršiti će ovlaštena firma DELTA PETROL d.o.o. Kakanj sa kojom predmetni pogon već ima potpisan predugovor br. 308/16-DS od 17.02.2016. godine.

ILUSTRACIJA 13: SEPARATOR

Princip rada separatora odvija se na način da prljava voda ulazi u taložnik za mulj (S), gdje se vodena struja uspori, tako da čvrste čestice (pijesak, mulj) mogu da se izdvoje. Čvrste čestice se sakupljaju na dnu taložnika.

Voda koja je onečišćena lakim tečnostima se odvodi kroz posebne polipropilenske ploče (lamelarni taložnik 3) u separator (L). Veće kapljice lakih tekućina sakupljaju se i spajaju na pločama te se radi manje specifične težine podižu na površinu. Manje kapljice izdvajaju se iz vode pomoću koalescentnog filtera (2). To je filter iz polietilenske pjene ili iz polipropilenskih ploča na kojima se kapi sakupljaju, spajaju i podižu na površinu.

Pročišćena voda zatim izlazi kroz odvod. Otpadne vode prečišćene u hvataču ulja ne sadrže više od 5 mg lakih tekućina (ulja) po litri vode. Tako pročišćena voda može se prema važećim europskim normama odvesti u slobodne površinske vode.

DT-dolaz, IZ- izlaz, L-separator ulja, S – taložnik mulja,

P –priključak za uzimanje uzorka, P- posuda od armiranog poliestera, 2-koalescentni filter, 3-by-pass

ILUSTRACIJA 14: ELEMENTI SEPARATORA

Prikupljanje tehnoloških otpadnih voda iz svih prostora klaonice, proizvodnje i prerade riješeno je betonskim kanalima i cjevovodom u podu objekata, koje će se iz sabirnih jama i šahtova voditi do anaerobnog biološkog uređaja za tretman tehnoloških otpadnih voda a zatim u recipijent-rijeku Bosnu.

ILUSTRACIJA 15: PRIKAZ LOKACIJE ANAEROBNOG BIOLOŠKOG UREĐAJA ZA TRETMAN FEKALNIH I TEHNOLOŠKIH OTPADNIH VODA

ILUSTRACIJA 16: PUMPNA STANICA ANAEROBNOG BIOLOŠKOG UREĐAJA ZA TRETMAN FEKALNIH I TEHNOLOŠKIH OTPADNIH VODA

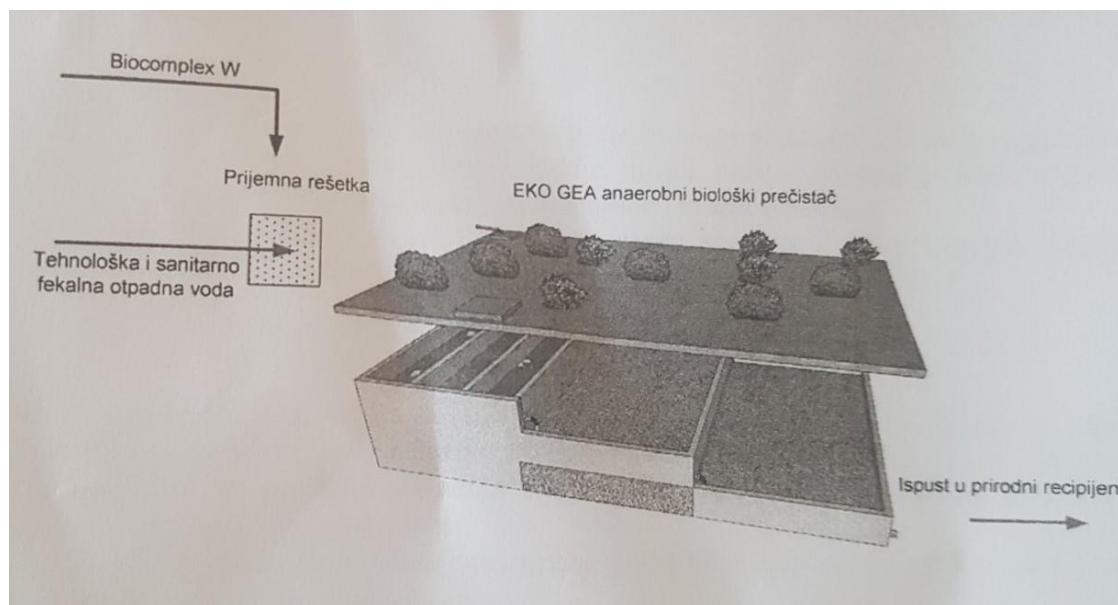
Sanitarno fekalne vode se, također, preko anaerobnog biološkog uređaja za tretman otpadnih voda i okna za monitoring ispuštaju u recipijent-rijeku Bosnu.

Odabrani anaerobni biološki uređaj (EKO GEA) se sastoji iz tri dijela i to:

- komore 1 sa muljnim pumpama zapremine $V=10,35 \text{ m}^3$,
- komore 2 - mastolov zapremine $V=9,75 \text{ m}^3$,
- komore 3 - filterski prostor ispunjen kristobalitom $V=4,98 \text{ m}^3$,
- komora 4 - okno za monitoring sa mjernim uređajem,

Što se tiče roto sita, posude za pripremu alginskog preparata i prostora za smještaj alginskog preparata, dozirne i upravljačke opreme, te kontejnera za prihvat krutog otpada sa ocjeđivanjem, isto će biti smješteno u okviru glavnog dijela objekta klaonice, u prostoru ispod stepenica u okviru garaže. Roto sito služi za odvajanje krupnih dijelova otpada iz tehnoloških voda.

Iz komore 4 pročišćena voda odlazi dalje u okno za monitoring sa hidrozatvaračem, mjerenjem protoka i dalje prema vanjskom sistemu kanalizacije, odnosno prema rijeci Bosni zajedno sa prečišćenim fekalnim otpadnim vodama i prečišćenim zauljenim oborinskim vodama sa platoa.

ILUSTRACIJA 17: SHEMATSKI PRIKAZ ANAEROBNOG BIOLOŠKOG UREĐAJA ZA TRETMAN FEKALNIH I TEHNOLOŠKIH OTPADNIH VODA (EKO GEA)

Za ubrzanje procesa anaerobne razgradnje i rad EKO GEA anaerobnog biološkog prečištača koristiti će se prirodni preparat BIOCOMPLEX W, izrađen od smeđe morske alge, koja posjeduje certifikat Komisije EU za ekološku primjenu. Uređaj će se ograditi ogradom koja se sastoji od metalnih stubića sa mrežastim pletivom i 3 reda zatezne žice po dužini. Prilaz uređaju obezbijeđen je preko pješačke kapije.

Čišćenje anaerobnog biološkog uređaja za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda vršiti će ovlaštena firma DELTA PETROL d.o.o. Kakanj sa kojom predmetni pogon već ima potpisan predugovor br. 308/16-DS od 17.02.2016. godine.

Tehnološke otpadne vode sa primjesama krvi se odводе u spremnik krvi kapaciteta 5 m³. Otpad iz ovog rezervoara će preuzimati ovlaštena firma DELTA PETROL d.o.o. Kakanj sa kojom predmetni pogon već ima potpisan predugovor br. 308/16-DS od 17.02.2016. godine.

ILUSTRACIJA 18: SPREMNİK KRVİ

U okviru depoa stoke je izvedena i đubrišna jama za privremeno odlaganje stajnjaka i osoke. Osoka će se preko slivnika odvoditi u tehnološku kanalizaciju, a zatim u anaerobni biološki uređaj za tretman tehnoloških otpadnih voda.

Monitoring otpadnih voda nije moguće uraditi radi činjenice da predmetni pogon još uvijek ne radi.

Predmetni pogon ima važeće rješenje o vodnoj saglasnosti izdato od strane Agencije za vodno područje rijeke Save Sarajevo od 29.11.2016. godine, br. UP-I/25-2-40-575-4/16. Po završetku izgradnje predmetnog kompleksa i obavljenog tehničkog pregleda izvedenih radova, korisnik vodne saglasnosti dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje vodne dozvole.

Predmetni pogon posjeduje i važeće rješenje o vodnoj saglasnosti za ispuštanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda i vode za potrebe predmetnih objekata izdato od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede ZDK od 02.11.2016. godine, br. 05-25-08449-1/16. Po završetku izgradnje predmetnog kompleksa i obavljenog tehničkog pregleda izvedenih radova, korisnik vodne saglasnosti dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje vodne dozvole.

TABELA 3: MJESTA NASTANKA OTPADNIH VODA

Red. br.	Mjesto nastanka	Vrsta	Sastojci koji zagađuju
1.	Klaonica	Otpadna voda nastala u procesu klanja (pranja trupala i iznutrica, pranja noževa i opreme, pranje podova i radnih površina, otpadna voda od cijeđenja koža).	Organske materije, krv, suspendovane materije, masnoće, nitrati, nitriti, amonijak i fosfati, soli, te rezidue sredstava za čišćenje i dezinfekciju kao što su alkalne i kisele supstance, HPK.
2.	Prerada	Tehnološka voda od pranja radnih površina i onečišćena aditivima te popratnim nečistoćama iz procesa prerade mesa.	Organske materije, krv, suspendovane materije, masnoće i rezidue sredstava za čišćenje i dezinfekciju kao što su alkalne i kisele supstance.
3.	Prostorija za soljenje koža	Tehnološka voda onečišćena u procesu nasoljavanja	NaCl /Na ₂ NO ₃
4.	Štala	Otpadna voda nastala u procesu pranja štala	Organske materije, suspendovane materije.
5.	Hladnjača	Otpadna voda nastala u procesu pranja hladnjače	Organske materije, krv, suspendovane materije, masnoće, rezidue sredstava za čišćenje i dezinfekciju kao što su alkalne i kisele supstance.
6.	Sušnice	Pranje sušnice	BPK, pH i policiklički aromatski ugljikovodici (PAH)
7.	Garderoba i sanitarije za radnike, kancelarije	Sanitarno - fekalne otpadne vode	Organske materije, suspendovane materije i deterdženti
8.	Pranje vozila	Otpadna voda od čišćenja nakon dovoza stoke	Organske materije, deterdženti, ulja i maziva
9.	Krug objekta	Oborinske otpadne vode od atmosferskih padavina koje se prikupljaju sa krovova i otvorenih površina	Suspendovane materije, organske materije, ulja i maziva
10.	Separator	Otpadne vode	Ulja i maziva
11.	Anaerobni biološki uređaja za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda	Otpadne vode	Organske materije, krv, suspendovane materije, masnoće, nitrati, nitriti, amonijak i fosfati, soli, te rezidue sredstava za čišćenje i dezinfekciju kao što su alkalne i kisele supstance, HPK.
12.	Rezervoar krvi	Otpadne vode	Krv

ILUSTRACIJA 19: PRIKAZ MJESTA NASTANKA OTPADNE VODE NA LOKACIJI

LEGENDA:

1. PROIZVODNO-POSLOVNI OBJEKAT
(PRERADA, KANCELARIJE, GARDEROBA,
SUŠARE I HLADNJAČE)
2. KLAONICA
3. ŠTALA (DEPOI)
4. REZERVOAR ZA VODU
5. SEPARATOR
6. MIKROBIOLOŠKI UREDAJ ZA
TRETMAN OTPADNIH VODA
7. KOLEKTOR ZA ČISTE
OBORINSKE VODE

4.3. Uticaj buke

Procesi u predmetnom pogonu ne dovode do značajnijeg povećanja razine buke u okolišu. Rad pojedinih mašina ima uticaj na povećanje razine buke unutar samog pogona, te se preporučuje nošenje čepića zbog zaštite sluha radnika. Trajanje emisije buke u okoliš je zanemarljivo i u funkciji je samo vremena ulaska i izlaska vozila prilikom utovara i istovara stoke.

4.4. Čvrsti otpad

Otpad koji nastaje u procesu klanja i prerade mesa u predmetnom pogonu se može podijeliti na:

- Neopasni otpad (otpad od pakovanja začina i aditiva, vreće od soli, otpad od pakovanja gotovih proizvoda - PVC folija i etikete, ostatci ovitaka, kancelarijski otpad, miješani komunalni otpad),
- Opasni otpad - nusproizvodi životinjskog porijekla (otpad iz štala-stočni izmet/stajnjak, ostaci mesa i iznutrica od klanja, te nakon njegove obrade i pripreme za daljnji proces proizvodnje: kosti, rogovi, papci, glave, sadržaj probavnog trakta, nejestive iznutrice, masnoće, koža i komadi tkiva), elektronički otpad nastao održavanjem strojeva i pogona, neonske sijalice itd),
- Mulj iz separatora .

Jestivi nusproizvodi će se ili odmah transportovati tj. plasirati na tržište ili će se čuvati u rashlađenom prostoru do trenutka transporta, ili će se proslijediti na daljnju preradu u dio prerade.

Kože će se, nakon cijedenja u vodonepropusnom spremniku u klaonici, držati nasoljene u odvojenoj prostoriji do prodaje ovlaštenoj firmi.

Krupni otpad od klanja stoke koji nastaje direktno u toku klanja će se sakupljati u vodonepropusni spremnik u klaonici. Pored ovog spremnika, Društvo će po potrebi obezbjediti u prostorijama proizvodnog objekta obezbjediti odgovarajući broj tipskih PVC posuda sa ispravnim poklopcima za smještaj otpada po vrstama (kosti, papci, rogovi, iznutrice i drugi otpad od klanja-crijeva i konfiskat, otpad od prerade itd) sa natpisima. Po potrebi čvrsti otpad u nekim prostorijama sakuplja se u nepropusnim vrećicama koje se odlažu u navedene namjenske posude sa hermetičkim poklopcima.

Sakupljeni animalni otpad u namjenskim posudama privremeno će se odlagati u prostorije sa rashladnim komorama za smještaj nejestivih proizvoda i konfiskata do odvoza na komunalnu deponiju namjenskim vozilima u specijalnim kontejnerima, od strane ovlaštene organizacije.

Jedan dio animalnog otpada uz posebne ugovore može se organizovano predavati registrovanim kinekološkim i dr. društvima za potrebe ishrane životinja, a jedan dio se može prodavati lovačkim društvima.

Mulj iz separatora i anaerobnog će odvoziti ovlaštena firma DELTA PETROL d.o.o. Kakanj sa kojom predmetni pogon ima potpisan predugovor br. 308/16-DS od 17.02.2016. godine.

Kod klanja krupne stoke, kao prvo po redosljedu operacija, javlja se đubre koje se sakuplja u štali i đubretarniku pored štale. Sva količina će se moći zbrinuti korištenjem na vlastitim površinama Investitora kao organsko đubrivo ili prodajom susjedima, jer imaju potrebe za ovim "proizvodom". Odvozit će se nakon sakupljanja količina za ekonomičan transport.

Komunalni kruti otpad (kartonska ambalaža, folija, papir i sl.) koji nastaju na lokaciji predmetnih objekata i pogona u sastavu Društva će se posebno sortirati i sakupljati u odvojene kontejnere sa poklopcem u cilju obezbjeđenja daljeg iskorištavanja, tj reciklaže. Nakon razvrstavanja ovlaštena firma će ovaj otpad kao i miješani komunalni otpad odvoziti na komunalnu deponiju.

Opasni otpad tipa fluorescentnih sijalica i ostale elektroničke opreme koja nastaje na predmetnoj lokaciji usljed održavanja pogona i opreme potrebne za rad, zbrinjavati će u skladu s propisima, ovlaštena firma za zbrinjavanje ove vrste otpada. Do odvoza sa lokacije ovaj otpad će se čuvati u posebnim nepropusnim spremnicima.

Otpad koji nastaje na predmetnoj lokaciji može se razvrstati u sljedeće kategorije otpada u skladu sa Pravilnikom o kategorijama otpada s listama („Sl. novine FBiH“, broj 9/05) gdje su navedene grupe otpada prema osobinama otpada i djelatnostima iz kojih potiče otpad, sljedeća tabela.

TABELA 4: KLASIFIKACIJA OTPADA

Šifra	Naziv otpada
02	OTPAD IZ POLJOPRIVREDE, VRTLARSTVA, PROIZVODNJE VODENIH KULTURA, ŠUMARSTVA, LOVA I RIBARSTVA, PRIPREMANJA HRANE I PRERADE
02 01	Otpad iz poljodijelstva, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lova i ribolovstva
02 01 06	Životinjske fekalije, urin, gnoj (uključujući i pokvarenu slamu)
02 02	otpad od pripremanja i prerade mesa, ribe i drugih namirnica životinjskog porijekla
02 02 01	talozi od ispiranja i čišćenja
02 02 02	otpadno životinjsko tkivo
02 02 03	materijali neprikladni za potrošnju ili preradu
02 02 99	otpad koji nije specificiran na drugi način
04	OTPAD IZ KOŽARSKJE, KRZNARSKJE I TEKSTILNE INDUSTRIJE
04 01 99	otpad koji nije specificiran na drugi način
13	OTPADNA ULJA I OTPAD OD TEKUĆIH GORIVA (osim jestivih ulja i ulja iz poglavlja 05, 12 i 19)
13 02	otpadna ulja za motore, pogonske uređaje i podmazivanje
13 02 08*	ostala ulja za motore, pogonske uređaje i podmazivanje
15	OTPADNA AMBALAŽA; APSORBENSI, MATERIJALI ZA UPIJANJE, FILTERSKI MATERIJALI I ZAŠTITNA ODJEĆA KOJA NIJE SPECIFICIRANA NA DRUGI NAČIN
15 01	ambalaža (uključujući odvojeno skupljani komunalni ambalažni otpad)
15 01 01	ambalaža od papira i kartona
15 01 02	ambalaža od plastike
15 01 06	miješana ambalaža
15 01 07	staklena ambalaža
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih materije ili je onečišćena opasnim materijama
15 02	apsorbensi, filterski materijali, materijali za upijanje i zaštitna odjeća
15 02 03	apsorbensi, filterski materijali, materijali za upijanje i zaštitna odjeća koja nije navedena pod 15 02 02
19	OTPAD IZ POSTROJENJA ZA UPRAVLJANJE OTPADOM, POSTROJENJA ZA PREČIŠĆAVANJE GRADSKIH OTPADNIH VODA I PRIPREMU VODE ZA PIĆE I INDUSTRIJSKU UPOTREBU
19 08 10*	mješavine masti i ulja iz odvajča ulje/voda koje nisu navedene pod 19 08 09
19 08 14	muljevi iz ostalih obrada industrijskih otpadnih voda koji nisu navedeni pod 19 08 13
20	KOMUNALNI OTPAD (OTPAD IZ DOMAĆINSTAVA I SLIČNI OTPAD IZ INDUSTRIJSKIH I ZANATSKIH POGONA I IZ USTANOVA) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO PRIKUPLJENE SASTOJKE
20 01	odvojeno skupljeni sastojci (osim 15 01)
20 01 01	papir i karton
20 01 02	staklo
20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
20 01 35*	odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koja sadrži opasne komponente
20 01 36	odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23
20 01 39	plastika
20 01 40	metali
20 03	ostali komunalni otpad
20 03 01	miješani komunalni otpad
20 03 03	ostaci od čišćenja ulica
20 03 04	muljevi iz septičkih jama
20 03 99	komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način

Operator za opasni otpad označen zvjezdicom (*) mora:

- voditi evidencije o količinama po vrstama opasnog otpada,
- vršiti odvojeno sakupljanje po vrsti, odnosno kategoriji otpada,
- skupljaču predati prateći list za opasni otpad s podacima o vrsti, količini, porijeklu i načinu pakovanja opasnog otpada,
- čuvati evidenciju najmanje 5 godina,
- prema potrebi evidenciju staviti na uvid inspektoru zaštite okoliša.

U sljedećim tabelama data su mjesta nastanka otpada koji nastaje u predmetnom pogonu i vrsta otpada koji nastaje u toku normalnog rada, kao i mjesto nastanka i krajnjeg odlaganja na lokaciji, kao i način zbrinjavanja istog.

TABELA 5: MJESTA NASTANKA I KARAKTERISTIKE ČVRSTOG OTPADA

Red. br.	Mjesto nastanka	Vrsta (Šifra iz Tabele 13.)	Naziv
1.	Štala, đubretarnik pored štale	02 01 06	Životinjske fekalije, urin i gnoj (uključujući pokvarenu slamu)
2.	Klaonica, obrada	02 02 01	Talozi od ispiranja i čišćenja
		02 02 02	Otpadno životinjsko tkivo
		02 02 03	Materijali neprikladni za potrošnju ili preradu
		02 02 99	Otpad iz prerade koji nije specificiran na drugi način (krv, grizina)
		04 01 99	Otpad iz kožarske i tekstilne industrije koji nije specificiran na drugi način
3.	Uredski prostori, garderoba, prostorije za radnik, prostorije za pakovanje i sl.	15 01	Ambalaža (uključujući odvojeno skupljani komunalni ambalažni otpad)
		20	Komunalni otpad
		20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
		20 01 35*	odbačena električna i elektronska oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23 koja sadrži opasne komponente
4.	Separator	19 08 14	Organski mulj od procesa prečišćavanja otpadne vode, izdvojene masnoće
5.	Anaerobni biološki uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda	19 08 14	Organski mulj od procesa prečišćavanja otpadne vode

TABELA 6: NAČIN ZBRINJAVANJA ČVRSTOG OTPADA

Vrsta otpada	Mjesto odlaganja	Način zbrinjavanja otpada/naziv preduzeća koje preuzima otpad
Otpadno životinjsko tkivo i materijali neprikladni za potrošnju ili preradu (glava, rogovi, papci i nejestive iznutrice, masnoće, koža i komadi tkiva)	Namjenske vodonepropusne posude sa ispravnim poklopcima odvojeno od ostalog otpada	Potrebno potpisati ugovore sa ovlaštenom organizacijom, eventualno lovačkim i kinekološkim društvom
Crijeva i konfiskat	Namjenske vodonepropusne posude sa ispravnim poklopcima odvojeno od ostalog otpada, rashladne komore	Potrebno potpisati ugovore sa ovlaštenom organizacijom
Koža	Odvojeno mjesto, prostorija sa vodonepropusnom podlogom (beton)	Treća lica/industrije za preradu kože
Životinjske fekalije, urin i gnoj (uključujući pokvarenu slamu i griznu)	Đubretarnik, vodonepropusni	Za vlastite potrebe i prodaja trežim licima u vidu organskog gnojiva
Opasni elektronički otpad	Namjenski kontejner	Potrebno potpisati ugovor sa ovlaštenim preduzećem
Ostali otpad - komunalni otpad	Kontejneri za komunalni otpad, razvrstani prema kategorijama za reciklažu	Potrebno potpisati ugovor sa ovlaštenom organizacijom
Muljeviti otpad iz separatora	Separator	DELTA PETROL d.o.o. Kakanj
Muljeviti otpad iz anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda	Anaerobni biološki uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda	DELTA PETROL d.o.o. Kakanj

ILUSTRACIJA 20: PRIKAZ MJESTA NASTANKA ČVRSTOG OTPAD NA LOKACIJI

LEGENDA:

1. PROIZVODNO-POSLOVNI OBJEKAT
(PRERADA, KANCELARIJE, GARDEROBA,
SUŠARE I HLADNJAČE)
2. KLAONICA
3. ŠTALA (DEPOI)
4. REZERVOAR ZA VODU
5. SEPARATOR
6. MIKROBIOLOŠKI UREĐAJ ZA
TRETMAN OTPADNIH VODA
7. KOLEKTOR ZA ČISTE
OBORINSKE VODE

5. Mjere, tehnologija i druge tehnike za sprječavanje ili ako to nije moguće, smanjenje emisije iz postrojenja

Analiza mjera zaštite okoliša izvršena je prema mogućim uticajima predmetnog pogona na pojedine elemente okoliša (zrak, voda, tlo, buka, stanovništvo itd.).

5.1. Mjere za sprječavanje ili minimiziranje emisije u zrak

Prema Pravilniku o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u zrak, svaki zagađivač zraka je dužan da emisije zagađujućih tvari i neprijatnih mirisa smanji na najmanju moguću mjeru uz upotrebu najboljih raspoloživih tehnika i mjera. Svaki izvor emisije mora ispunjavati sljedeće uslove:

- da se emisija zagađujućih tvari ograniči i smanji na najmanju moguću mjeru,
- da granične vrijednosti emisije ne mogu biti prekoračene i
- da emisija ne smije utjecati na kvalitet zraka iznad propisanih normi.

U kotlovnici su instalirana dva kotla na čvrsto gorivo (ugalj, drvo, pelet), snage po 50 kW. Ostali izvori emisije u zrak dati su u tački 4.1.

U praksi miris se ne može izmjeriti mjerno-tehničkim uređajima, nego se samo određuju koncentracije pojedinih materija u određenoj mješavini mirisa.

Mjerenje emisije u zrak iz ložišta, mjerenje koncentracije ukupnih lebdećih čestica (ULČ), kao ni ostala mjerenja navedenih emisija u zrak nisu izvršena obzirom da predmetni pogon još uvijek nije počeo sa radom.

Prema Zakonu o zaštiti zraka (Sl. novine FBiH, br. 33/03, 4/10), a na osnovu Pravilnika o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrste zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka ("Službene novine FBiH", br.01/12), Pravilnika o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak ("Službene novine FBiH", br.09/14) i Pravilnika o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje (Sl. novine FBiH, br 03/13) potrebno je, kada predmetni pogon počne sa radom, izvršiti mjerenje emisije u zrak iz ložišta i sušnica, kao i na mjestima gdje se pojavljuju neugodni mirisi (što je definisano u tački 4.1., tabela 2.), prema vrsti navedenih polutanata.

U procesu proizvodnje i prerade sirovog mesa može doći do pojave lebdeće prašine u krugu predmetne lokacije prilikom dovoza stoke i odvoza gotovog proizvoda, kao i prilikom zadržavanja stoke u depou (max 12 h). S tim u vezi i uzimajući u obzir da se u blizini nalaze privatni stambeni objekti, na osnovu Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", br.15/2021), Zakonom o zaštiti zraka ("Službene novine FBiH", br.33/03 i 04/10), a u skladu sa Pravilnikom o monitoringu kvaliteta zraka ("Službene novine FBiH", br.12/05 i 9/16), Pravilnikom o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka ("Službene novine FBiH", br.1/12). na granicama parcele proizvodnog pogona potrebno je, kada predmetni pogon počne sa radom, izvršiti mjerenje ukupnih lebdećih čestica ULČ.

Predviđa se da navedene emisije u zrak (tačka 4.1) ne mogu imati znatan utjecaj na kakvoću okolnog zraka jer se radi o manjim kapacitetima i malom broju stoke koja se kolje.

Emisije u zrak iz pogona za klanje i preradu mesa uglavnom ovise o vrsti energije koja se koristi u proizvodnom procesu, a pošto se uglavnom koristi električna energija i energija sunca, nema značajnijih emisija zagađujućih materija u zrak.

Na kvalitet zraka negativno utiče nekontrolisano i namjerno spaljivanje organskog otpada (otpaci životinjskog tkiva) kao što su: kosti, papci, rogovi, iznutrica i drugi otpaci od mesa, te ambalaža i sličan otpad, što je strogo zabranjeno prema okolinskim i sanitarno-veterinarskim propisima. Ovaj otpad se ne smije spaljivati u nenamjenskim pećima i ložištima, kao i na otvorenom prostoru zbog značajnog zagađivanja zraka i okoliša.

5.2. Mjere za sprječavanje ili minimiziranje otpadnih voda

Operator je preduzeo određene mjere smanjenja emisija u vode, odnosno smanjenje zagađenja voda, čime se obezbjeđuje zaštita površinskih i podzemnih voda.

U pogledu tehnika za smanjenje tereta zagađenja otpadnih voda preduzeće primjenjuje mjere dobrog gazdovanja čija primjena ne iziskuje previše novčanih sredstava, kao što je postavljanje rešetki iznad kanala za odvod tehnološke otpadne vode kako bi se spriječilo da čvrsti ostaci dospiju u otpadnu vodu, također preduzeća redovno primjenjuju suho čišćenje opreme i instalacija prije čišćenja vodom, kao i u slučaju eventualnih prosipanja sirovina, sredstava za čišćenje i sl.

U cilju zaštite voda u predmetnom pogonu će se sprovoditi sljedeće mjere prevencije:

- ugrađen je vodonepropusni rezervoar za krv, koji se prazni od strane ovlaštenog preduzeća DELTA PETROL d.o.o. Kakanj,
- ugrađen je separator za prečišćavanje zamašćenih tehnoloških otpadnih voda sa platoa pogona prije ispuštanja u recipijent,
- ugrađen je anaerobni biološki uređaj za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda prije ispuštanja u recipijent,
- redovno će se vršiti čišćenje separatora i anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno – fekalnih i tehnoloških otpadnih voda od strane ovlaštenog preduzeća DELTA PETROL d.o.o. Kakanj,
- izgrađena je nepropusna kanalizacija za disponiranje sanitarno - fekalnih otpadnih voda preko anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih otpadnih voda u recipijent,
- izgrađena je nepropusna kanalizacija sa slivnicima i odvodnim kanalima za disponiranje tehnoloških vode od pranja i čišćenja mesa, opreme, prostorija, hladnjača i sušnica, ispiranja prosalamurenih komada mesa, općenito tehnološke otpadne vode iz klaonice i pogona za preradu mesa, itd. preko anaerobnog biološkog uređaja za tretman tehnoloških otpadnih voda u recipijent,
- izgrađena je nepropusna kanalizacija sa slivnicima i odvodnim kanalima za disponiranje tehnoloških vode od pranja površina kruga pogona i pranja vozila, preko separatora ulja i masti u recipijent,
- izgrađena je nepropusna kanalizacija sa slivnicima i odvodnim kanalima za disponiranje osoke preko anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda u recipijent,
- Instalirani su sifoni sa rešetkama u podovima kako bi se spriječilo dospijevanje organskih nečistoća u otpadne vode,
- Korištenje namjenskih, pretežno PVC i inoxnih posuda za čvrsti otpad u toku klanja i prerade mesa kako bi se minimizirale mogućnosti dospijeća organske materije na pod i otpadne vode,
- Redovno će se vršiti čišćenje slivnika, slivnih i odvodnih kanala od taloga i mulja,
- sva spojna mjesta na instalacijama (dihtunzi, brtve, priрубnice, i sl.) redovno će se remontovati i po potrebi zamjeniti novim od strane angažovane ovlaštene firme,
- U praksu je, po otvaranju pogona, predviđeno uvesti suho čišćenje pogona pa potom ispiranje sa crijevima, kao i upotreba aparata sa visokim pritiskom hladne vode kojim se koristi manje vode.

Sistem za odvodnju otpadnih voda je projektiran tako da odvodi otpadne vode različitog porijekla odvojeno.

Oborinske vode (kišnica) nisu zagađene i preko oluka i posebnih slivnika ispuštati će se, bez prethodnog tretmana, u recipijent-rijeku Bosna.

Voda kojom se pere krug pogona i vozila (tehnološka otpadna voda), će se se odvoditi posebnim sistemom u separator ulja i masti, a zatim u recipijent-rijeku Bosnu.

Prikupljanje tehnoloških otpadnih voda iz svih prostora klaonice, proizvodnje i prerade riješeno je betonskim kanalima i cjevovodom u podu objekata, koje će se iz sabirnih jama i šahtova voditi do anaerobnog biološkog uređaja za tretman tehnoloških otpadnih voda a zatim u recipijent-rijeku Bosnu.

Sanitarno fekalne vode se, također, preko anaerobnog biološkog uređaja za tretman otpadnih voda i okna za monitoring ispuštaju u recipijent-rijeku Bosnu.

U okviru depoa stoke je izvedena i đubrišna jama za privremeno odlaganje stajnjaka i osoke. Osoka će se preko posebnih slivnika odvoditi u tehnološku kanalizaciju, a zatim u anaerobni biološki uređaj za tretman tehnoloških otpadnih voda.

Čišćenje separatora i anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno - fekalnih i tehnoloških otpadnih voda vršiti će ovlaštena firma DELTA PETROL d.o.o. Kakanj sa kojom predmetni pogon već ima potpisan predugovor br. 308/16-DS od 17.02.2016. godine.

Tehnološke otpadne vode sa primjesama krvi se odводе u spremnik krvi kapaciteta 5 m³. Otpad iz ovog rezervoara će preuzimati ovlaštena firma DELTA PETROL d.o.o. Kakanj sa kojom predmetni pogon već ima potpisan predugovor br. 308/16-DS od 17.02.2016. godine.

Predugovor sa DELTA PETROLOM d.o.o. Kakanj ima rok trajanja od godinu dana od dana potpisivanja, uzevši u obzir da je definisano da stavke ugovora stupaju na snagu danom ugradnje uređaja za prečišćavanje otpadnih tehnoloških voda. Ugradnja pomenutih uređaja je u završnoj fazi, te je prema tome potrebno, sa početkom rada pogona, potpisati ugovor sa ovlaštenom firmom DELTA PETROL d.o.o. Kakanj.

Za čišćenje i dezinfekciju klaonice i pogona za preradu mesa koristiti biorazgradiva sredstva koja posjeduju sigurnosno tehnički list i da su nabavljena od strane ovlaštene tvrtke za proizvodnju i stavljanje u promet hemijskih tvari i njihovih pripravaka, koji nakon uporabe dopijevaju u vodu, te da su u skladu s Popisom otrova namijenjenih održavanju komunalne higijene, za dezinfekciju, deratizaciju, odstranjenje lošeg mirisa i dekontaminaciju. Zaposlenici moraju biti educirani o načinu upotrebe vode i deterdženata, da osoblje npr. ne priprema otopine u prevelikim koncentracijama i sl.

Prema Uredbi o uvjetima za ispuštanje otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine FBiH“ br. 101/15, 1/16, 101/18) monitoring otpadnih voda potrebno je vršiti jednom godišnje kada pogon krene sa radom, za korisnike sa ispuštanjem do 5 m³/dan otpadnih voda, od strane ovlaštene/licencirane laboratorije, ukoliko vodnim aktom nije drugačije određeno.

Monitoring otpadnih voda trenutno nije moguće uraditi radi činjenice da predmetni pogon još uvijek ne radi.

Da bi se mogle poduzeti odgovarajuće mjere za sprječavanje i minimiziranje otpadne vode treba redovno voditi evidenciju o:

- potrošnji vode (ako je moguće po proizvodnim pogonima),
- stanju i čišćenju separatora,
- rezultatima ispitivanja kvaliteta ispuštene otpadne vode iz monitoring okna separatora i anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda,
- vanrednim događajima koji nastanu radi drugačijeg sastava otpadne vode, kvarova na uređajima i instalacijama, te njihovo vrijeme trajanja i način sanacije.

5.3. Mjere za sprječavanje buke

Kao što je prethodno navedeno procesi koji se odvijaju na lokaciji predmetnog pogona ne dovode do značajnijeg povećanja razine buke u okolišu. Sve proizvodne mašine instalirane su u zatvorenom prostoru, tako da njihov rad ima uticaj na povećanje razine buke unutar samog pogona, te se preporučuje nošenje čepića zbog zaštite sluha radnika. Trajanje emisije buke u okoliš je zanemarljivo i u funkciji je samo vremena dolaska i odlaska vozila na lokaciju (doprema stoke i otprema gotove robe). Pogon ne radi noću te se ova buka može smatrati zanemarivom i nije potrebno poduzimati nikakve mjere.

Do povećanja buke može doći usljed kvarova na mašinami i opremi, nepravilnog vođenja tehnološkog procesa, te loše organizacije rada.

Mjere koje je potrebno poduzimati da bi se izbjeglo povećanje buke su:

- kvalitetno održavanje i servisiranje sredstava rada i opreme,
- pravilno vođenje tehnoloških procesa i
- poštivanje radnih procedura i radne discipline.

5.4. Mjere za sprječavanje ili minimiziranje čvrstog otpada

Osnovni ciljevi postupanja sa otpadom su:

- izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i smanjivanje opasnih svojstava otpada čiji nastanak se ne može spriječiti,
- iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe i njegovo obrađivanje prije odlaganja,
- odlaganje otpada na odlagališta.

Investitor je dužan osigurati mjere za sprečavanje stvaranja otpada, recikliranja i tretiranja otpada za ponovnu upotrebu, kao i sigurno odlaganje nekorisnog otpada na kontrolisanu deponiju bezopasnog otpada.

Investitor je dužan proizvodnju organizovati tako da se ista odvija u skladu sa zahtjevima tržišta, tako da je nabavka sirovina i plasiranje gotovih proizvoda u skladu sa potrebama, te ne dolazi do dugog zadržavanja robe u skladištu, te njenog eventualnog kvarenja.

Samim tim investitor i upravitelj pogona će povećati mogućnost predviđanja količina nastalog otpada, te na osnovu toga lakše organizovati pravovremeno odvoženje i deponovanje otpada od strane ovlaštenih organizacija i preduzeća, kako se isti ne bi dugo zadržavao na predmetnoj lokaciji.

Ne postoje posebne tehnike za kontrolu eventualnih prosipanja, ali će se mjerama poput suhog čišćenja i upotrebom sifona sa rešetkama nastojati spriječiti dospijee krupnijeg otpada u otpadnu vodu. Također, vršiti će se i upozoravanje radnika na radnu disciplinu kojom se nalaže pažljivo rukovanje sa svim sirovinim materijalima.

U tački 4.4. detaljno je opisan način zbrinjavanja otpada karakterističnog za predmetni pogon.

Operator za opasni otpad (označen zvjezdicom) - tabela 4, mora:

- voditi evidencije o količinama po vrstama opasnog otpada,
- vršiti odvojeno sakupljanje po vrsti, odnosno kategoriji otpada,
- skupljaču predati prateći list za opasni otpad s podacima o vrsti, količini, porijeklu i načinu pakovanja opasnog otpada,
- čuvati evidenciju najmanje 5 godina,
- prema potrebi evidenciju staviti na uvid inspektoru zaštite okoliša.

Predmetni pogon posjeduje potpisan predugovor o izvođenju radova čišćenja muljevitog otpada iz separatora i anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda sa ovlaštenom firmom DELTA PETROL d.o.o. Kakanj, od 17.02.2016. godine. Predugovor ima rok trajanja od godinu dana od dana potpisivanja, uzevši u obzir da je definisano da stavke ugovora stupaju na snagu danom ugradnje uređaja za prečišćavanje otpadnih tehnoloških voda. Ugradnja pomenutih uređaja je u završnoj fazi, te je prema tome potrebno, sa početkom rada pogona, potpisati ugovor sa ovlaštenom firmom DELTA PETROL d.o.o. Kakanj.

U predmetnom proizvodnom pogonu, u skladu sa članom 30. Zakona o upravljanju otpadom potrebno je vršiti selektivno prikupljanje otpada u namjenskim u razdvojenim tipskim kontejnerima (papir, karton, folija, plastika i sl.) čije zbrinjavanje treba povjeriti ovlaštenim firmama.

Potrebno je potpisati ugovor sa ovlaštenim komunalnim preduzećem za zbrinjavanje i reciklažu krutog otpada, kao i ovlaštenim preduzećem za zbrinjavanje neiskoristivog animalnog otpada koji će biti deponovanu u skladu sa posebnim uslovima.

Do odvoza neiskoristivog animalnog otpada isti je potrebno čuvati u namjenskim PVC ili inoxnim posudama sa ispravnim hermetičkim poklopcima. Ukoliko ovaj otpad duže stoji na predmetnoj lokaciji posude sa navedenim otpadom čuvati u posebnim rashladnim komorama.

Neiskoristivi animalni otpad se mora odvoziti do mjesta zbrinjavanja, od strane ovlaštenog preduzeća, namjenskim vozilima sa specijaliziranim kontejnerima/spremnica.

Od posebnog značaja mogu biti posebni ugovori za prodaju iskoristivog životinjskog otpada registrovanim kinekološkim i dr. društvima za potrebe ishrane životinja ili sa lovačkim društvima.

Potrebno je potpisati ugovor sa ovlaštenim preduzećem za zbrinjavanje opasnog elektroničkog otpada.

Za svaku vrstu otpada potrebno je ispuniti prateću dokumentaciju u skladu sa Zakonom o otpadu, Pravilniku o vrstama otpada i Pravilniku o ambalaži i ambalažnom otpadu.

Prema članu 20. Zakona o upravljanju otpadom direktor Mesnice "Pašalić" MO vl. Pašalić Amir, Zenica, je dužan imenovati odgovorno lice za upravljanje otpadom. Lice zaduženo za upravljanje otpadom mora biti educirano za propisno upravljanje, pri čemu se mora voditi računa o vrstama otpada, njihovim svojstvima i tačnom definisanju njihovog tretmana. Odgovorna osoba je također dužna sprovoditi Plan upravljanja otpadom, predložiti mjere za poboljšanje prevencije, ponovnog korištenja i reciklaže otpada kao i nadzirati ispunjenje utvrđenih uvjeta za upravljanje otpadom i o tomu izvješćivati operatora.

6. Mjere za sprječavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada koji produkuje postrojenje

Tehnološke preventivne mjere koje je potrebno provoditi pri radu i održavanju predmetnog pogona, radi sprječavanja proizvodnje otpada odnosno minimizirati zagađenja okoliša, podrazumijeva provođenje slijedećih aktivnosti:

- izraditi uputstvo o načinu izbora nabavke sirovina i pomoćnih materijala, koji su prihvatljivi sa aspekta zaštite životne okoline,
- voditi evidenciju o vrstama i količini otpadnih materijala,
- korištenje kvalitetnih pomoćnih materijala,
- korištenje kvalitetnih ličnih zaštitnih sredstava,
- redovno održavanje mašina i oruđa za rad,
- iskorištenje ambalažnih i drugih materijala koji imaju mogućnost recikliranja kao i pojedinih otpadnih materijala,
- selektivno prikupljanje otpada (papir, plastika, najlon, folije, itd) u namjenske, tipske zatvorene kontejnere i zbrinjavanje te reciklaža od strane ovlaštene organizacije,
- obezbijedenje neophodne obuke i instrukcija osoblju na svim nivoima, od menadžmenta do radnika u proizvodnji, za sva njihova zaduženja. Edukacija pospešuje poboljšanje kontrole procesa, minimizira potrošnju i nivo emisija, te smanjuje rizik od nesreća.

7. Mjere planirane za monitoring emisija

U cilju poštivanja zakonskih odredbi propisanih pozitivnim zakonskim propisima u domeni zaštite okoliša investitor je obavezan stalno motriti i opažati stanje okoliša, kako bi se pravovremeno mogli utvrditi mogući nepovoljni i nepoželjni utjecaji na okoliš.

TABELA 7: PRIJEDLOG MONITORING PLANA

Medij	Koji parametar	Gdje	Koliko često
Voda	Max.temperatura, miris, boja, sadržaj rastvorenog kisika, pH vrijednost, električna vodljivost, ukupne suspendovane materije, taložive materije, hemijska potrošnja kisika HPK, biološka potrošnja kisika BPK, adsorbilni organski halogeni (AOX), ukupni organski ugljik (TOC), ukupne površinski aktivne tvari (deterdženti), hlor slobodni, ukupni hlor, amonijačni azot, ukupni azot, ukupni fosfor, hloridi, tekst toksičnosti 48hEC50, protok, teško hlapljive lipofilne tvari (ulja i masti)	Reviziono okno poslije separatora i anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda	Jednom godišnje
Zrak	CO, NO _x , SO ₂	Dimnjak kotlovnice, sušnica	Jednom godišnje
Zrak	NH ₃ , H ₂ S i CO ₂	Na granicama parcele	Jednom u tri godine
Zrak	ULČ	Na granicama parcele	Jednom godišnje
Otpad	Pratiti količine svih vrsta otpada koji nastaju u proizvodnom procesu	Đubretarnik, štala, klaonica, prerada, prostorije za radnike, kancelarije.	Voditi dnevnu evidenciju a pripremiti godišnji izještaj.

TABELA 8: MJERE PLANIRANE ZA MONITORING NASTANKA OTPADA I EMISIJA

Opis mjere	Učestalost
Voditi zapise o obuci zaposlenih o unapređenju radnih procedura u cilju prevencije zagađivanja.	Svakih 12 mjeseci
Voditi dnevnik u koji se upisuju podaci važni za rad postrojenja, a naročito podaci o količini i načinu deponovanja produkovanog otpada. Sastavni dio dnevnika mora biti: dokumentacija o tehničko-tehnološkoj opremljenosti postrojenja, količini utrošene vode i električne energije, podaci o poduzetim mjerama po zahtjevima iz okolinske dozvole i eventualno po zahtjevima inspekcije za zaštitu okoliša i vodoprivredne inspekcije.	Mjesečno i godišnje
Vodomjere i satove za električnu energiju redovno očitavati i zapisivati podatke. Vršiti redovne analize podataka o utrošku vode i energije.	Svaki mjesec
Nadzirati i voditi zapis o provođenju program aktivnosti i mjera za sprečavanje curenja vode iz slavina, cjevovoda, opreme. Na bazi ovih dokumenata planirati buduće aktivnosti.	Svaki mjesec
Redovno nadzirati aktivnosti na minimizaciji nastajanja svih otpadnih tokova na lokaciji. Mjeriti, voditi zapise i vršiti analize kvantitativno-kvalitativnih podataka o otpadnim tokovima.	Svaka 4 mjeseca
Napraviti sumarni izvještaj o svim prethodno navedenim mjerama za monitoring procesa rada, nastanka otpada i emisija.	Jednom godišnje

8. Mjere nakon zatvaranja objekta

Plan za prestanak rada predstavlja blagovremeno obezbjeđenje mjera zaštite životne sredine za predmetnu lokaciju u slučaju prestanka obavljanja navedene djelatnosti i napuštanja predmetne lokacije.

Planom mjera predviđa se:

- prijava prestanka obavljanja djelatnosti,
- pribavljanje potrebnih uslova, saglasnosti i rješenja za uklanjanje objekata i opreme od Nadležnih organa;
- demontaža opreme i objekata,
- čišćenje i obezbjeđenje lokacije,
- odnošenje preostalog otpada,
- rekultivacija, remedijacija i vraćanje lokacije i privođenje prethodnoj namjeni ili namjeni koju je odobrio Nadležni organ.

Plan mjera za zaštitu okoliša poslije prestanka rada i zatvaranja pogona obavezuje Operatera da će datum prestanka rada pogona blagovremeno predvidjeti, planirati i saopštiti Nadležnim organima i da će radom pogona u planiranom intervalu zatvaranja upravljati planski kako ne bi došlo do gomilanja velikih količina sirovina i otpada neposredno prije i poslije prestanka rada i zatvaranja postrojenja.

U slučaju prestanka rada odnosno obavljanja djelatnosti ili napuštanja lokacije operater Mesnica "Pašalić" MO vl. Pašalić Amir, Zenica se obavezuje da će ovaj proces izvesti u sljedećim fazama:

- obustavljanje svih aktivnosti koje se odnose na proces nabavke i dopremanja sirovina na predmetnu lokaciju;
- obezbijediti potpunu prodaju postojećih sirovina;
- blagovremeno uklanjanje svih opasnih otpada i predaja ovlaštenim operaterima;
- organizovanje odvoza komunalnog otpada od strane komunalnog preduzeća;
- uklanjanje instalirane opreme;
- obavješćavanje nadležnog organa o prestanku rada postrojenja;
- stavljanje predmetne lokacije u stanje koje propiše nadležni organ.

Postupak prestanka rada pogona treba planirati, financirati i ukoliko je to moguće, početi sprovoditi još u toku radnog vijeka pogona. Ove aktivnosti obuhvataju izmještanje sirovina koje se nađu na predmetnoj lokaciji, demontažu opreme i uređaja.

Zatvaranjem objekata predmetnog pogona, stvorit će se određene vrste otpada na njegovoj lokaciji koje je potrebno zbrinuti na adekvatan, zakonski propisan način. Otpad koji je nastajao i koji se privremeno odlagao na lokaciji predmetnog objekta, tokom njegovog redovnog procesa rada, nakon prestanka rada i zatvaranja proizvodnog pogona potrebno je ukloniti prema Planu upravljanja otpadom, odnosno ugovoriti njegov odvoz sa preduzećem koje će otpad preuzeti na dalji tretman ili konačno zbrinjavanje, a za to posjeduje propisane dozvole izdate od strane nadležnih organa.

Nakon prestanka rada i zatvaranja predmetnog pogona, za otpad koji ima karakteristike neopasnog, potrebno je odrediti najpovoljniji način postupanja. Ukoliko se neopasan otpad može plasirati na tržište kao sekundarna sirovina (metalni otpad, građevinski otpad od rušenja i dr.), potrebno je ugovoriti prodaju, odnosno predaju trećem licu koje će izvršiti adekvatan tretman, inertizaciju ili konačno zbrinjavanje u skladu sa zakonom.

Ukoliko je neopasan otpad valorizovan tako da nema upotrebnu vrijednost kao sekundarna sirovina, potrebno je izvršiti njegovo izmještanje sa lokacije. Neopasan otpad se može odlagati na deponiju ili predavati trećim licima. U slučaju da postoji mogućnost da otpad po svom porijeklu ima karakteristike potencijalno opasnog, potrebno je izvršiti njegovo ispitivanje, odnosno uraditi klasifikaciju i karakterizaciju otpada u skladu sa zakonskom regulativom i postupiti prema utvrđenom karakteru.

Kada je uklonjen sav otpad sa lokacije, a u zavisnosti od toga za čega će se predmetna lokacija u budućnosti koristiti, potrebno je izvršiti napuštanje objekata koji su na njoj. Prije svega, potrebno je sve uređaje i opremu koje su učestvovala u tehnološkom procesu konzervirati prema uputstvima njihovih proizvođača. Nakon toga uređaje i opremu potrebno je iseliti sa lokacije (izmjestiti ih na novu lokaciju ili prodati trećim licima). Investitor odlučuje o tome šta će raditi sa uređajima i opremom poslije prestanka rada i zatvaranja postrojenja.

Kada je riječ o objektima na predmetnoj lokaciji, njih je potrebno prije svega iseliti, zaključati, a ukoliko se javi potreba, izvršiti njihovo uklanjanje, odnosno rušenje.

Ukoliko Investitor odluči da objekte na predmetnoj lokaciji ruši, neophodno je angažovati treće lice koje će izvesti radove na rušenju na zakonom propisani način uz izradu potrebne tehničke dokumentacija za rušenje objekata.

Ukoliko Nadležni organ smatra da je u toku obavljanja djelatnosti ili u toku uklanjanja objekata sa predmetne lokacije došlo do zagađenja zemljišta može naložiti da se izvrši analiza zemljišta uzimanjem uzoraka na osnovu kojih će se utvrditi da li su narušene njegove karakteristike. Ukoliko se analizom utvrdi da je došlo do zagađenja zemljišta potrebno je izvršiti dekontaminaciju (neutralizaciju), a zatim rekultivaciju terena. Svrha rekultivacije terena je zaštita životne sredine, odnosno bezbjedno ekološki i estetski prihvatljivo uklapanje prostora u okruženje.

U slučaju zatvaranja razmatranog proizvodnog pogona, građevinski objekti se mogu prilagoditi drugoj namjeni. Svu opremu koja se koristila u postojećem proizvodnom pogonu potrebno je ukloniti sa predmetnog lokaliteta vodeći računa da nema zaostajanja štetnih materija koje bi mogle uticati na okoliš (zemljište, vodu i zrak).

Pri korištenja instaliranih postrojenja i objekata na predmetnoj lokaciji za vrijeme redovne upotrebe, potrebno je poduzimati kontinuirano mjere, koje bi u slučaju prestanka rada spriječile zaostajanje materija koje bi mogle štetno djelovati na okoliš i nakon prestanka korištenja instaliranih postrojenja i objekta.

U slučaju prestanka rada i zatvaranja navedenog postrojenja potrebno je poduzeti sve mjere koje su zahtijevane ili će se zahtijevati prema zakonima koji će biti na snazi.

9. Alternativna rješenja

Uzimajući u obzir da se radi o već uhodanom procesu koji ima svoju punu ekonomsku opravdanost, a prema dosadašnjim podacima i posmatranjima uglavnom zadovoljava zahtjeve zaštite životne sredine zaključuje se da ovaj zahvat nema alternative.

10. Netehnički rezime

Klaonica za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa, vl. Pašalić Amir, nalazi se u naselju Dolipolje, općina Zenica. Objekat je izgrađen na zemljištu označenom kao k.p. br. 524 i 526, K.O. Dolipolje. Ukupna površina parcele iznosi 1220 m². Predmetni pogon je trenutno u fazi pripreme za rad, a početak proizvodnje je planiran početkom naredne 2022. godine.

Lokalni mjesni put prolazi istočno od dvorišta i ide u pravcu sjever-jug. Sjeverno se priključuje na magistralni put M17, a južno od dvorišta ide uz korito rijeke Bosne koja na ovoj lokaciji protiče u pravcu istok-zapad. Sjeverno i zapadno od dvorišta su susjedne parcele sa izgrađenim stambenim objektima.

Prilaz objektu je moguć sa tri strane. Ulazi u dvorište su predviđeni sa lokalnog puta i to sa istočne i sa južne strane. Pošto je poslovni krug (dvorište) podijeljen uslovno na čisti i prljavi dio, predviđena su dva koridora: prljavi (koji ide do kotlovnice i ima zaseban ulaz i izlaz) i čisti koridor, koji ide od glavnog ulaza za preradu, obilazi proizvodnu halu i izlazi na glavni ulaz – kapiju pored portirnice. Ispred ulaza u objekat i pored objekta organizovan je parking prostor. Pristup put i parking, kao i krug pogona su asfaltirani.

Opća dokumentacija i važeće dozvole dati su u prilogu ovog Zahtjeva.

Predmetni pogon posjeduje okolinsku dozvolu izdatu od Ministarstva za prostorno uređenje promet i komunikacije i zaštitu okoline, dana 22.04.2016. godine, broj Rješenja o izdavanju okolinske dozvole 12-23-2679/16.

Navedena okolinska dozvola data je u prilogu ovog Zahtjeva.

Osnovna djelatnost predmetnog pogona je klanje stoke i proizvodnja sirovog mesa i mesnih proizvoda (trajni i fermentirani proizvodi, trajno suho meso, smrznuti oblikovani proizvodi). Prema Obavještenju o razvrstavanju dijelova pravnog lica prema klasifikaciji djelatnosti, šifra djelatnosti predmetnog pogona, prema KD BiH 2010 je:

47.22 - Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima i specijaliziranim proizvodima.

U objektu za klanje vršiti će se klanje i obrada papkara, uključujući krupnu stoku, telad, jagnjad. Predviđeno je klanje krupne i sitne stoke do 23 dana mjesečno, odnosno 276 radnih dana godišnje. Maksimalni projektovani kapacitet klanja je do 2000 kg/dan (meso sa kostima), tj. instalirani kapacitet opreme je proizvodnja do 2 tone mesa na dan.

Planirana realna proizvodnja je nešto manja od maksimalno projektovane. Predviđeno je klanje max. 4 komada krupne stoke i 6 komada sitne stoke (3 teleta i 3 jagnjeta) na dan. Dakle predviđa se ostvarenje prosječnog dnevnog kapaciteta za sirovo meso od 1455 kg/dan (1,455 t/dan). Na osnovu dnevnog kapaciteta može se predvidjeti godišnji kapacitet od oko 401 580 kg, odnosno 401,58 t (mesa sa kostima) godišnje.

Dio proizvedenog sirovog mesa će se direktno plasirati na tržište, dio će služiti kao sirovina za proizvodnju prerađevina od mesa kao što su: ćevapi, pljeskavice, doneri, faširano meso, suđukice, te suhomesnati proizvodi (sudžuka, kulen, čajna i pečenica itd.).

Na osnovu člana 3. Pravilnika o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu („Službene novine ZDK“, broj: 14/13), tačke koja se odnosi na klaonice sa proizvodnim kapacitetom trupala od 2 do 10 t/dan, nadležnost za izdavanje okolinske dozvole za klaonicu koja je premet ovog zahtjeva ima Zeničko-Dobojski kanton, obzirom da maksimalni dnevni kapacitet ne prelazi 2 t.

Predmetni pogon će obavljati djelatnost u jednoj smjeni. Predviđeni broj stalno zaposlenih je 5.

Ekonomska i socijalna sigurnost uposlenika iskazana je kroz visinu ličnih dohodaka, socijalno i zdravstveno osiguranje, toplim obrokom i zaštitom na radu.

Rad razmatranog pogona za klanje i preradu mesa prouzrokovat će sljedeće uticaje na okoliš:

- emisiju u zrak,
- uticaj na vodu,
- emisiju buke
- produkciju čvrstog otpada.

➤ **Mjere za sprječavanje ili minimiziranje emisije u zrak**

Prema Pravilniku o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u zrak, svaki zagađivač zraka je dužan da emisije zagađujućih tvari i neprijatnih mirisa smanji na najmanju moguću mjeru uz upotrebu najboljih raspoloživih tehnika i mjera. Svaki izvor emisije mora ispunjavati sljedeće uslove:

- da se emisija zagađujućih tvari ograniči i smanji na najmanju moguću mjeru,
- da granične vrijednosti emisije ne mogu biti prekoračene i
- da emisija ne smije utjecati na kvalitet zraka iznad propisanih normi.

U kotlovnici su instalirana dva kotla na čvrsto gorivo (ugalj, drvo, pelet), snage po 50 kW.

Ostali izvori emisije u zrak dati su u tački 4.1.

U praksi miris se ne može izmjeriti mjerno-tehničkim uređajima, nego se samo određuju koncentracije pojedinih materija u određenoj mješavini mirisa.

Mjerenje emisije u zrak iz ložišta, mjerenje koncentracije ukupnih lebdećih čestica (ULČ), kao ni ostala mjerenja navedenih emisija u zrak nisu izvršena obzirom da predmetni pogon još uvijek nije počeo sa radom.

Prema Zakonu o zaštiti zraka (Sl. novine FBiH, br. 33/03, 4/10), a na osnovu Pravilnika o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrste zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka ("Službene novine FBiH", br.01/12), Pravilnika o monitoringu emisija zagađujućih materija u zrak ("Službene novine FBiH", br.09/14) i Pravilnika o graničnim vrijednostima emisije u zrak iz postrojenja za sagorijevanje (Sl. novine FBiH, br 03/13) potrebno je, kada predmetni pogon počne sa radom, izvršiti mjerenje emisije u zrak iz ložišta i sušnica, kao i na mjestima gdje se pojavljuju neugodni mirisi (što je definisano u tački 4.1., tabela 2.), prema vrsti navedenih polutanata.

U procesu proizvodnje i prerade sirovog mesa može doći do pojave lebdeće prašine u krugu predmetne lokacije prilikom dovoza stoke i odvoza gotovog proizvoda, kao i prilikom zadržavanja stoke u depou (max 12 h). S tim u vezi i uzimajući u obzir da se u blizini nalaze privatni stambeni objekti, na osnovu Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", br.15/2021), Zakonom o zaštiti zraka ("Službene novine FBiH", br.33/03 i 04/10), a u skladu sa Pravilnikom o monitoringu kvaliteta zraka ("Službene novine FBiH", br.12/05 i 9/16), Pravilnikom o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka ("Službene novine FBiH", br.1/12). na granicama parcele proizvodnog pogona potrebno je, kada predmetni pogon počne sa radom, izvršiti mjerenje ukupnih lebdećih čestica ULČ.

Predviđa se da navedene emisije u zrak (tačka 4.1) ne mogu imati znatan utjecaj na kakvoću okolnog zraka jer se radi o manjim kapacitetima i malom broju stoke koja se kolje.

Emisije u zrak iz pogona za klanje i preradu mesa uglavnom ovise o vrsti energije koja se koristi u proizvodnom procesu, a pošto se uglavnom koristi električna energija i energija sunca, nema značajnijih emisija zagađujućih materija u zrak.

Na kvalitet zraka negativno utiče nekontrolisano i namjerno spaljivanje organskog otpada (otpaci životinjskog tkiva) kao što su: kosti, papci, rogovi, iznutrica i drugi otpaci od mesa, te ambalaža i sličan otpad, što je strogo zabranjeno prema okolinskim i sanitarno-veterinarskim propisima. Ovaj otpad se ne smije spaljivati u nenamjenskim pećima i ložištima, kao i na otvorenom prostoru zbog značajnog zagađivanja zraka i okoliša.

➤ Mjere za sprječavanje ili minimiziranje otpadnih voda

Operator je preduzeo određene mjere smanjenja emisija u vode, odnosno smanjenje zagađenja voda, čime se obezbjeđuje zaštita površinskih i podzemnih voda.

U pogledu tehnika za smanjenje tereta zagađenja otpadnih voda preduzeće primjenjuje mjere dobrog gazdovanja čija primjena ne iziskuje previše novčanih sredstava, kao što je postavljanje rešetki iznad kanala za odvod tehnološke otpadne vode kako bi se spriječilo da čvrsti ostaci dospiju u otpadnu vodu, također preduzeća redovno primjenjuju suho čišćenje opreme i instalacija prije čišćenja vodom, kao i u slučaju eventualnih prosipanja sirovina, sredstava za čišćenje i sl.

U cilju zaštite voda u predmetnom pogonu će se sprovoditi sljedeće mjere prevencije:

- ugrađen je vodonepropusni rezervoar za krv, koji se prazni od strane ovlaštenog preduzeća DELTA PETROL d.o.o. Kakanj,
- ugrađen je separator za prečišćavanje zamašćenih tehnoloških otpadnih voda sa platoa pogona prije ispuštanja u recipijent,
- ugrađen je anaerobni biološki uređaj za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda prije ispuštanja u recipijent,
- redovno će se vršiti čišćenje separatora i anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno – fekalnih i tehnoloških otpadnih voda od strane ovlaštenog preduzeća DELTA PETROL d.o.o. Kakanj,
- izgrađena je nepropusna kanalizacija za disponiranje sanitarno - fekalnih otpadnih voda preko anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih otpadnih voda u recipijent,
- izgrađena je nepropusna kanalizacija sa slivnicima i odvodnim kanalima za disponiranje tehnoloških vode od pranja i čišćenja mesa, opreme, prostorija, hladnjača i sušnica, ispiranja prosalamurenih komada mesa, općenito tehnološke otpadne vode iz klaonice i pogona za preradu mesa, itd. preko anaerobnog biološkog uređaja za tretman tehnoloških otpadnih voda u recipijent,
- izgrađena je nepropusna kanalizacija sa slivnicima i odvodnim kanalima za disponiranje tehnoloških vode od pranja površina kruga pogona i pranja vozila, preko separatora ulja i masti u recipijent,
- izgrađena je nepropusna kanalizacija sa slivnicima i odvodnim kanalima za disponiranje osoke preko anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda u recipijent,
- Instalirani su sifoni sa rešetkama u podovima kako bi se spriječilo dospijevanje organskih nečistoća u otpadne vode,
- Korištenje namjenskih, pretežno PVC i inoxnih posuda za čvrsti otpad u toku klanja i prerade mesa kako bi se minimizirale mogućnosti dospijevanja organske materije na pod i otpadne vode,
- Redovno će se vršiti čišćenje slivnika, slivnih i odvodnih kanala od taloga i mulja,
- sva spojna mjesta na instalacijama (dihtunzi, brtve, priрубnice, i sl.) redovno će se remontovati i po potrebi zamjeniti novim od strane angažovane ovlaštene firme,
- U praksu je, po otvaranju pogona, predviđeno uvesti suho čišćenje pogona pa potom ispiranje sa crijevima, kao i upotreba aparata sa visokim pritiskom hladne vode kojim se koristi manje vode.

Sistem za odvodnju otpadnih voda je projektiran tako da odvodi otpadne vode različitog porijekla odvojeno.

Oborinske vode (kišnica) nisu zagađene i preko oluka i posebnih slivnika ispuštati će se, bez prethodnog tretmana, u recipijent-rijeku Bosna.

Voda kojom se pere krug pogona i vozila (tehnološka otpadna voda), će se odvoditi posebnim sistemom u separator ulja i masti, a zatim u recipijent-rijeku Bosnu.

Prikupljanje tehnoloških otpadnih voda iz svih prostora klaonice, proizvodnje i prerade riješeno je betonskim kanalima i cjevovodom u podu objekata, koje će se iz sabirnih jama i šahtova voditi do anaerobnog biološkog uređaja za tretman tehnoloških otpadnih voda a zatim u recipijent-rijeku Bosnu.

Sanitarno fekalne vode se, također, preko anaerobnog biološkog uređaja za tretman otpadnih voda i okna za monitoring ispuštaju u recipijent-rijeku Bosnu.

U okviru depoa stoke je izvedena i đubrišna jama za privremeno odlaganje stajnjaka i osoke. Osoka će se preko posebnih slivnika odvoditi u tehnološku kanalizaciju, a zatim u anaerobni biološki uređaj za tretman tehnoloških otpadnih voda.

Čišćenje separatora i anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno - fekalnih i tehnoloških otpadnih voda vršiti će ovlaštena firma DELTA PETROL d.o.o. Kakanj sa kojom predmetni pogon već ima potpisan predugovor br. 308/16-DS od 17.02.2016. godine.

Tehnološke otpadne vode sa primjesama krvi se odводе u spremnik krvi kapaciteta 5 m³. Otpad iz ovog rezervoara će preuzimati ovlaštena firma DELTA PETROL d.o.o. Kakanj sa kojom predmetni pogon već ima potpisan predugovor br. 308/16-DS od 17.02.2016. godine.

Ovaj predugovor ima rok trajanja od godinu dana od dana potpisivanja, uzevši u obzir da je definisano da stavke ugovora stupaju na snagu danom ugradnje uređaja za prečišćavanje otpadnih tehnoloških voda. Ugradnja pomenutih uređaja je u završnoj fazi, te je prema tome potrebno, sa početkom rada pogona, potpisati ugovor sa ovlaštenom firmom DELTA PETROL d.o.o. Kakanj.

Za čišćenje i dezinfekciju klaonice i pogona za preradu mesa koristiti biorazgradiva sredstva koja posjeduju sigurnosno tehnički list i da su nabavljena od strane ovlaštene tvrtke za proizvodnju i stavljanje u promet hemijskih tvari i njihovih pripravaka, koji nakon uporabe dopijevaju u vodu, te da su u skladu s Popisom otrova namijenjenih održavanju komunalne higijene, za dezinfekciju, deratizaciju, odstranjenje lošeg mirisa i dekontaminaciju. Zaposlenici moraju biti educirani o načinu upotrebe vode i deterdženata, da osoblje npr. ne priprema otopine u prevelikim koncentracijama i sl.

Prema Uredbi o uvjetima za ispuštanje otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine FBiH“ br. 101/15, 1/16, 101/18) monitoring otpadnih voda potrebno je vršiti jednom godišnje kada pogon krene sa radom, za korisnike sa ispuštanjem do 5 m³/dan otpadnih voda, od strane ovlaštene/licencirane laboratorije, ukoliko vodnim aktom nije drugačije određeno.

Monitoring otpadnih voda trenutno nije moguće uraditi radi činjenice da predmetni pogon još uvijek ne radi.

Da bi se mogle poduzeti odgovarajuće mjere za sprječavanje i minimiziranje otpadne vode treba redovno voditi evidenciju o:

- potrošnji vode (ako je moguće po proizvodnim pogonima),
- stanju i čišćenju separatora,
- rezultatima ispitivanja kvaliteta ispuštene otpadne vode iz monitoring okna separatora i anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda,
- vanrednim događajima koji nastanu radi drugačijeg sastava otpadne vode, kvarova na uređajima i instalacijama, te njihovo vrijeme trajanja i način sanacije.

➤ Mjere za sprječavanje buke

Kao što je prethodno navedeno procesi koji se odvijaju na lokaciji predmetnog pogona ne dovode do značajnijeg povećanja razine buke u okolišu.

Sve proizvodne mašine instalirane su u zatvorenom prostoru, tako da njihov rad ima uticaj na povećanje razine buke unutar samog pogona, te se preporučuje nošenje čepića zbog zaštite sluha radnika.

Trajanje emisije buke u okoliš je zanemarljivo i u funkciji je samo vremena dolaska i odlaska vozila na lokaciju (doprema stoke i otprema gotove robe). Pogon ne radi noću te se ova buka može smatrati zanemarivom i nije potrebno poduzimati nikakve mjere.

Do povećanja buke može doći usljed kvarova na mašinama i opremi, nepravilnog vođenja tehnološkog procesa, te loše organizacije rada.

Mjere koje je potrebno poduzimati da bi se izbjeglo povećanje buke su:

- kvalitetno održavanje i servisiranje sredstava rada i opreme,

- pravilno vođenje tehnoloških procesa i
- poštivanje radnih procedura i radne discipline.

➤ **Mjere za sprječavanje ili minimiziranje čvrstog otpada**

Osnovni ciljevi postupanja sa otpadom su:

- izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada i smanjivanje opasnih svojstava otpada čiji nastanak se ne može spriječiti,
- iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe i njegovo obrađivanje prije odlaganja,
- odlaganje otpada na odlagališta.

Investitor je dužan osigurati mjere za sprečavanje stvaranja otpada, recikliranja i tretiranja otpada za ponovnu upotrebu, kao i sigurno odlaganje nekorisnog otpada na kontrolisanu deponiju bezopasnog otpada.

Investitor je dužan proizvodnju organizovati tako da se ista odvija u skladu sa zahtjevima tržišta, tako da je nabavka sirovina i plasiranje gotovih proizvoda u skladu sa potrebama, te ne dolazi do dugog zadržavanja robe u skladištu, te njenog eventualnog kvarenja.

Samim tim investitor i upravitelj pogona će povećati mogućnost predviđanja količina nastalog otpada, te na osnovu toga lakše organizovati pravovremeno odvoženje i deponovanje otpada od strane ovlaštenih organizacija i preduzeća, kako se isti ne bi dugo zadržavao na predmetnoj lokaciji.

Ne postoje posebne tehnike za kontrolu eventualnih prosipanja, ali će se mjerama poput suhog čišćenja i upotrebom sifona sa rešetkama nastojati spriječiti dospjeće krupnijeg otpada u otpadnu vodu. Također, vršiti će se i upozoravanje radnika na radnu disciplinu kojom se nalaže pažljivo rukovanje sa svim sirovinским materijalima.

U tački 4.4 detaljno je opisan način zbrinjavanja otpada karakterističnog za predmetni pogon.

Operator za opasni otpad (označen zvjezdicom) - tabela 4, mora:

- voditi evidencije o količinama po vrstama opasnog otpada,
- vršiti odvojeno sakupljanje po vrsti, odnosno kategoriji otpada,
- skupljaču predati prateći list za opasni otpad s podacima o vrsti, količini, porijeklu i načinu pakovanja opasnog otpada,
- čuvati evidenciju najmanje 5 godina,
- prema potrebi evidenciju staviti na uvid inspektoru zaštite okoliša.

Predmetni pogon posjeduje potpisan predugovor o izvođenju radova čišćenja muljevitog otpada iz separatora i anaerobnog biološkog uređaja za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda sa ovlaštenom firmom DELTA PETROL d.o.o. Kakanj, od 17.02.2016. godine. Predugovor ima rok trajanja od godinu dana od dana potpisivanja, uzevši u obzir da je definisano da stavke ugovora stupaju na snagu danom ugradnje uređaja za prečišćavanje otpadnih tehnoloških voda. Ugradnja pomenutih uređaja je u završnoj fazi, te je prema tome potrebno, sa početkom rada pogona, potpisati ugovor sa ovlaštenom firmom DELTA PETROL d.o.o. Kakanj.

U predmetnom proizvodnom pogonu, u skladu sa članom 30. Zakona o upravljanju otpadom potrebno je vršiti selektivno prikupljanje otpada u namjenskim u razdvojenim tipskim kontejnerima (papir, karton, folija, plastika i sl.) čije zbrinjavanje treba povjeriti ovlaštenim firmama.

Potrebno je potpisati ugovor sa ovlaštenim komunalnim preduzećem za zbrinjavanje i reciklažu krutog otpada, kao i ovlaštenim preduzećem za zbrinjavanje neiskoristivog animalnog otpada koji će biti deponovanu u skladu sa posebnim uslovima.

Do odvoza neiskoristivog animalnog otpada isti je potrebno čuvati u namjenskim PVC ili inoxnim posudama sa ispravnim hermetičkim poklopcima. Ukoliko ovaj otpad duže stoji na predmetnoj lokaciji posude sa navedenim otpadom čuvati u posebnim rashladnim komorama.

Neiskoristivi animalni otpad se mora odvoziti do mjesta zbrinjavanja, od strane ovlaštenog preduzeća, namjenskim vozilima sa specijaliziranim kontejnerima/spremnica.

Od posebnog značaja mogu biti posebni ugovori za prodaju iskoristivog životinjskog otpada registrovanim kinekološkim i dr. društvima za potrebe ishrane životinja ili sa lovačkim društvima.

Potrebno je potpisati ugovor sa ovlaštenim preduzećem za zbrinjavanje opasnog elektroničkog otpada.

Za svaku vrstu otpada potrebno je ispuniti prateću dokumentaciju u skladu sa Zakonom o otpadu, Pravilniku o vrstama otpada i Pravilniku o ambalaži i ambalažnom otpadu.

Prema članu 20. Zakona o upravljanju otpadom direktor Mesnice "Pašalić" MO vl. Pašalić Amir, Zenica, je dužan imenovati odgovorno lice za upravljanje otpadom. Lice zaduženo za upravljanje otpadom mora biti educirano za propisno upravljanje, pri čemu se mora voditi računa o vrstama otpada, njihovim svojstvima i tačnom definisanju njihovog tretmana. Odgovorna osoba je također dužna sprovoditi Plan upravljanja otpadom, predložiti mjere za poboljšanje prevencije, ponovnog korištenja i reciklaže otpada kao i nadzirati ispunjenje utvrđenih uvjeta za upravljanje otpadom i o tomu izvješćivati operatora.

U cilju poštivanja zakonskih odredbi propisanih pozitivnim zakonskim propisima u domeni zaštite okoliša investitor je obvezan stalno motriti i opažati stanje okoliša, kako bi se pravovremeno mogli utvrditi mogući nepovoljni i nepoželjni utjecaji na okoliš. Potrebno je pravovremeno raditi monitoringe otpadnih voda, emisije u okoliš, te pratiti količine otpada (po vrstama) koji nastaje na lokalitetu pogona, kao i potrošnju električne energije i vode.

U slučaju prestanka rada ovog postrojenja, obaveza investitora je da poduzme sve mjere koje su zahtijevane ili će se zahtijevati prema zakonima koji će biti na snazi.

11. Prilozi-izvod iz prostorno planske dokumentacije i prepis dozvola

1. Rješenje o izdavanju prethodne okolinske dozvole br. 12-23-2679/16
2. Posjedovni list broj 117 br. 04-26-10-6171/21-2 od 11.06.2021. god.
3. Kopija katastarskog plana br. 04-26-10-6171/2021-3 od 11.06.2021. god.
4. Rješenje o odobrenju za građenje br. 12-23-07822/16
5. Rješenje o odobrenju za upotrebu objekta br. 12-19-6676/20
6. Rješenje o prethodnoj vodnoj saglasnosti br. 05-25-02144-2/16
7. Rješenje o vodnoj saglasnosti br. 05-25-08449-1/16
8. Rješenje o vodnoj saglasnosti br. UP-I/25-2-40-575-4/16
9. Rješenje kojim se utvrđuje da je lokacija za izgradnju predmetnog pogona usklađena sa propisanim veterinarsko-zdravstvenim uslovima br. 05-24-7901-2/15
10. Predugovor o izvođenju radova za čišćenje otpadnog mulja i taloga sa firmom DELTA PETROL d.o.o. Kakanj, br. 308/16-DS

Po potrebi moguće dostaviti i dodatne priloge.

Prilog br. 1

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO – DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE,
PROMET I KOMUNIKACIJE I ZAŠTITU OKOLINE

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA – DOBOJ CANTON
MINISTRY OF CITY PLANNING,
COMMUNICATION, TRAFFIC & ENVIRONMENT

Broj: 12-23-2679/16

Datum: 22.04.2016. godine

Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, rješavajući po zahtjevu **Pašalić Amira iz Zenice**, u postupku izdavanj okolinske dozvole za proizvodno poslovni kompleks klaonice sa depoom stoke i preradom mesa na lokaciji Dolipolje, općina Zenica, na osnovu čl. 68. i 71. Zakona o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/03), člana 3. Pravilnika o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", br. 14/13), i člana 200. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98), d o n o s i:

RJEŠENJE

1. Daje se **OKOLINSKA DOZVOLA** **Pašalić Amiru iz Zenice** za poslovni kompleks klaonice sa depoom stoke i preradom mesa u naselju Dolipolje, na parcelama označenim kao k.č. broj n.pr. 524 i 526 K.O. Dolipolje, kojima odgovaraju parcele označene sa k.č. broj: 956/1 i 956/6 i 956/7 K.O. SP Bilješevo, općina Kakanj.
2. Okolinska dozvola se izdaje za kompleks proizvodnih pogona i pomoćnih objekata u kojima se odvija zaokruženi proizvodni proces klanja i prerade goveđeg mesa. Tehnološki proces klanja, prerade mesa i pakovanja mesa odvija se u kompleksu kojeg čine depo stoke, objekat klaonice i objekat prerade mesa sa administracijom :

- **Objekat br. 1- Depo stoke:**

- U prizemlju objekta smješten je depo stoke (staja za krupnu stoku) i đubrišna jama
- U potkrovlju je smješten sjenik

- **Objekat br. 2- Klaonica:**

- U podrumu objekta nalazi se prostor za konfiskat i kotlovnica
- U prizemlju su prostori za klanje stoke, za hladnjače, izlaz mesa i sanitaciju
- Na spratu objekta nalaze se stepenišni hol, prostorije za garderobu, ostavu, izdavanje odjeće, kupatilo, kancelarijski prostor i prostor za veterinara.

- **Objekat br. 3- Objekat za preradu mesa i administracija:**

- U prizemlju su prostori za prijem robe, komore (plusna i minusna), prerada mesa, komore gotovih proizvoda, prostorija za začine, prostor za izlaz robe, pušnica, hol sa stepeništem i garažni prostor
- Na spratu objekta nalaze se stepenišni hol, kancelarijski i administrativni prostor, trpezarija i čajna kuhinja, prostorije za garderobu i pranje odjeće (radna odijela), ostava, kupatilo, prostor za veterinara.

- **Sistem za prečišćavanje otpadnih voda nastalih na lokaciji pogona klaonice sa preradom mesa:**

- Separator ulja i masti sa poniranim taložnikom i ugrađenim revizionim oknom – za tretman zauljene vode sa platoa i manipulativnih površina

BOSNA I HERCEGOVINA, Zenica, Kućuković br.2
Telefon: 032 / 460-700, 460-701 □ Fax: 032/ 460-702

- Anaerobni biološki prečištač za tretman sanitarno-fekalnih i tehnoloških otpadnih voda iz objekta klaonice sa preradom mesa.

- Parkiralište i manipulativni plato kompleksa

3. Tehnološki proces i lista osnovnih sirovina

Proizvodnja je koncipirana kao zaokruženi tehnološki proces koga čine osnovne tehnološke operacije: smještaj dopremljenih životina u objektu, tehnološki postupak klanja, primarna obrada trupova sa rasijecanjem, smještaj sirovog mesa u hladnjače, izrada proizvoda od svježeg sirovog mesa, odpremanje do krajnjih kupaca.

Prema planiranoj tehnologiji klanja i izrade prerađevina od mesa u tehnološki proces ulaze: životinje za klanje, voda za sanitarne i tehnološke potrebe, sirovine i dodaci potrebni u postupku prerade i proizvodnje mesnih prerađevina, sredstva za dezinfekciju.

Vrsta i količina sirovina i materijala koje izlaze iz tehnološkog procesa su: oblikovane prerađevine od mesa, kruti otpad iz tehnološkog procesa, otpadna sanitarna i tehnološka voda, otpadna voda iz dezbarijera.

4. Pašalić Amir iz Zenice je dužan da tokom rada kompleksa za klanje, preradu i pakovanje proizvoda od mesa, provodi opšte mjere za smanjenje zagađivanja iz pogona:

- ne ugrožava niti ometa zdravlje ljudi i ne predstavlja nesnosnu/pretjeranu smetnju za ljude ili za okolinu zbog emisija supstanci, buke, mirisa, vibracija, toplote, saobraćaja ili od postrojenja;
- poduzme sve odgovarajuće preventivne mjere tako da se spriječi zagađenje i da se ne prouzrokuje značajnije zagađenje;
- izbjegava produkciju otpada; a ukoliko dolazi do stvaranja otpada količina svede na najmanju moguću mjeru ili izvrši reciklažu ili ukoliko to nije tehnički ili ekonomski izvodljivo otpad odlaže a da se pri tome izbjegne ili smanji bilo kakav negativan utjecaj na okoliš;
- efikasno koristi energetske i prirodne resurse;
- poduzme neophodne mjere za sprečavanje nesreća i ograničavanje njihovih posljedica;
- poduzme neophodne mjere nakon prestanka rada pogona da bi se izbjegao bilo kakav rizik od zagađenja i da bi se lokacija na kojoj se postrojenje nalazi vratila u zadovoljavajuće stanje. Zadovoljavajuće stanje znači da su ispunjeni svi standardi kvaliteta okoliša koji su relevantni za lokaciju naročito oni koji se tiču zaštite zemljišta i vode.

5. U cilju smanjenja zagađivanja okoliša iz kompleksa pogona klaonice sa preradom mesa Pašalić Amira iz Zenice koji se nalaze u naselju Dolipolje, općina Zenica, potrebno je provesti slijedeće aktivnosti:

- Prije početka građevinskih radova potrebno je uraditi Elaborat o uređenju gradilišta u koji moraju biti inkorporirane mjere zaštite okoline.

- Ukoliko se desi da prilikom iskopa zemlje izvođač radova registruje (otkrije) vrijedne arheološke nalaze ili graditeljsko nasljeđe investitor je dužan odmah obustaviti radove na tom lokalitetu, poduzeti mjere zaštite i izvjestiti nadležno kantonalno ministarstvo.
- Otpadne vode kompleksa za preradu mesa sakupljati i odvoditi razdvojenim kanalizacijskim sistemima do uređaja predviđenih za tretman i prečišćavanje otpadnih voda. Kanalizacijski sistem izvesti kao razdvojen za otpadne tehnološke vode, otpadne sanitarno fekalne vode, oborinske krovne vode i oborinske vode sa asfaltnih i manipulativnih površina.
- Vršiti redovnu kontrolu funkcionisanja i ispravnosti separatora, te obavljati redovno pražnjenje i čišćenje separatora putem ugovornog odnosa sa ovlaštenom institucijom.
- Tehnološke otpadne vode nastale u procesu proizvodnje - prerade mesa - sakupljati i odvoditi na tretman u postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda –anaerobni biološki prečištač .
- Sanitarno-fekalne otpadne vode kanizacionim cijevima sprovoditi do septičke jame, te nakon tretmana preko revizionog okna upuštati u konačni recipijent.Obezbijediti čišćenje septičke jame putem ugovornog odnosa sa ovlaštenom firmom.
- Otpadne vode iz dezinfekcionih barijera odvoditi putem slivnika u tehnološku kanalizaciju u cilju njene obrade na uređaju za obradu tehnoloških otpadnih voda.
- Na odvodnom cjevovodu iza separatora ulja i masti i postrojenja za tretman otpadnih tehnoloških voda, a prije ispusta vode u recipijent izgraditi reviziona okna koja će služiti za uzimanje uzoraka prečišćene otadne vode čiji kvalitet treba da bude u granicama koje su utvrđene Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije («Službene novine Federacije BiH», broj 04/12).
- Vršiti redovno čišćenje i uklanjanje nataloženog mulja iz postrojenja za tretman i prečišćavanje tehnoloških otpadnih voda. Nataloženi mulj tretirati i odlagati na ekološki bezbjedan i najprihvatljiviji način ili eventualno obezbijediti recikliranje mulja iz taložnika npr. za kalcifikaciju kiselog poljoprivrednog zemljišta, nivelisanje terena, u građevinarstvu, prekrivanje otpada na komunalnoj deponiji i sl.
- Spriječiti sve nekontrolirane operacije (spaljivanje otpadnog materijala i ambalaže itd.) koje bi mogle proizvesti štetne uticaje na zrak. Svi postupci i sve operacije pri kojima nastaju štetne emisije u-zrak moraju biti strogo kontrolisani.
- U prostorijama proizvodnih objekata i vanjskom prostoru postaviti odgovarajući broj PVC posuda za smještaj otpada iz tehnološkog procesa sa natpisima o porijeklu otpada.
- U objektima za preradu mesa vršiti stalni veterinarsko-zdravstveni nadzor u sklopu kojeg će se preduzimati propisane mjere za obezbjeđenje kvaliteta i higijenske ispravnosti gotovih proizvoda, odnosno zdravlja ljudi i mjera za zaštitu okoline. .
- Kruti komunalni otpad prikupljati i radi njegove moguće reciklaže, razvrstavati prema vrsti u za tu namjenu predviđene kontejnere.Kontejneri će se odvoziti namjenskim prevoznim sredstvima nadležnog komunalnog preduzeća.
- Spriječiti bilo kakav doticaj otpadnih voda iz poslovnog kruga sa podzemnim i površinskim vodotocima u blizini, što se postiže nepropusnom instalacijom i izgradnjom nepropusnog betonskog poda.
- Za čišćenje i dezinfekciju objekata koristiti biorazgradiva sredstva koja posjeduju sigurnosno-tehnički list sa potvrdom da su nabavljena od strane ovlaštene tvrtke zadužene za proizvodnju i stavljanje u promet hemijskih tvari i njihovih pripravaka koji nakon upotrebe

- dospijevaju u vodu, te da su u skladu sa Popisom otrova namijenjenih za deratizaciju, dezinfekciju, dekontaminaciju, održavanje komunalne higijene i odstranjenje loših mirisa.
- Izvršiti uređenje zelenih površina oko kompleksa proizvodnog objekta
 - Obezbijediti monitoring emisija i svih otpadnih tokova na prostoru proizvodnog objekta, o čemu treba ustrojiti i redovno voditi urednu evidenciju
 - Obezbijediti redovno čišćenje slivnih kanala i rešetki po cijeloj dužini unutrašnjih dijelova proizvodnih pogona i vanjskih radnih površina.
 - Obezbijediti redovno prskanje i pranje vodom horizontalnih radnih površina proizvodnih objekata i vanjskog platoa.
 - Redovno servisiranje i tekuće održavanje postrojenja, uređaja i opreme koja se koristi za potrebe proizvodnog procesa, angažovanjem stručnih zaposlenika i specijaliziranih organizacija u cilju minimiziranja emisija u okoliš i negativnih uticaja na okoliš
 - prihvatanjem najbolje okolinske prakse kod upravljanja privrednim društvom

6. Granične vrijednosti emisija zagađujućih materija

- u skladu sa Pravilnikom o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka (Sl. novine FBiH 1/12).

Zagađujuća materija	Period uzorkovanja	Granična vrijednost $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Tolerantna vrijednost $\mu\text{g}/\text{m}^3$
SO ₂	1 sat	350	500
SO ₂	24 sata	125	125
NO ₂	1 sat	200	225
NO ₂	24 sata	85	125
LC10	24 sata	50	75

- Granične vrijednosti štetnih materija za tehnološke vode prije ispusta u prijemnik u skladu sa Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“ broj: 101/15)

Parametar	Mjerna jedinica	Površinske vode	Javna kanalizacija
temperatura	°C	30	40
pH		6,5-9,0	6,5-9,5
Ukupne suspendirane materije	(mg/l)	35	400
BPK ₅	(mgO ₂ /l)	25	250
KPK	(mgO ₂ /l)	125	700
Ukupna ulja i masti	(mg/l)	20	100
Ukupni azot	(mg/l)	15	100
Ukupni organski ugljik	(mg/l)	30	50
Ukupne površinske aktivne tvari (deterdenti idr.)	(mg/l)	1,0	10,0

Rok važenja dozvole

Okolinska dozvola važi 5 (pet) godina od dana izdavanja.

U periodu važenja ove dozvole **Pašalić Amir iz Zenice** – pogon klaonice za preživare sa depoom za stoku i prerada mesa na lokaciji Dolipolje je dužan provoditi sve mjere i aktivnosti propisane ovom dozvolom i važećim propisima.

U slučaju znatne izmjene u radu pogona i postrojenja, modifikacije pogona i postrojenja, povećanja/smanjenja kapaciteta itd. operator je dužan pribaviti, od nadležnog ministarstva, okolinsku dozvolu usklađenu sa izvršenim promjenama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Investitor **Pašalić Amir** dostavio je Ministarstvu prostornog uređenja, prometa i komunikacija i zaštite okoline zahtjev za izdavanje okolinske dozvole za kompleks proizvodnih pogona za klanje stoke sa preradom mesa i pakovanje mesnih proizvoda u Zenici koji se nalazi u u naselju Dolipolje, na parcelama označenim kao k.č. broj: 524 i 526 K.O. Dolipolje, općina Zenica.

Uz zahtjev je dostavljena slijedeća dokumentacija:

- Rješenje o urbanističkoj saglasnosti broj: 12-23-04841/16 od 22.04.2010.godine izdato od strane Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona.
- Rješenje o legalizaciji bespravno izgrađene građevine broj:06-23-2936/12 od 20.02.2013.godine izdato od strane Službe za prostorno uređenje, Općina Zenica.
- Rješenje o prethodnoj vodnoj saglasnosti za kompleks klaonice sa preradom mesa broj:UP-I/25-1-40-157-3/16 od 04.04.2016.godine izdata od strane „Agencije za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo.
- Rješenje o prethodnoj vodnoj saglasnosti za kompleks klaonice sa preradom mesa broj 05-25-02144-2/16 od 07.04.2016.godine izdato od strane Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona.
- Predugovor o izvođenju radova čišćenja separatora i septičke jame zaključen dana 17.02.2016.godine između Pašalić Amira i "Delta Petrol" d.o.o. Kakanj.
- Studija za izdavanje prethodne vodne saglasnosti za objekat klaonice sa preradom mesa broj: 02-IB-S-K/16, urađen od strane "Ibis" d.o.o. Zavidovići, mart 2016.godine.
- Procjena uticaja na okoliš za objekat klaonice sa preradom mesa broj: EI-EZO-01-04/16, urađen od strane "Eurotech Inspect" d.o.o. Zenica, april 2016.godine.
- Plan upravljanja otpadom za objekat klaonice sa preradom mesa broj: 95-04/16, urađen od strane "Eurotech Inspect" d.o.o. Zenica, april 2016.godine.
- Tehnološki projekat za objekat depo stoke, klaonica, prerada mesa i administracija broj: 17-15, urađen od strane "Sinteza" d.o.o. Visoko, juli 2015.godine
- Idejni projekat za objekat depo stoke, klaonica, prerada mesa i administracija broj: 17-15, urađen od strane "Sinteza" d.o.o. Visoko, maj 2015.godine

Objekat klaonice za stoku sa preradom mesa planira se graditi u naselju Dolipolje općina Zenica. Lokacija predviđena za gradnju nalazi se izvan urbanog područja navedenog naselja. Na suprotnoj strani ovog pogona, iza rijeke Bosne, nalazi se nekoliko sela i zaseoka koji su povezani sa lokalnim putem. Predmetne parcele okružene su sa nekoliko stambenih objekata sa okućnicom. Zbog karakteristika proizvodnog procesa klaonice sa preradom mesa, ne očekuju se posebne i

veće emisije agresivnih i toksičnih materija i drugi negativni uticaji na okoliš. Procjenjuje se da navedeni pogon neće negativno utjecati na postojeća materijalna dobra koja se nalaze u njegovoj blizini i daljoj okolini.

Za proizvodnju širokog asortimana proizvoda na bazi goveđeg mesa instalirane su slijedeće mašine i uređaji: vaga za životinje, boks za klanje životinja, kuke sa lancem za vješanje životinja, mašina za guljenje kože, mašine za rasijecanje trupova, mašine za čišćenje i obradu crijeva, kolosijek za iskrvarenje i primarnu obradu trupova, protočni bojler, razne vrste noževa obični i mesarski, sterilizatori za noževe, pvc posude raznih veličina hladnjače +4° C i -30 ° C, boks sa izvodima tople i hladne vode.

Svi proizvodi koji izađu iz tehnološkog procesa obrade i prerade mesa moraju zadovoljiti minimalne uvjete u pogledu sirovinskog sastava i dodataka, organoleptičkih svojstava ovisno o sastavu i načinu termičke obrade.

U cilju ispunjavanja potrebnih uslova za ovu vrstu djelatnosti neophodno je obezbijediti sve potrebne prostore gdje će se obavljati proizvodnja, odnosno prerada mesa, kvalitetnu opremu, te higijenske i radne uslove za proizvodnju pljeskavica, suđukica, pilećih salama i suhomesnatih proizvoda.

Lokacija posjeduje potrebnu infrastrukturu – priključke na gradsku elektro, lokalnu vodovodnu i kanalizacionu mrežu (tri zasebna odvoda kanalizacije).

Kvalitet ispuštanih tehnoloških otpadnih voda mora biti u skladu sa graničnim vrijednostima navedenim u dispozitivu ovog rješenja i važećim zakonskim propisima.

Investitor Amir Pašalić iz Zenice pogon klaonice i prerade mesa dužan je provoditi sve mjere i aktivnosti propisane ovom dozvolom i važećim zakonskim propisima za ovu vrstu djelatnosti.

Analizirajući kompletnu tehničko tehnološku i drugu dostavljenu dokumentaciju kao i lokaciju objekta Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja. Ovo rješenje je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba.

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod Kantonalnog suda u Zenici u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka, a uz istu se prilaže i ovo rješenje u originalu ili prijepisu.

Dostavljeno:

1x naslovu

1x Ministarstvo za prostorno uređenje,
promet i komunikacije i zaštitu okoline ,

1x Kantonalna uprava za inspeksijske poslove
-inspekcija za zaštitu okoline-

1x a/a

Prilog br. 2

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 Kanton ZE-DO
 Grad Zenica
 Služba za imovinsko-pravne, geodetske
 poslove i katastar nekretnina

Broj: 04-26-10-6171/21-2

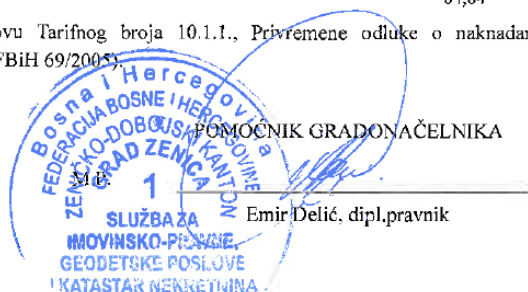
Datum: 11.06.2021

POSJEDOVNI LIST BROJ 117**Katastarska općina: DOLIPOLJE**

Kat.broj	Nositelj prava	Adresa	Udio	Pravo
48303	PAŠALIĆ BEĆIRA AMIR	ZENICA DOLIPOLJE 7A 32	1/1	Posjednik

Parcela	Pl.Sk.	Naziv parcele	Pov.(m ²)	Način korištenja	Svojina	Prihod	Pov.(m ²)
109	24	TUKOVI	1665	Livada 5. klase	VFIPL	13,65	1665
245	26	DO	2720	Livada 4. klase	VFIPL	28,56	2720
246	26	DO	635	Voćnjak 4. klase	VFIPL	20,57	635
325	26	TRIJEVNIK	1905	Livada 5. klase	VFIPL	10,94	1334
				Šuma 4. klase	VFIPL	6,91	571
392	26	ZAVINJE	543	Oranica/Njiva 4. klase	VFIPL	0,00	543
393	26	ZAVINJE	520	Oranica/Njiva 4. klase	VFIPL	0,00	520
394	26	ZAVINJE	535	Oranica/Njiva 4. klase	VFIPL	0,00	535
395	26	ZAVINJE	480	Oranica/Njiva 4. klase	VFIPL	0,00	480
419	26	DO	1965	Voćnjak 4. klase	VFIPL	0,00	1965
490/2	26	DVORIŠTE	108	Kuća i zgrada	VFIPL	0,00	92
				Dvorište	VFIPL	0,00	16
524	26	DVORIŠTE	633	Poslovni objekat (1)	VFIPL	0,00	150
				Kuća i zgrada (2)	VFIPL	0,00	56
				Dvorište	VFIPL	0,00	427
526	26	DVORIŠTE	587	Poslovni objekat (1)	VFIPL	0,00	351
				Dvorište	VFIPL	0,00	236
527/1	26	DVORIŠTE	276	Kuća i zgrada (1)	VFIPL	0,00	39
				Dvorište	VFIPL	0,00	237
527/2	26	DVORIŠTE	39	Dvorište	VFIPL	0,00	39
534	26	VRTO	163	Oranica/Njiva 4. klase	VFIPL	4,21	163
UKUPNO:						84,84	12774

Naknada u iznosu od 8 KM naplaćena je na osnovu Tarifnog broja 10.1.1., Privremene odluke o naknadama za korištenje podataka premjera i katastra (Službene novine FBiH 69/2005).

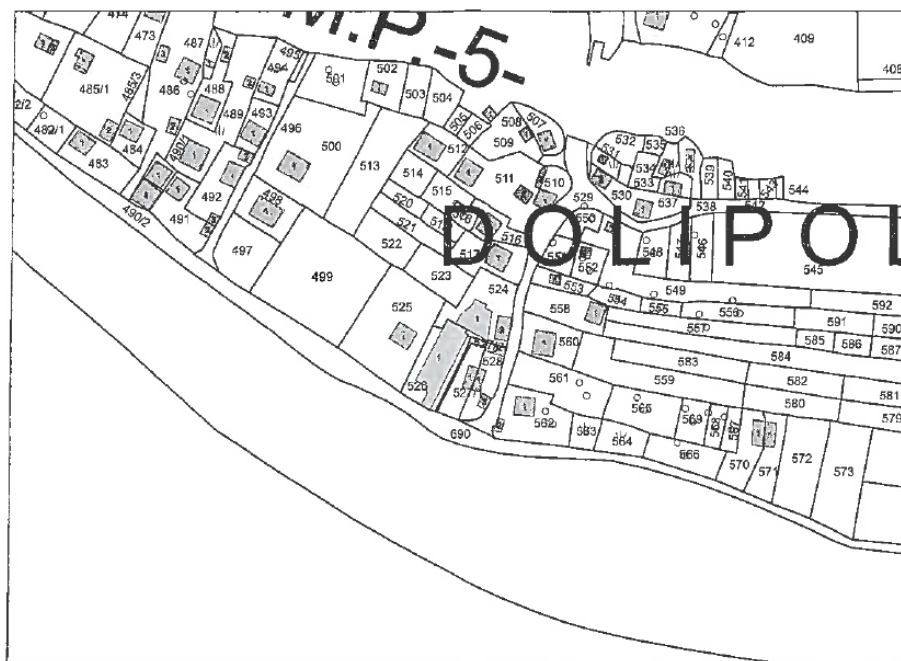

Prilog br. 3

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
 Kanton ZE-DO
 Grad Zenica
 Služba za imovinsko-pravne, geodetske
 poslove i katastar nekretnina
 UR BROJ: 04-26-10-6171/2021-3
 DATUM: 11.06.2021

Katastarska općina: DOLIPOLJE
 Broj plana: 2
 Nomenklatura lista: 0
 Razmjera plana 1:2500

KOPIJA KATASTARSKOG PLANA
 Razmjera 1:2500

Naknada za korištenje podataka izmjere i katastra (Službene novine Federacije BiH, broj 69/2005), po tarifnom broju 11.2.1 u iznosu od 15.00 KM

PL/KKU	Naziv	Podaci o nosiocima prava Adresa	Pravo	Udio
117	PAŠALIĆ BEČIRA AMIR	ZENICA DOLIPOLJE 7A 32	Posjednik	1/1

PL/KKU	Parcela	Način korištenja	Podaci o parceli Naziv	Površina [m2]
117	524	Poslovni objekat	DVORIŠTE	150
117	524	Kuća i zgrada	DVORIŠTE	56
117	524	Dvorište	DVORIŠTE	427
117	526	Poslovni objekat	DVORIŠTE	351
117	526	Dvorište	DVORIŠTE	236

Izradio
 Hadžera Čoloman

POMOĆNIK GRADONAČELNIKA
 Emir Delić, dipl.pravnik

Prilog br. 4

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO – DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE,
PROMET I KOMUNIKACIJE I ZAŠTITU OKOLINE

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA – DOBOJ CANTON
MINISTRY OF CITY PLANNING,
COMMUNICATION, TRAFFIC & ENVIRONMENT

ovo je pravilno
Hamović

Broj: 12-23-07822/16

Datum: 21.11.2016. god.

Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona rješavajući po zahtjevu **Amir (Bećir) Pašalić** iz naselja Dolipolje bb, općina Zenica, u predmetu izdavanja odobrenja za izgradnju poslovno-proizvodnog objekta „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa“ u naselju Dolipolje, na lokalitetu označenom sa parcelama k.č.br. n. pr. 524 i 526 K.O. Dolipolje, kojima odgovaraju parcele označene sa k.č.br. st. pr. 956/1, 956/6 i 956/7 K.O. SP Bilješevo, općina Kakanj, na osnovu članova 115., 116., 117., 118. i 120. Zakona o prostornom uređenju i građenju (*«Službene novine Zeničko-dobojskog kantona»*, broj:1/14) i člana 200. Zakona o upravnom postupku (*«Službene novine F BiH»*, broj: 2/98), **d o n o s i:**

RJEŠENJE o odobrenju za građenje

1. - **DAJE SE** investitoru **Amir (Bećir) Pašalić** **ODOBRENJE ZA GRAĐENJE** poslovno-proizvodnog objekta „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa“ u naselju Dolipolje, na lokalitetu označenom sa parcelama k.č.br. n. pr. 524 i 526 K.O. Dolipolje, općina Zenica, kojima odgovaraju parcele označene sa k.č.br. st. pr. 956/1, 956/6 i 956/7 K.O. SP Bilješevo, općina Kakanj, Zk-izvadka BROJ:036-0-NAR-15-002 812; zkuška broj:644
2. Sve radove na izgradnji objekta iz tačke 1. dispozitiva izvesti tačno prema Rješenju o urbanističkoj saglasnosti broj:12-23-04841/16 od 22.04.2016. god., glavnom projektu za izvođenje u skladu sa važećim tehničkim propisima, obaveznim standardima i normativima, pridržavajući se posebnih uvjeta i saglasnosti koje su date od strane odgovarajućih nadležnih službi.
3. Prije početka izgradnje objekta izvršiti će se iskoličenje na osnovu projekta za izvođenje. Iskoličenje će izvršiti fizičko ili pravno lice registrovano za obavljanje geodetske djelatnosti u prisustvu investitora i izvođača radova. O iskoličenju će se sačiniti zapisnik čiji se jedan primjerak dostavlja kantonalnoj građevinskoj inspekciji.
4. U skladu sa članom 98. stavovi (a) i (b) Zakona o prostornom uređenju i građenju (*«Službene novine Zeničko-dobojskog kantona»*, broj:1/14), nadzorni inženjer dužan je utvrditi usklađenost iskolčenja građevine sa zapisnikom o iskolčenju građevine i projektom i provjeriti i utvrditi gradi li se u skladu sa odobrenjem za građenje, tehničkom dokumentacijom i ovim zakonom.
5. Investitor i izvođač radova na izgradnji poslovno-proizvodnog objekta „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa“, dužni su se pridržavati i ostalih obaveza koje proizilaze iz Zakona o prostornom uređenju i građenju i drugih Zakona koji regulišu ovu oblast.

6. Shodno članu 125. stav (1), ovo rješenje prestaje važiti ako se sa radovima na građevini za koju je izdano odobrenje za građenje ne započne u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti odobrenja.
7. Po završenoj izgradnji poslovno-proizvodnog objekta „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa“ u naselju Dolipolje, na lokalitetu označenom sa parcelama k.č.br. n. pr. 524 i 526 K.O. Dolipolje, investitor je dužan da radi izdavanja odobrenja za upotrebu, podnese zahtjev Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona da izvrši tehnički pregled izvedenih radova u cilju provjere tehničke ispravnosti objekta.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona zahtjevom za izdavanje odobrenja za izgradnju poslovno-proizvodnog objekta „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa“ u naselju Dolipolje, na lokalitetu označenom sa parcelama k.č.br. n. pr. 524 i 526 K.O. Dolipolje, općina Zenica, kojima odgovaraju parcele označene sa k.č.br. st. pr. 956/1, 956/6 i 956/7 K.O. SP Bilješevo, općina Kakanj, Zk-izvadka BROJ:036-0-NAR-15-002 812; zk-uloška broj:644

Uz zahtjev je priložena:

- **Investiciono-tehnička dokumentacija- Glavni projekt koji sadrži:**
 - o *Arhitektura i vanjsko uređenje*
 - o *Statički proračun*
 - o *Vodovod i kanalizaciju*
 - o *Elektro-instalacije*
 - o *Mašinske instalacije*

Sve urađeno pod šifrom:G-35-16 od 23.08.2016. god. od strane ovlaštene projektantske organizacije „SINTEZA“ d.o.o. Visoko

- **Elaborat o zaštiti od požara** urađen od strane ESTA d.o.o. Busovača pod brojem: EZ-E – ZOP-201-1/16, od septembra 2016. god. sa odgovarajućom potvrdom nadležne institucije „A-ELING“ d.o.o. Zenica (izvršen pregled tehničke dokumentacije u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu - „Službene novine FBiH“, broj:64/09), pod brojem:251-09-AE-S/16 od 28.09.2016. god.
- **Elaborat o zaštiti na radu** urađen od strane ESTA d.o.o. Busovača pod brojem: EZ-E – ZNR-201-2/16, od septembra 2016. god. sa odgovarajućom potvrdom nadležne institucije „A-ELING“ d.o.o. Zenica (izvršen pregled tehničke dokumentacije u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu - „Službene novine FBiH“, broj:64/09), pod brojem:252-09-AE-S/16 od 28.09.2016. god.sa odgovarajućom potvrdom nadležne institucije,
- **Elaborat zaštite okoline** urađen od strane „ESTA“ d.o.o.Busovača, pod brojem:EZ-E-EKO-201-3/16 od septembra 2016. God.
- **Izveštaj o reviziji glavnog projekta** „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa“ urađen od strane „Musala inženjering“ d.o.o. Visoko, pod brojem:01-09-16 od septembra 2016. god.

- **Glavni vanjske hidronstalacije**, urođen pod brojem: 65-IB-G/16 od IX/2016. god. od strane IBIS d.o.o. Zavidovići
- **Glavni-Anerobni biološki uređaj za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda** urađen od strane IBIS d.o.o. Zavidovići,
- **Dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima:**
 - Kopija katastarskog plana broj 2 K.O. Dolipolje, općina Zenica, za zemljište označeno sa k.č.br. 524 i 526, površine $P=1.220,00\text{ m}^2$
 - Zk-izvadak BROJ:036-0-NAR-15-002 812, zk-uloška broj:644 K.O. SP Bilješevo, za parcele označene sa k.č.br.956/1, 956/6 i 956/7 st. premjera
 - Posjedovni list broj 117 pod brojem:12-30-10-1274/16-1 od 16.02.2016. god. za parcele k.č.br. 524 i 526 K.O. Dolipolje, općina Zenica
 - Identifikacija parcela:
 - k.č.br. n pr. 524 K.O. Dolipolje, kojoj odgovara k.č.br. 956/1 K.O. Bilješevo, općina Kakanj
 - k.č.br. n pr. 526 K.O. Dolipolje, kojoj odgovaraju parcele označene sa k.č.br. 956/6 i 956/7 K.O. Bilješevo, općina Kakanj
- **Dokaz o ispunjenim obavezama prema općini Zenica**, u vezi naplaćenih naknada propisanih Zakonom o građevinskom zemljištu i općinskom Odlukom na iznos od 2.283,88 KM (slovima: dvije hiljade dvjesto osamdesettri KM i 88/100)
- **Prethodna elektroenergetska saglasnost** broj:03-6-206-3333 od 11.10.2016. god. izdata od strane JP ELEKTROPRIVREDA BiH, Podružnica „Elektrodistribucija“ Zenica
- **Saglasnost Dd BH Telecom Sarajevo** pod brojem:10.5.2.1-10.6-12591-01/16/ES od 13.10.2016. god. da navedeni radovi na izgradnji poslovno-proizvodnog objekta se mogu izvoditi u skladu sa položajem tk-kapaciteta koji su ucrtani u situacionom crtežu
- **Izjava MZ „Lašva“** da su na lokalitetu dva stambena objekta i dva pomoćna objekta u vlasništvu Amira (Bećir) Pašalića priključeni na mjesni vodovod oznake 2 x DN 20
- **Rješenje o prethodnoj vodnoj saglasnosti za ispuštanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda** iz objekta klaonice, broj:05-25-02144-2/16 od 07.04.2016. god. izdato od strane Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-Dobojskog kantona
- **Rješenje o prethodnoj vodnoj saglasnosti za ispuštanje tehnoloških i onečišćenih oborinskih voda sa lokaliteta mini klaonice sa preradom mesa**, broj:UP-I/25-1-40-157-3/16 od 04.04.2016. god. izdata od strane AGENCIJE ZA VODNO PODRUČJE RIJEKE SAVE Sarajevo
- **Izveštaj o izvršenoj kontroli tehničke dokumentacije vanjskih hidroinstalacija i anaerobnog biološkog uređaja za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda** klaonice za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa, urađen od strane ZIBL a.d. – Zavod za izgradnju a.d. Banja Luka pod brojem:40-86-10/16 od 14.10.2016. god.
- **Rješenje na lokaciju, koja je usklađena sa propisanim veterinarsko-zdravstvenim uvjetima** broj:05-24-7901-2/15 od 14.12.2015. god., izdato od strane Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-Dobojskog kantona
- **Rješenje na projektnu dokumentaciju, koja je usklađena sa propisanim veterinarsko-zdravstvenim uvjetima** broj:05-24-8882-3/16 od 21.11.2016. god., izdato od strane Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-Dobojskog kantona
- **Rješenje OKOLINSKA DOZVOLA** broj:12-23-2679/16 od 22.04.2016. god. izdata od strane Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-Dobojskog kantona
- **Predugovor o izvođenju radova na čišćenju separatora i septičkih jama i odvozu otpadnog mulja i taloga (tretman otpadnih voda)** zaključen pod brojem: 308/16-DS od

Izjava
izdaneIzjava
oS-2-
ČJEsa u
ova
ine57.
roj:ene
iti
ma

Ja, RAMIZ PIVIĆ, NOTAR sa službenim sjedištem u Zenici, Republika Bosna i Hercegovina, potvrđujem da je prepis originala - ovjerene kopije - obične kopije dokumenta, označenog kao: KJESUJE izdvojen originalu - ovjerenoj kopiji - običnoj kopiji koja je izrađena: pisačom mašinom, računarom, olovkom ili mastilom, sadrži 2 strana, opremljen pečatom - žigom - taksenim markama: PASAUE AMIR. Dokumentat mi je predočila stranka: PASAUE AMIR i izjavila da se izvorna isprava nalazi kod: PASAUE AMIR.
Notarska naknada u iznosu od 1,00 € Troškovi od 9,20 € naplaćeni.
Broj: OPU-OV 8882/2020
Zenica, dana 26.03.2020 Notar Ramiz Pivić

Prilog br. 5

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO – DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE,
PROMET I KOMUNIKACIJE I ZAŠTITU OKOLINE

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA – DOBOJ CANTON
MINISTRY OF CITY PLANNING,
COMMUNICATION, TRAFFIC & ENVIRONMENT

Broj: 12-19-6676/20
Datum: 25.09.2020.godine

Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona, rješavajući po zahtjevu investitora **AMIR (Bećir) PAŠALIĆ iz Zenice, Dolipolje bb, Zenica**, u predmetu izdavanja rješenja o odobrenju za upotrebu građevine, na osnovu člana 135. Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 1/14 i 4/16) i člana 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 2/98), **d o n o s i :**

R J E Š E N J E
o odobrenju za upotrebu građevine

- I. ODOBRAVA SE investitoru AMIRU (Bećir) PAŠALIĆU iz Zenice, Dolipolje bb, Zenica, upotreba poslovno-proizvodnog objekta „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i prerada mesa“, na lokalitetu označenom sa parcelama k.č. n.p. 524 i 526 K.O. Dolipolje, grad Zenica.**
- II. Sastavni dio ovog Rješenja je Zbirni izvještaj Komisije o izvršenom tehničkom pregledu izvedenih radova od 24.09.2020.godine.**
- III. Troškovi vršenja tehničkog pregleda predmetne građevine idu na teret investitora kako je to utvrđeno u Zaključku ovog Ministarstva broj 12-19-6676-3/20 od 25.09.2020.godine.**

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona obratio se investitor **AMIR (Bećir) PAŠALIĆ iz Zenice, Dolipolje bb, Zenica**, zahtjevom za izdavanje rješenja o odobrenju za upotrebu poslovno-proizvodnog objekta „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i prerada mesa“, na lokalitetu označenom sa parcelama k.č. n.p. 524 i 526 K.O. Dolipolje, grad Zenica.

Uz zahtjev je priloženo:

- Rješenje o urbanističkoj saglasnosti Ministarstva za prostorno uređenje promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona broj 12-23-04841/16 od 22.04.2016.godine,
- Rješenje o odobrenju za građenje Ministarstva za prostorno uređenje promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona broj 12-23-07822/16 od 21.11.2016.godine,
- Zapisnik o iskolčenju, broj 03-30-3-3482/17 od 03.03.2017.g., sa skicom od 05.06.2017.godine, urađen od Službe za urbanizam, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina Grada Zenica,
- Geodetska situacija – prijem temelja objekta od 23.03.2020.godine, redni broj elaborata 6/2020, urađen od Saudin Arnaut, dupl.ing.geod., stalni sudski vještak,
- Prijava početka radova Upravi za inspekcijeke poslove ZDK, od 28.03.2017.godine,
- Zbirni izvještaj nadzornog tima, broj 04-20 od 27.08.2020.godine, od Sinteza d.o.o. Visoko,
- Rješenje o imenovanju nadzornog tima br. 02-17 od 01.03.2017.g., od Sinteza d.o.o. Visoko,
- Izjava izvođača radova **ALMY GRADNJA do.o. Zenica**, broj A-19 od 17.03.2019.g.,
- Izjava izvođača radova **BAJRIĆ BN d.o.o. Travnik**, od 17.09.2020.g.,
- Izjava izvođača radova **ADOVODA d.o.o. Visoko**, od 10.09.2020.g.,
- Izjava izvođača radova za elektro i gromobransku fazu, broj 002/20 od 19.09.2020.g., od **ELINS obrt, vl. Hrnjić Senad, Visoko**,
- Izjava izvođača radova **ŠING d.o.o. Visoko**, od septembra 2020.g.,

BOSNA I HERCEGOVINA, Zenica, Kučuković br. 2
Telefon: 032/ 460-700; Fax: 032/ 460-702; Mail: min.prostorno@zdk.ba

- Izjava izvođača radova - hlađenje i klimatizacija, broj KN-10-20 od 20.09.2020.g. od COOL SISTEM, vl. Hodžić Muris, Breza,
- Izjava proizvođača rashladnih sistema, svibanj 2020.god., MB FRIGO grupa d.o.o. Zagreb,
- Izjava investitora Amira Pašalića iz Zenice o investicionoj vrijednosti izgrađene građevine, od 21.09.2020.godine.

Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona je Rješenjem broj 12-19-6676-2/20 od 14.09.2020.godine imenovalo Komisiju za vršenje tehničkog pregleda izvedenih radova na predmetnoj građevini.

Komisija je dana 24.09.2020.godine ovom Ministarstvu dostavila Zbirni i pojedinačne izvještaje o izvršenom tehničkom pregledu građevine sa zajedničkim zaključkom svih članova Komisije da se za poslovno-proizvodni objekat „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i prerada mesa“, na lokalitetu označenom sa parcelama k.č. n.p. 524 i 526 K.O. Dolipolje, grad Zenica, čiji je investitor AMIR (Bećir) PAŠALIĆ iz Zenice, Dolipolje bb, Zenica, može izdati odobrenje za upotrebu.

Na osnovu podnesenog Zbirnog i pojedinačnih izvještaja svih članova Komisije za vršenje tehničkog pregleda utvrđeno je da je predmetni poslovno-proizvodni objekat „Klaonica za preživare sa depoom za stoku i prerada mesa“, na lokalitetu označenom sa parcelama k.č. n.p. 524 i 526 K.O. Dolipolje, grad Zenica, čiji je investitor AMIR (Bećir) PAŠALIĆ iz Zenice, Dolipolje bb, Zenica, izgrađena na osnovu Rješenja o urbanističkoj saglasnosti Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona broj 12-23-04841/16 od 22.04.2016.godine i Rješenja o odobrenju za građenje Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona broj 12-23-07822/16 od 21.11.2016.godine.

Na osnovu svega izloženog, shodno članu 130., 131., 132. i 133. Zakona o prostornom uređenju i građenju („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 1/14 i 4/16) odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Na ovo rješenje je plaćena kantonalna administrativna taksa shodno članu 54. Zakona o kantonalnim administrativnim taksama („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 13/02).

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Komisiji za drugostepeno rješavanje Vlade Kantona u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Žalba se podnosi putem Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona. Taksa na žalbu se plaća u iznosu od 10 KM u skladu sa tarifnim brojem 9. Zakona o kantonalnim administrativnim taksama.

Obradivač akta:

Aida Sumbuljević

MINISTAR:

Amel Isak

Dostaviti:

- ☒ x Investitor - Amir (Bećir) Pašalić, Dolipolje bb, Zenica
- 1 x Kantonalna uprava za inspekcijske poslove
- 1 x Grad Zenica - Služba za urbanizam
- 1 x a/a

Prilog br. 6

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON
Ministarstvo za poljoprivredu,
šumarstvo i vodoprivredu

04
Bosnia and Herzegovina
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
ZENICA - DOBOJ CANTON
Ministry of agriculture,
forestry & water management

Broj: 05-25-02144-2/16
Zenica 07.04.2016. godine

Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko - dobojskog kantona rješavajući po zahtjevu Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona u postupku izdavanja prethodne vodne saglasnosti za zahvatanje vode i ispuštanje sanitarno-fekalnih voda iz objekta klaonice za preživare, na parcelama označenim kao k.č. 524 i 526 u K.O. Dolipolje, Grad Zenica, investitora Pašalić Amira, na osnovu člana 17. stav 2. tačka 10. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 31/15), člana 69. Zakona o vodama („Službene novine Zeničko - dobojskog kantona“, broj: 17/07), člana 139. stav 2. Zakona o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/06) i člana 200. stav 1. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98 i 48/99), donijelo je:

R J E Š E N J E
o prethodnoj vodnoj saglasnosti

1. Daje se prethodna vodna saglasnost investitoru Pašalić Amiru, MZ Lašva, naselje Dolipolje, Grad Zenica, za ispuštanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda iz objekta klaonice za preživare, na parcelama označenim kao k.č. 524 i 526 u K.O. Dolipolje, Grad Zenica.
2. Ova prethodna vodna saglasnost se odnosi isključivo na ispuštanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda iz objekta i ne oslobađa podnosioca obaveze pribavljanja vodnih akata za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda za čije izdavanje je nadležna „Agencija za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo.
3. Prethodna Vodna saglasnost daje se na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja i uvida u priloženu dokumentaciju:
 - 3.1. „Studija za izdavanje prethodne vodne saglasnosti“, urađena od strane IBIS d.o.o. Zavidovići, mart 2016. godine.

Investiciono-tehnička dokumentacija se vraća investitoru na trajno čuvanje i čini sastavni dio ovog rješenja.
4. Prethodna vodna saglasnost se daje pod uslovom:
 - 4.1. *Da se objekat prema Saglasnosti izdatoj u februaru 2016. godine, od strane predsjednika Savjeta MZ Lašva, sanitarnom vodom snabdijeva iz mjesnog vodovoda za naselje Dolipolje, preko vodomjera montiranog u revizionom oknu.*
 - 4.2. *Da je prečišćavanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda predviđeno u anaerobnom biološkom uređaju za tretman otpadnih voda. Nakon prečišćavanja otpadne vode se preko okna za monitoring zajedno sa prečišćenim tehnološkim otpadnim vodama ispuštaju u rijeku Bosnu, u skladu sa graničnim vrijednostima utvrđenim u Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodni recipijent i sistem javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 04/12).*
5. Ova prethodna vodna saglasnost prestaje da važi ukoliko Investitor ne podnese zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti u roku od tri godine od dana dobijanja iste.
6. Uz zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti, prilaže se dokumentacija u skladu sa članom 8. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 31/15). Vodna saglasnost pribavlja se prije izdavanja odobrenja za građenje.
7. Ova prethodna vodna saglasnost može se koristiti samo u postupku pribavljanja urbanističke saglasnosti, odnosno okolinske dozvole.

Obrazloženje

Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona, obratilo se ovom Ministarstvu zahtjevom broj: 12-23-04841/15 od 18.03.2016. godine, za izdavanje prethodne vodne saglasnosti za zahvatanje vode i ispuštanje sanitarno-fekalnih voda iz objekta klaonice za preživare, na parcelama označenim kao k.č. 524 i 526 u K.O. Dolipolje, Grad Zenica, investitora Pašalić Amira.

Uz zahtjev je priložena slijedeća dokumentacija:

- „Studija za izdavanje prethodne vodne saglasnosti“, urađena od strane IBIS d.o.o. Zavidovići, mart 2016. godine.
- Saglasnosti izdata u februaru 2016. godine, od strane predsjednika Savjeta MZ Lašva o snabdijevanju objekta sanitarnom vodom iz mjesnog vodovoda za naselje Dolipolje.
- Kopija lične karte Pašalić Amira.

Prema priloženoj dokumentaciji snabdijevanje objekta vodom obezbijeđeno je iz mjesnog vodovoda za naselje Dolipolje, a prema Saglasnosti izdatoj u februaru 2016. godine, od strane Predsjednika savjeta MZ Lašva, preko vodomjera montiranog u revizionom oknu.

Priloženom Studijom predviđeno je da se sanitarno-fekalne otpadne vode iz objekta direktno odvođe u anaerobni uređaj za tretman fekalnih otpadnih voda, a dalje se preko okna za monitoring zajedno sa prečišćenim tehnološkim otpadnim vodama ispuštaju u rijeku Bosnu, pečišćene u skladu sa graničnim vrijednostima utvrđenim u Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodni recipijent i sistem javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 04/12).

Rješavajući po ovom zahtjevu ovo Ministarstvo je u skladu sa članom 21. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 31/15), osiguralo učešće javnosti radi rješavanja sukoba interesa objavljivanjem Obavještenja broj: 05-25-02144-1/16 od 29.03.2016. godine, na oglasnoj ploči ovog Ministarstva.

U ostavljenom roku nije stiglo nijedno pisano izjašnjenje u vezi sa predmetnom aktivnošću.

Razmatrajući zahtjev Investitora ovo Ministarstvo je utvrdilo uslove kojima mora udovoljiti dokumentacija za izdavanje vodne saglasnosti, a u skladu sa članom 69. Zakona o vodama („Službene novine Zeničko - dobojskog kantona“, broj: 17/07), pa je na osnovu člana 200. stav 1. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 29/98 i 48/99) doneseno rješenje kao u dispozitivu.

Taksa iz tarifnog broja 10. tačka 1. Zakona o izmjenama i dopunama o kantonalnim administrativnim taksama („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/13) u iznosu od 30,00 KM (slovima: trideset konvertibilnih maraka), uredno je naplaćena.

Uputa o pravnom lijeku

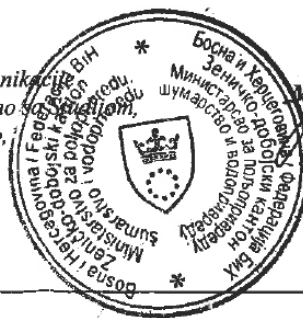
Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u roku od 15 dana od dana dostavljanja, shodno članu 127. Zakona o vodama („Službene novine Zeničko - dobojskog kantona“, broj: 17/07).

Žalba se predaje putem organa koji je izdao ovo Rješenje i mora se taksirati sa 10,00 KM kantonalne administrativne takse, po tarifnom broju 9. Zakona o kantonalnim administrativnim taksama i tarifi kantonalnih administrativnih taksi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/02).

Dostavljeno:

- 1 x Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona, zajedno sa zahtjevom,
- 1 x "Agencija za vodno područje rijeke Save" Sarajevo,
- 1 x Vodna inspekcija, ovdje,
- 1 x Vodna knjiga, ovdje,
- 1 x a/a.

Obradivač: Senada Malićbegović

Bosna i Hercegovina, Zenica, Kućukovići br.2.
 Telefon: 032/460-750, 460-751; Fax: 032/460-752
 e-mail: min.poljoprivreda@zdk.ba
www.zdk.ba

Prilog br. 7

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON
Ministarstvo za poljoprivredu,
šumarstvo i vodoprivredu

Bosnia and Herzegovina
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
ZENICA - DOBOJ CANTON
Ministry of agriculture,
forestry & water management

Broj: 05-25-08449-1/16
Zenica 02.11.2016. godine

Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko - dobojskog kantona rješavajući po zahtjevu Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona u postupku izdavanja vodne saglasnosti za zahvatanje vode i ispuštanje sanitarno-fekalnih voda iz objekta klaonice za preživare, na parcelama označenim kao k.č. 524 i 526 u K.O. Dolipolje, Grad Zenica, investitora Pašalić Amira, na osnovu člana 17. stav 2. tačka 10. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 31/15), člana 72. Zakona o vodama („Službene novine Zeničko - dobojskog kantona“, broj: 17/07) i člana 200. stav 1. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98 i 48/99), donijelo je:

RJEŠENJE o vodnoj saglasnosti

1. Daje se vodna saglasnost investitoru Pašalić Amiru, MZ Lašva, naselje Dolipolje, Grad Zenica, za ispuštanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda iz objekta klaonice za preživare, na parcelama označenim kao k.č. 524 i 526 u K.O. Dolipolje, Grad Zenica.
2. Ova vodna saglasnost se odnosi isključivo na ispuštanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda iz objekta i ne oslobađa podnosioca obaveze pribavljanja vodnih akata za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda za čije izdavanje je nadležna „Agencija za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo.
3. Vodna saglasnost daje se na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja i uvida u priloženu dokumentaciju:
 - 3.1. „Glavni projekat – anaerobni biološki uređaj za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda“, urađen od strane „IBIS“ d.o.o. Zavidovići, septembar 2016. godine.

Investiciono-tehnička dokumentacija se vraća investitoru na trajno čuvanje i čini sastavni dio ovog rješenja.
4. Vodna saglasnost se daje pod uslovom:
 - 4.1. Da investitor u svemu postupi u skladu sa dostavljenom investiciono-tehničkom dokumentacijom iz tačke 3. ovog Rješenja, a koja je služila kao podloga za izdavanje ove vodne saglasnosti.
 - 4.2. Da se objekat snabdijeva vodom za sanitarne, tehnološke i hidrantske potrebe iz mjesnog vodovoda za naselje Dolipolje, preko rezervoara $V = 72 \text{ m}^3$ u skladu sa izdatom Saglasnošću iz februara 2016. godine. Voda se priključuje preko vodomjera montiranog u revizionom oknu.
 - 4.3. Da je prečišćavanje sanitarno-fekalnih otpadnih voda predviđeno u anaerobnom biološkom uređaju za tretman otpadnih voda. Nakon pečišćavanja otpadne vode se preko okna za monitoring zajedno sa prečišćenim tehnološkim otpadnim vodama ispuštaju u rijeku Bosnu. Otpadne vode moraju biti prečišćene u skladu sa graničnim vrijednostima utvrđenim u Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u prirodni recipijent i sistem javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 04/12).

Taksa iz tarifnog broja 10. tačka 1. Zakona o kantonalnim administrativnim taksama ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 13/02, 12/03, 4/04, 5/04, 4/08, 7/09, 2/10, 6/10, 9/10 i 12/13) u iznosu od 30,00 KM (slovima: trideset konvertibilnih maraka), uredno je naplaćena.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u roku od 15 dana od dana dostavljanja, shodno članu 127. Zakona o vodama ("Službene novine Zeničko - dobojskog kantona", broj: 17/07).

Žalba se predaje putem organa koji je izdao ovo Rješenje.

Dostavljeno:

- 1 x Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona,
- 1 x Pašalić Amira, MZ Lašva, naselje Dolipolje, Grad Zenica, zajedno sa glavnim projektom,
- 1 x "Agencija za vodno područje rijeke Save" Sarajevo,
- 1 x Vodna inspekcija, ovdje,
- 1 x Vodna knjiga, ovdje,
- 1 x a/a.

Obrađivač akta: Senada Maličbegović

Bosna i Hercegovina, Zenica, Kučukovići br.2
Telefon: 032/460-750, 460-751; Fax: 032/460-752
e-mail: min.poljoprivreda@zdk.ba
www.zdk.ba

Prilog br. 8

**"AGENCIJA ZA VODNO PODRUČJE RIJEKE SAVE"
SARAJEVO****"SAVA RIVER WATERSHED AGENCY"
SARAJEVO**Adresa: **Ul. Hamdije Čemerlića 39 a**
71000 Sarajevo
<http://www.voda.ba>tel. +387 33 726-444
fax. +387 33 726-423
e – mail: info@voda.ba

Broj: UP-I/25-2-40-575-4/16

Datum: **29.11.2016.godine**

«Agencija za vodno područje rijeke Save» Sarajevo rješavajući po službenom zahtjevu Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona za izdavanje vodne saglasnosti za aktivnost ispuštanja tehnoloških otpadnih voda iz objekta klaonice sa preradom mesa i depoom za stoku koja se planira graditi u naselju Dolipolje, grad Zenica, a na traženje Pašalić Amira iz Zenice, na osnovu člana 139. stav (1) tačka 3. Zakona o vodama («Službene novine Federacije BiH», broj 70/06) i člana 200. stav (1) Zakona o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98 i 48/99), donosi

RJEŠENJE
o vodnoj saglasnosti

1. Daje se vodna saglasnost Pašalić Amiru iz Zenice, za aktivnost ispuštanja tehnoloških otpadnih voda iz objekta klaonice sa preradom mesa i depoom za stoku u naselju Dolipolje, grad Zenica, a na osnovu projektno dokumentacije:

Glavni projekat klaonice za preživare sa preradom mesa i depoom stoke u naselju Dolipolje, grad Zenica, broj: 65-IB-G/16, urađen od strane «IBIS» d.o.o. Zavidovići septembra 2016. godine, a koji čine:

- Glavni projekat- vanjske hidroinstalacije,
 - Glavni projekat -Anaerobni biološki uređaj za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda
2. Vodna saglasnost se daje na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja i dostavljene projektno dokumentacije iz tačke 1. ovog dispozitiva, a koja čini sastavni dio ovog Rješenja i ista se, ovjerena od strane ove Agencije, vraća podnosiocu zahtjeva na trajno čuvanje.
 3. Vodna saglasnost se daje pod sljedećim uslovima:
 - 3.1. Radove na objektima za zbrinjavanje krutog i tečnog otpada, kao i sistemu za prikupljanje, odvođenje i prečišćavanje tehnoloških otpadnih voda iz objekta klaonice za preživare sa preradom mesa, depoa za stoku, saobraćajnih i pripadajućih manipulativnih površina izvesti u skladu sa ovjerenom projektnom dokumentacijom iz tačke 1. dispozitiva ovog Rješenja.
 - 3.2. Nakon izvođenja radova na objektima za zbrinjavanje krutog i tečnog otpada i na sistemima za prikupljanje, odvodnju i prečišćavanje otpadnih voda potrebno je izvršiti ispitivanja kvaliteta izvedenih radova na vodonepropusnost i bezbjednost od curenja, a u cilju zaštite površinskih i podzemnih voda.
 - 3.3. Način ugradnje postrojenja za prečišćavanje otpadne vode i stavljanje istog u pogon uskladiti sa proizvođačem opreme.
 - 3.4. Od isporučioaca postrojenja za prečišćavanje tehnoloških i sanitarno fekalnih otpadnih voda (anaerobni biološki uređaj za prečišćavanje otpadnih voda i separatora zuljenih oborinskih voda) pribaviti garanciju da će parametri kvaliteta prečišćenih otpadnih voda biti u granicama propisanih vrijednosti, definisanih u

važećoj Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije («Službene novine Federacije BiH», broj: 101/15 i 1/16).

4. U toku radova iskopani materijal se ne smije ni privremeno odlagati na česticu «vodno dobro», odnosno u vodotoke i na njegove obale.
5. U toku izvođenja radova, neophodno je poduzeti sve potrebne mjere zaštite, da predmetnim aktivnostima ne dođe do nastanka štete ili nepovoljnih posljedica po vode i vodni režim.
6. Prilikom izvođenja radova treba koristiti opremu i mašine koje su tehnički ispravne, bez curenja tečnih goriva, maziva, hidrauličkih ulja i sl.
7. Predvidjeti da se **sa** nastali otpad prikuplja u skladu sa važećim propisima o postupanju sa otpadom.
8. Ukoliko izgradnjom objekta dođe do promjene režima površinskih ili podzemnih voda a ta promjena prouzrokuje štete ma kakvog karaktera, Investitor je obavezan uzroke štete otkloniti a nastalu štetu nadoknaditi.
9. Korisnik objekta nema pravo na naknadu eventualnih šteta prouzrokovanih plavljenjem i iste padaju na njegov teret u skladu sa članom 20. stav (7) Zakona o vodama.
10. Po završetku izgradnje predmetnog objekta i obavljenog tehničkog pregleda izvedenih radova, korisnik vodne saglasnosti dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje vodne dozvole. Zahtjev se dostavlja u skladu sa članom 12. stav (3) i članom 19. Stav (2) Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata («Službene novine FBiH» broj 31/15).
11. Ova vodna saglasnost prestaje važiti istekom roka od dvije godine, ukoliko u tom periodu ne bude pribavljeno odobrenje za gradnju i započeta izgradnja objekata u skladu sa glavnim projektom iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja.
12. Ovo rješenje o vodnoj saglasnosti može se izmijeniti ukoliko za to nastupe razlozi utvrđeni u članu 130. stav (1) tačka 1., 2., 3. ili 4. Zakona o vodama, a zainteresirane stranke podnesu argumentiran zahtjev za izmjenu ovog vodnog akta.

Obrazloženje

Aktom broj: 12-23-07822/16 od 25.10.2016. god. Ministarstvo za prostorno uređenje promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona, prosljedilo je ovoj Agenciji zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti Pašalić Amiru na projektnu dokumentaciju: Glavni projekat klaonice za preživare sa preradom mesa i depoom stoke u naselju Dolipolje, grad Zenica, broj: 65-IB-G/16 urađen od strane «IBIS» d.o.o. Zavidovići septembra 2016. godine. U provedenom postupku, uz zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti dostavljena je i pregledana slijedeća dokumentacija:

- ovjerena kopija lične karte,
- kopija rješenja o urbanističkoj saglasnosti, broj:12-23-04841/16 izdatog 22.04.2016. od strane Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona,
- kopija rješenja o okolinskoj dozvoli, broj: 12-23-2679/16 izdatog 22.04.2016. od strane Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona,
- kopija rješenja o prethodnoj vodnoj saglasnosti, broj: UP-I/25-1-40-157-3/16 izdatog 04.04.2016. od strane «Agencije za vodno područje rijeke Save» Sarajevo,

- kopija rješenja o prethodnoj vodnoj saglasnosti, broj: 05-25-02144-2/16 izdatog 07.04.2016. od strane Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona,
- Glavni projekat klaonice za preživare sa preradom mesa i depoom stoke u naselju Dolipolje, grad Zenica, broj: IX/2016 urađen od strane «IBIS» d.o.o. Zavidovići septembra 2016. godine, a koji čine: knjiga 1- Vanjske hidroinstalacije i knjiga 2- Anaerobni biološki uređaj za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda
- Izvještaj o izvršenoj kontroli tehničke dokumentacije vanjskih hidroinstalacija i anaerobnog biološkog uređaja za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda klaonice za preživare sa depoom za stoku i preradu mesa u naselju Dolipolje u Zenici, urađen 14.10.2016. od strane «Zavoda za izgradnju» a.d. Banja Luka,
- Kopija uplatnica kao dokaz o uplati administrativne takse za izdavalnje vodnog akta i biljege 3 KM federalne upravne takse.

Nakon izvršenog uvida u dostavljeni zahtjev i priloženu dokumentaciju utvrđeno je da su uz zahtjev dostavljeni potrebni prilozi, te je ovaj organ u skladu sa odredbama zakona o upravnom postupku pokrenuo postupak u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica u ovoj upravnoj stvari.

U provedenom postupku konstatovano je sljedeće:

Glavni projekat, iz tačke 1. dispozitiva ovog Rješenja, urađen je i revidovan od strane ovlaštenih pravnih lica.

Izgradnja objekta klaonice za preživare sa preradom mesa i depoom stoke sa pratećim sadržajima (radno-manipulativne površine, parking prostor, uređaj za prečišćavanje otpadnih voda i sl.) planirana je u naselju Dolipolje na parceli označenoj kao k.č. 524 i 526 K.O. Dolipolje, grad Zenica. Predmetne parcele se ne nalaze u vodnom dobru. Podnosilac zahtjeva je pribavio Rješenje o urbanističkoj saglasnosti od nadležnog organa čime potvrđuje da predmetna lokacija nije u koliziji sa planskom dokumentacijom grada Zenica.

Za snabdijevanje vodom i ispuštanje tehnoloških otpadnih voda investitor je pribavio vodni akt od nadležnog kantonalnog ministarstva.

Projektnom dokumentacijom predviđen je separatan sistem kanalizacije.

Tehnološke otpadne vode koje nastaju u procesu klanja i primarne prerade mesa, te od pranja opreme i prostorija, prikupljaju se i odvođe na anaerobni biološki uređaj za prečišćavanje otpadnih voda. Na isti uređaj se dovode i fekalne otpadne vode iz objekta. Prečišćene otpadne vode iz postrojenja će se preko okna za monitoring ispuštati u rijeku Bosnu.

Oborinske vode sa krovova objekata se bez prethodnog tretmana ispuštaju u rijeku Bosnu, dok se oborinske vode sa platoa kompleksa odvođe do separatora ulja i masti sa ispustom, preko okna za monitoring, u zajednički preliv iz postrojenja.

Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda sastoji se od ulaznog okna, prostora za roto sito i doziranje alginskog preparata, komore sa muljnim pumpama ($V=9,6m^3$), mastolova zapremine $V=4,5m^3$, okna za monitoring sa mjernim uređajem, kontejnera za smještaj upravljačke i dozirne opreme, kontejnera za prihvatanje krutog otpada te prilaznog puta i platoa. U okviru depoa stoke predviđena je i dubrišna jama za privremeno odlaganje stajnjaka i osoke. Dubrišna jama je natkrivena a osoka se preko slivnika odvodi u tehnološku kanalizaciju i postrojenje za tretman tehnoloških i sanitarno fekalnih otpadnih voda.

U dokaznom postupku utvrđeno je da je projektna dokumentacija urađena u skladu sa tačkom 2. Rješenja o prethodnoj vodnoj saglasnosti, izdatog od strane ovog organa, broj: UP-I/25-1-40-157-3/16 od 04.04.2016., te je shodno članu 114. Zakona o vodama, upisivanjem broja i stavljanjem otiska pečata ove Agencije na revidiranu projektnu dokumentaciju: Glavni projekat klaonice za preživare sa preradom mesa i depoom stoke u naselju Dolipolje, grad Zenica, a koji čine: knjiga 1- Vanjske hidroinstalacije i knjiga 2-

Anaerobni biološki uređaj za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda, broj: 65-IB-G/16 urađen od strane «IBIS» d.o.o. Zavidovići septembra 2016. godine, data vodna saglasnost na istu.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, a u cilju smanjenja negativnih uticaja predmetne aktivnosti na stanje voda i vodni režim, podnosiocu zahtjeva su ovom vodom saglasnosti, u dispozitivu ovog rješenja, propisani uslovi koje je potrebno ispuniti tokom izvođenja radova, shodno odredbama Zakona o vodama i člana 10. Pravilnika o sadržaju, obliku, uslovima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata («Službene novine Federacije BiH», broj 31/15).

Podnosilac zahtjeva je uplatio upravnu i administrativnu taksu u iznosu od 60 plus 3 KM u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih taksi («Službene novine Federacije BiH» broj: 06/98, 8/00, 45/10 i 43/13).

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba se podnosi neposredno pismeno ili preporučeno putem pošte ovom organu i taksira se sa 15 KM takse, prema tarifnom broju 3. Tarife federalnih administrativnih taksi.

Obrađivač akta:

Roksanda Školjić, dipl.ing.grad.

Prilog:

- Ovjeren Glavni projekat- vanjske hidroinstalacije,
- Ovjeren Glavni projekat -Anaerobni biološki uređaj za tretman fekalnih i tehnoloških otpadnih voda

Po ovlaštenju

Rukovodilac sektora za izdavanje vodnih akata

Mulaomerović Senada
Senada Mulaomerović, dipl.ing.grad.

Dostaviti:

- ☑ Pašalić Amir, Dolipolje bb, 72000 Zenica (sa prilogom)
- Ministarstvo za prostorno uređenje
promet i komunikacije ZE-DO kantona
ul. Kučukovići bb, 72000 Zenica
- AVP Sava, ISV-vodna knjiga
- Sektor 40 – arhiva
- oglasna ploča - AVP Sava

Prilog br. 9

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON
Ministarstvo za poljoprivredu,
šumarstvo i vodoprivredu

Bosnia and Herzegovina
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
ZENICA - DOBOJ CANTON
Ministry of agriculture,
forestry & water management

Broj: 05-24-7901-2/15
Zenica: 14.12.2015. godine

Na osnovu člana 29. Zakona o Veterinarstvu u Bosni i Hercegovini (*Službeni glasnik Bosne i Hercegovine broj 34/02*), člana 20. Zakona o Veterinarstvu (*Službene novine Federacije BiH broj 46/00*) i Pravilnika o veterinarsko zdravstvenim uslovima za objekte koji proizvode hranu životinjskog porijekla (*Službene novine FBiH broj 22/13*), ministar Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona, rješavajući po zahtjevu Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, a u ime Pašalić Amira, za izdavanje veterinarsko-zdravstvene saglasnosti na lokaciju za izgradnju objekta klaonice za preživare, donosi:

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da je lokacija za izgradnju objekta klaonice za preživare, na k.č. br. 524 i 526 KO Dolipolje, općina Zenica, usklađena sa propisanim veterinarsko-zdravstvenim uslovima.
2. Izdaje se veterinarsko-zdravstvena saglasnost na lokaciju za izgradnju objekta klaonice papkara zanatskog tipa, na k.č. br. 524 i 526 KO Dolipolje, općina Zenica.
3. Veterinarsko-zdravstvena saglasnost se izdaje pod slijedećim uslovima:

Da se glavni projekt objekta izvrši prema tehničko-tehnološkoj projektnoj dokumentaciji idejnog projekta izrađenoj od strane firme «SINTEZA» d.o.o. Visoko i tehničko-tehnološkom projektu od jula 2015. godine.

4. Po završetku glavne projektno dokumentacije investitor je dužan pribaviti rješenje o veterinarsko-zdravstvenoj saglasnosti za projektnu dokumentaciju kod nadležnog organa za oblast veterinara.
5. Ova veterinarsko-zdravstvena saglasnost prestaje da važi ukoliko se u roku od dvije godine, računajući od dana izdavanja ovog rješenja ne otpočne sa izgradnjom objekta.

Obrazloženje

Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline, a u ime Pašalić Amira, podnijelo je zahtjev broj: 05-24-7901/15 od 05.10.2015. godine ovom ministarstvu u vezi izdavanja veterinarsko-zdravstvene saglasnosti na lokaciju za izgradnju objekta klaonice preživare.

Rješenjem Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona broj: 05-24-7901-1/15 od 26.10.2015. godine imenovana je stručna komisija koja je izašla na lice mjesta, izvršila pregled predmetne lokacije.

Bosna i Hercegovina, Zenica, Kućukovići br.2
Telefon: 032/460-750; 460-751 Fax: 032/460-752
e-mail: min.poljoprivreda@zdk.ba
www.zdk.ba

Mišljenjem stručne komisije konstatovana je usklađenost lokacije i idejne projektne dokumentacije sa Pravilnikom o veterinarsko zdravstvenim uslovima za objekte koji proizvode hranu životinjskog porijekla (*Službene novine FBiH broj 22/13*).

Projektu dokumentaciju određenu članom 4. citirane Odluke investitor je dužan podnijeti uz zahtjev za registraciju objekta prema članu 31. Zakona o veterinarstvu u BiH (*"Službeni glasnik BiH", broj 34/02*);

Na osnovu izloženog, a u skladu sa navedenim Zakonima i Odlukom riješeno je kao u dispozitivu.

Za ovo Rješenje naplaćena je taksa u iznosu od 50,00 KM (*slovima: pedeset konvertibilnih maraka*), po tarifnom broju 43 Zakona o kantonalnim administrativnim taksama (*"Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 13/02*).

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba Federalnom Ministarstvu poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva Sarajevo, u roku od 15 dana od dana dostavljanja ovog rješenja.

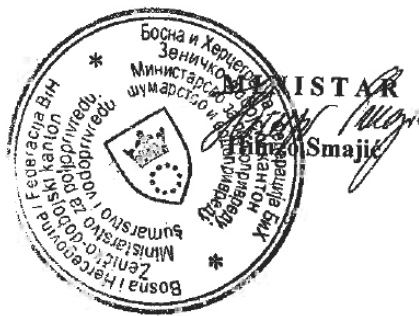
Žalba se predaje putem ovog Ministarstva, a može se izjaviti i na zapisnik.

Taksa na žalbu iznosi 10,00 KM kantonalne administrativne takse po tarifnom broju 9 Zakona o kantonalnim administrativnim taksama (*"Službene novine ZDK-a" broj: 13/02*).

Dostavljeno:

- 1x) Pašalić Amir, Dolipolje b.b., općina Zenica
- 1x) Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline ZDK-ovdje
- 1x) Kantonalna Uprava za inspeksijske poslove, ovdje
- 1x) Federalno Ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva
- 1x) Evidencija

Obrađivač akta: Imamović Abdulah dr.vet.med.

Prilog br. 10

PREDUGGOVOR O IZVOĐENJU RADOVA
zaključen između predugovorenih strana:
Br. 308/16-DS

NARUČILAC: Objekt klaonica sa preradom - Vlasnik Pašalić Amir u daljem tekstu **Investitor.**

IZVOĐAČ: **"DELTA PETROL" Kakanj, d.o.o., ul. Alije Izetbegovića P+4+M** koju zastupa direktor **Bakir Spahić** u daljem tekstu **Izvođač.**

1. PREDMET PREDUGOVORA**Član 1.**

Predmet ovog predugovora su radovi na čišćenju separatora i septičkih jama i odvozu otpadnog mulja i taloga (tretman otpadnih voda) iz separatora i septičkih jama sa lokacije Naručioca. Predugovor ima rok trajanja od godinu dana od dana potpisivanja, stavke predugovora stupaju na snagu danom ugradnje uređaja za prečišćavanje zauljenih voda.

2. CIJENA**Član 2.**

Cjenovnik

a) separator kapaciteta do 4 m ³	250,00 KM/kom
b) separator kapaciteta 4,1 do 8 m ³	350,00 KM/kom
c) separator kapaciteta od 8,1 i više m ³	450,00 KM/kom
d) Transport zauljenog mulja i taloga na deponiju za uništenje ...	0,20 KM/l

Na ovu cijenu se dodaje kilometražni paušal koji iznosi 1,10 KM/km (razdaljina od sjedišta Izvođača do lokacije izvođenja radova u jednom smjeru).

3. NAČIN PLAĆANJA**Član 3.**

Za obavljene usluge, Izvođač radova će korisniku usluga-Investitoru ispostavlјati fakturu nakon svakog obavljenog posla.

Investitor i Izvođač su saglasni da se plaćanje izvrši avansno prije početka radova.

4. KVALITET USLUGA**Član 4.**

Izvođač radova će korisniku usluga - Investitoru, po ovom Predugovoru, radove (usluge) izvršavati na vrijeme i kvalitetno što će se evidentirati zapisnički.

Svi radovi (usluge) će se izvoditi sa najsavremenijim tehničkim sredstvima za tu vrstu posla.

5. ROK ZA IZVOĐENJE RADOVA**Član 5.**

Izvođač se obavezuje da predmetne radova iz člana 1. ovog predugovora izvede u roku od 7 dana od dana uvođenja u posao.

Predugovor br. 308/16-DS

1/2

6. OBAVEŽE NARUČIOCA

Član 6.

Investitor radova je u obavezi da obezbijedi slijedeće:

- do isteka predugovora, a prije potpisivanja ugovora ugraditi separator (prečišćać zauljenih voda)
- da izvijesti Izvođača o terminu i da imenuje nadzor u toku izvođenja radova.
- da Izvođaču obezbijedi nesmetan pristup i rad.
- da izvrši plaćanje u roku.

7. OBAVEZE IZVOĐAČA RADOVA

Član 7.

Izvođač radova je u obavezi da pri izvođenju gore navedenih radova obavi slijedeće:

- da se odazove na poziv Investitora i da pristupi izvođenju radova prema dogovorenom terminu.
- da poslove radi kvalitetno u saradnji sa Investitorom.

8. OSTALE ODREDBE

Član 8.

Sporna pitanja iz ovog predugovora, ugovorne strane će pokušati da riješe putem međusobnog sporazumjevanja, a ako ne postignu sporazum, onda će spor rješavati pred nadležnim sudom u Kaknju.

Član 9.

Sve izmjene ovog predugovora mogu se vršiti isključivo i samo uz pismenu saglasnost predugovorenih strana.

Član 10.

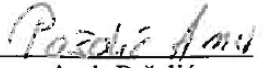
Ovaj predugovor stupa na snagu danom potpisivanja i traje **godinu dana**.

Član 11.

Ovaj predugovor sačinjen je u 2 (dva) primjerka i originali su kod obe predugovorne strane.

Datum: 17.02.2016. godine

Za Investitora:

Amir Pašalić

Za Izvođača:

Bakir Spahić